

Kirjoituksia Metsäpirtistä vuonna 1917

Tähän julkaisuun on koottu Metsäpirttiä koskevia sanomaja aikakauslehdissä olleita kirjoituksia vuodelta sekä Metsäpirtin kunnallishallinnon pöytäkirjoja kyseiseltä vuodelta. Kirjoituksia on täydennetty käytettävissä olleilla valokuvaotteilla.

Martti Peltonen on vastannut lehdistökatsauksen koostamisesta. Kalevi Hyytiä on puolestaan vastannut kuntakokousja suojeluskunta-aineiston kokoamisesta. Valokuva-aineisto on Martti Peltosen kokoelmista, ellei kuvan yhteydessä ole toisin mainittu.

Metsäpirtti oli Suomen kaakkoisin pitäjä Laatokan rannalla rajoittuen etelässä Inkeriin ja Suomen itsenäistymisen jälkeen Neuvostoliittoon, lännessä Rautuun ja pohjoisessa Sakkolaan. Metsäpirtistä tuli oma itsenäinen kunta vuonna 1903. Sitä ennen Metsäpirtti oli kuulunut Sakkolan emäpitäjään.

Martti Peltonen
Kalevi Hyytiä

Eivät metsäpirttiläiset osanneet aavistaa, mitä vuoden päästä oli tuleman. Yhteiskunnallista liikehdintää oli kaikkialla. Ja prosessi eteni lopulta siihen, että Suomen Senaatti antoi vuoden lopulla 06.12.1917 itsenäisyysjulistuksen. Mitä lehdistö kertoi Metsäpirtistä vuoden mittaan?

Vuoksen kehityksestä

J K Valle on pitänyt esitelmän Vuoksen kehityksestä.

Katso lisää osoitteesta:

www.metsapirtti.net/artikkelit/VuoksenKehitys-1917.pdf

Kaukomieli 01.01.1917

(Wiipurilaisen osakunnan albumi)

Tärkeimmistä kalastuksista Pohjois-Laatokalla

Viljo Jääskeläisen laaja artikkeli kalastuksesta Laatokalla.

Katso: <https://digi.kansalliskirjasto.fi/aikakausi/binding/915026?page=352>

Suomen kalatalous 01.01.1917

(Suomen kalastusyhdistyksen julkaisusarja)

Metsäpirttiläiset yrittäjät

Juho Ahtiaisen Perill., 1896, os Metsäpirtti, Saaroinen
Veljekset Hatakka, 1907, os Metsäpirtti
Tahvo Hyytiä, 1896, os Metsäpirtti, Saaroinen
Heikki Myöhänen, 1896, os. Metsäpirtti
Nikolai Timofejeff, 1911, os. Metsäpirtti, Saaroinen

Suomen kauppa- ja teollisuuskalenteri 01.01.1917

Pastori Henrik Johan Helin kuollut

Kuolleita. Tapaninpäivää vastaan yöllä kuoli Savonlinnassa pastori Henrik Johan Helin. Hän oli synt. 1846 Porvoossa, vihitty papiksi 1876 ja toiminut pappina Valkjärvellä,

Pernajassa, Artjärvellä, Johanneksessa, Kirvussa, Pieksämäellä, Parikkalassa, Sysmässä, Koivistolla, Jaakkimassa, Rantasalmella, Antreassa, Pyhäjärvellä, Lapträskissä, Kivijärvellä, Ruotsinpyhtäällä, Kangaslammella, Enonkoskella, Soanlahdella, Ilomantsissa, Sippolassa, Kontiolahdella, Metsäpirtissä, Kivennavalla, Kaukolassa ja Räisälässä. Lopun ikäänsä eli hän eläkkeellä Savonlinnassa. Hän kuoli naimattomana.

Karjala 03.01.1917

Hevonen varastettu!

Viime marrask. 16 pnä varastettiin Vuoleen seurakunnasta Matoksin kylästä 7-vuotias, vaaleanruskea, liinaharja-, keskikokoinen orihevonen, tuuhea, pitkä, vasemmalle kaatuva harja, harjan alimmaiset jouhet leikatut. Se, joka saa hevosesta jotain tietoa, ilmoittakoon paikkintoa vastaan Heikki Mikonp. Peijulle.
os. Metsäpirtti, Korholanjaama

Hevosmiehiä töihin

Rajaton määrä Hevosmiehiä otetaan Koskivaara & Myöhäsen halon- ja pölkynajoon Raudun ja Metsäpirtin metsistä. Ajopalkat ovat korkeat. Tiet hyvässä kunnossa. Lähempiä tietoja saa allekirjoittaneilta.
Koskivaara & Myöhänen

Käkisalmen Sanomat 04.01.1917

Maalaispoliisien palkankorotus

Senaatissa on nyttemmin ratkaistu kysymys maalaispoliisikonstaapeliin palkankorotuksesta. Asiaa käsiteltyään on senaatti määrännyt m. m. että Viipurin läänissä palvelevien poliisikonstaapeliin vuotuiset pohjapalkat kohoavat alempana mainituissa määrissä:

Sakkolan ja Metsäpirtin nimismiespiirissä 750 :tä 1000:teen ja 900:ta 1100:taan markkaan.

Käkisalmen Sanomat 05.01.1917

Metsäpirttiläisten kunnallisharrastus

Metsäpirtistä ei ole pitkiin aikoihin näkynyt kirjoituksia lehden palstoilla, vaikka on sitä sielläkin eletty.

Niin ne tavallisesti pitäjillä kirjeet alkavat. Metsäpirttiläiset tuskin kuitenkaan kehdannevat elämisellään kehua. Aina-kaan kunnallisella elämisellään. Sillä se tuntuu siellä olevan niinkuin nukkuneen rukousta.

Todistukseksi siitä otettakoon siellä äskettäin pidetty kuntakokous. Se sietää oikein aikakirjoissa mainitsemista.

Kuulutus kuntakokouksesta oli luettu kirkossa kaksi kertaa, ollut naulattuna kunnantuvan seinälle ja julkaistuna sanomalehdessä, jota Metsäpirtissä luetaan joka ainoassa talossa. Mikä se sanomalehti on, jääköön sanomatta, vain sen vuoksi, että Maakansa saisi edelleen kehua ja olla hyvillään.

Metsäpirttiläisillä oli siis kuntakokouksesta tieto ja kuntakokouksen esimiehellä hyvä omatunto, että kokous oli kut-

suttu kokoon laillisessa järjestyksessä. Mutta metsäpirttiläiset olivat uppiniskaista ja ilkeää kansaa.

Kun kuntakokouksen esimies tallusteli kunnantuvalla kokousta pitämään kohtasi häntä outo näky. Tupa oli tyhjä kuin kirkko arkipäivänä. Puheenjohtaja siunaili ja aprikoi tätä näkyä, hieroi silmiään luullen näkevänsä unta. Mutta totta se vaan joku tapauksa oli.

Mutta ehkäpä joku tulee, ajatteli puheenjohtaja ja kävi istumaan pöydän päähän. Runsaasti tunnin aikaa siinä odotettuaan, alkoi asema tuntua toivottomalta.

Puheenjohtaja siirtyi kunnantuvan rappusille. Siinä toivoi hän huomaavansa edes yhdekään äänioikeutetun kansalaisen, joka tulisi hänen kanssaan päättämään Metsäpirtin kunnan asioista ja edesottamisista. Puolisen tuntia siinä tollailtuaan, näki hän erään hevosmiehen ajavan heinäkuorman päällä. Puheenjohtaja huusi suurella äänellä, että mies tulisi kokoukseen ja toisi vaikkapa hevosensakin, niinkuin Kurkijoella. Mies seisautti hevosensa, katsahti pilkallisesti puheenjohtajaan ja vastasi. 'Älä huuda, napasi halkeaa. Minä olen Sakkolasta.'

Puheenjohtaja sai taaskin odottaa. Siinä hiljaisuudessa kuului hän langenneen syntiinkin joutumalla kiroilemaan sitä, ettei hänellä ole käskyläisiä, jotka menisivät turuille ja kaduin kulmiin kutsumaan väkeä kokoukseen. Itse hän ei uskaltanut poistua kokouspaikalta. Pari sakkolaista heinänevettä joi vielä ohi eivätkä kallistaneet korvaansa puheenjohtajan huudoille.

Hamaan iltaan asti puheenjohtaja odotti, mutta yhtään metsäpirttiläistä äänivaltaista ei näkynyt. Puheenjohtaja sai niine hyvineen lähteä kotiin.

Sellaista se on Metsäpirtin kunnallinen elämä tai paremmin elämättömyys.

Jyrä

Käkisalmen Sanomat 05.01.1917

Metsäpirtin seurakunnassa

Syntynyt 61 mp., 57 vp., yhteensä 118. Kuollut 35 mp., 36 vp, yhteensä 71, vanhin kuollut 86 v. ikäinen. Syntyneitä enempi kuin kuolleita 26 mp., 21 vp., yht 47. Seurakuntaan muuttanut 2 mp. 6 vp., yhteensä 8. Poismuuttanut 12 mp., 15 vp., yhteensä 27. Seurakunnasta muuttaneita enempi 10 mp., 9 vp., yht 19. Avioliittoon vihitty 29 paria. Avioliittoa purkautunut: miehen kuolema 8, vaimon 11. Seurakunnan välikulu on lisääntynyt 16 mp., 12 vp., yhteensä 28 hengellä ja teki jouluk. 31 p. 1916 2493 mp. 2347 vp., yhteensä 4840 henkeä.

Karjala 05.01.1917

Lautamiesehdokkaat

Sakkolan ja Metsäpirtin kuntain yhteisessä kuntakokouksessa asetettiin lautamiesehdokkaiksi seuraavat henkilöt: A Kiiskien tilalle Martti Pekkanen, Matti Tuokko ja Mikko Karppanen, M Kuparisen sijalle Pekka Huuska, Albert Karvanen ja Matti Pietarin Nuora, Kuisman sijalle Aleksanteri Tukia, Filemon Karonen ja Matti Aapronp Kekki, lautamies

Laamasen sijalle Juho Juhonp Koiranen, Juho Yrjönp Pekkanen ja muurari Mikko Kurikka, lautamies Paukun sijaan Tuomas Nalli, Tuomas Repo ja Tahvo Viskari, lautamies Aatami Viskarin tilalle Simo Laulajainen, Jooseppi Eeva ja Matti Eeva, Martti Peltosen tilalle Simo Hyytiä, Simo Hämäläinen ja Tahvo Haapsaari.

Käkisalmen Sanomat 10.01.1917

Ilmoituksia

Metsäpirtin Woim- ja Urh-seura 'Sarastuksen' Vuosikokous pidetään ensi sunnuntaina t.k:n 14 p:nä Metsäpirtin nuoriseuran talolla, alkaen klo 5 ip.

Senjälkeen on jäsentenvälinen Illanvietto, jonka ohjelmasa on: Tervehdyssanat, Lausuntoa, Kertomus, Yksinpuhelu, Nuorisonleikkejä y. m.

Toimikunta

Rahaa lainataan!

Perjantainan kuluva tammikuun 19 p:nä lainataan rahaa Metsäpirtin kunnan Säästöpankista luotettavia takauksia vastaan suuremmissa ja pienemmissä summissa oma- ja vieraspitäjäläisille.

Sakkolan kirkkokokouksessa

viime sunnuntaina käsiteltiin seuraavat asiat:

Metsäpirtin seurakunnalta Sakkolan seurakunnalle tuomittu 34 tuh. mk 25 p. päätettiin sanoa heti irti ja kantaa siitä korkoa 6 pros, iritsanomispäivästä alkaen.

Käkisalmen Sanomat 12.01.1917

Hylättyjä valituksia

Maanviljelijä Albert Hotakka Metsäpirtin pitäjämästä oli kuvernöörille valittanut Metsäpirtin kuntakokouksen päätöksestä, jolla Hotakka oli valittu kunnallislautakunnan esimieheksi vuosiksi 1917-1919 ja anonut mainitun päätöksen kumoamista. Kuvernöörinvirasto on nyttemmin katsonut, ettei valittaja ole esittänyt pätevää syytä kuntakokouksen päätöksen muuttamiseen, minkä vuoksi valitus on hylätty.

Wiipuri 12.01.1917

Lautamiesehdokkaat

Sakkolan ja Metsäpirtin kuntain yhteisessä kuntakokouksessa on asetettu lautamiesehdokkaiksi seuraavat henkilöt: A. Kiiskien tilalle Martti Pekkanen, Matti Tuokko ja Mikko Karppanen, M. Kuparisen sijalle Pekka Huuska, Albert Karvanen ja Matti Pietarinp. Nuora, Kuisman sijalle Aleksanteri Tukia, Filemon Karonen ja Matti Aapronp. Kekki, lautamies Laamasen sijalle Juho Juhonp. Koiranen, Juho Yrjönp Pekkanen ja muurari Mikko Kurikka, lautamies Paukun sijaan Tuomas Nalli, Tuomas Repo ja Tahvo Viskari, lautamies Aatami Viskarin tilalle Simo Laulajainen, Jooseppi Eeva ja Matti Eeva, Martti Peltosen tilalle Simo Hyytiä, Simo Hämäläinen ja Tahvo Haapsaari.

Kalastus Laatokalla

Voimakkaat etelä- ja kaakkoistuulet ovat särkeneet jäät Laa-

tokalla. Paljon on kalastajilta jäänyt kalanpyydyksiä, kun kalastajat eivät ehtineet niitä korjaamaan. Kalastajat ovat nyttemmin lähteneet veneillään yrittämään korjata pyydyksiään, elleivät jäät ole niitä särkeneet.

Käkisalmen Sanomat 14.01.1917

Koselasta

Ei täältä syrjäkulmalta näy mitään uutisia sanomalehtien palstoilla. Ei näy olevan kylliksi innokkaita kirjoittajia, vaikka täällä olisikin hyvin paljon epäkohtia, joita ehkä saataisiin sillä tavalla paljonkin korjaantumaan.

Ensiksi käskiksi suurimpaan paheeseen, joka on suurena häpeäpilkuna paikkakunnalla. Yleisenä tapana on että emännät ja heidän tyttärensä juoksevat perätysten pitkin kyliä, ja pitävät huolta muiden ihmisten asioista. Parjaavat ja panetelevat eivätkä muista käskyä: ”heitä pois kaikki kateus ja turha panetus”. Kuulkaapa emännät ja tyttäret, ettekö voi elää ilman sellaista, jos ette, niin ehdottaisin, että ruvetaisiin pitämään yleisiä keskustelukokouksia, joissa käsitellään asiat kuten oikeudessa ainakin. Jätetään siis pois tuo kovin ruma tapa ja otetaan jotakin hyödyllisempää tilalle. Ruvetkaa harjoittamaan käsitöitä kotonanne ja lukekaa hyödyllisiä kirjoja joita kyllä paikkakunnan lainastosta löytyy, sen sijaan kuin istuskelette jossakin kylän tuvan nurkassa ja parjaatte toisia ihmisiä. ”Huomaat raiskan joka on veljesi silmässä, vaan et äkkää malkaa, joka on omassa silmässäsi.”

Toinen pahe on paikkakunnalla raivoava tanssikuume. Nurkkatanssia pidetään hyvin tiheään. Siellä esitetään kaikkea muka ”hauskaa”. Siellä on joku heikkomielinen keskellä ja joku häntä siinä kiusaamassa ja narraamassa, toiset ympärillä nauramassa hänen muka ”viisaudelleen”. Ajatelkaa nuoret, onko tämä hauskaa ja vieläpä siellä vanhat haudan reunalla olevat ämmät antamassa huonoa esimerkiksi nuorille. Kuulkaapa nuoret, kohotkaa kunnan kansalaisiksi, älkää antako itseänne moisen halpamaisen käytöksen orjaksi. Kohottakaa ihanteiden loppu korkealle siveellisissä asioissa, asettakaa se päämääräksemme ja koittakaa saavuttaa se. Muista nuoriso että: ”siveellisyys kansan pystyssä pitää”. Ajatelkaa nuoret, että nuoruus on elämän kallein aika, sen vuoksi se on käytettävä siten, että meillä on jotakin hyötyä siitä. Toimiihan paikkakunnalla nuorisoseura, liitytkää nuoret siihen jäseniksi ja toimikaa sen jalojen aatteiden eteen jotakin. Voimisteluharjoituksia on myöskin pidetty paikkakunnalla. Liitytkää joukkoon nuoret ja uhratkaa roponne näiden jalojen ja terveiden periaatteiden hyväksi. Sillä: ”Terveessä ruumiissa asuu jalo ja terve sielu”. Ja näin suomalaisen rohkeudella ja sitkeydellä ponnistellamme elämän jalojen pyrkimysten eteen saamme suuria aikaan.

Käkisalmen Sanomat 17.01.1917

Metsäpirtin voimistelu- ja urheiluseura Sarastuksen

vuosikokous pidettiin viime sunnuntaina nuorisoseuran talolla. Puheenjohtajana oli kaupanhoitaja Matti Lamppu. Seuran esimieheksi valittiin suntio Filemon Kuoppa. Tilintarkastajiksi valittiin opettaja Eero Toivio ja ylioppilas A. Wiskari. Huvitoimikuntaan valittiin 15 henkeä, joiden joukossa kaikki seuran kolme naisjäsentä.

Käkisalmen Sanomat 19.1.1917

Metsäpirtin nuorisoseuran vuosikokous

pidettiin viime sunnuntaina seuran omalla talolla. Seuran puheenjohtajaksi kuluva vuodeksi valittiin opettaja Eero Toivio. Hyväksyttiin tilit ja myönnettiin johtokunnalle tilivapaus. Tilintarkastajiksi valittiin kauppiaat Heikki Myöhänen ja Abram Hatakka. Johtokunnan jäsenten vaali jäi toiseen kertaan.

Käkisalmen Sanomat 19.1.1917

Kortinpeluukoulu

on perustettu Koselaan. Muuan Kortti-Taavetti on ottanut toimekseen opettaa pieniä poikia sillä alalla. Pienet pojat tulevat hänen luokseen joka pyhäiltä raminaa opettelemaan. Mutta sitä eivät he kuitenkaan saa oppia ilman oppirahoja.

Vähemmän kunniakasta se sentään on tuollainen koulumes-tarin toimi, ja toivoa sopii, että se piakkoin lopetetaan.

Käkisalmen Sanomat 19.1.1917

Reipas ja raitis

työtä pelkäämätön, toimeensa kykenevä Kauppa-apulainen saa paikan liikkeessämme. Osuuskunnan puolesta vapaa asunto, valo ja lämpö. Toimeen tultava heti kutsun saatua. Hakemukset suosituksineen ja palkkavaatimuksineen on lähetettävä viimeistään helmikuun 1 päivään mennessä. Valittu ei saa kieltäytyä.

Metsäpirtissä 17 p:nä tammikuuta 1917.
Saaroisten Osuuskoulu r. l.
Hallitus

Käkisalmen Sanomat 19.1.1917

Lounais-Laatokan kalastusvakuutusyhdistyksen

ylimääräinen kokous pidettiin Käkisalmissa tiistaina.

Kun metsäpirttiläisten kalastajain keskuudessa oli levinnyt käsitys, että vakuutusyhdistys ei korvaa niitä vahinkoja, joita alukset tuottavat kalastuksen aikana Taipaleen ja Miikkulaisten jokisuiden välillä ja mitkä vahingot esim. viime keväänä kesäkuun alkuun mennessä olivat nousseet jo noin 4000 markkaan, otettiin keskusteltavaksi kokouksessa, olisiko tällainen korvaus maksettava. Kokouksen enemmistö oli sitä mieltä, että korvausta on myönnettävä, mutta täytyy yhdistyksen niiltä kalastajilta, jotka laskevat pyydyksiään tälle vaaralliselle paikalle, kantaa vakuutuksesta lisämaksua. Yhdistyksen hallinnon tehtäväksi jätettiin esittää, minkä verran lisämaksua kannetaan ja määritellä yllämainitun vaarallisen paikan rajat. Asia otetaan lopullisesti käsiteltäväksi ensi kokouksessa.

Karjala 20.01.1917

Metsäpirtti

Metsäpirtin kunnan tutkijalautakunta, johon jäsenenä kuu-

luvut Albert Hatakka, Juho Salomoninp. Laulajainen, Juho Samulinp. Pauku, Aapro Martinp. Hatakka, Paavo Jeremejeff, Aleksei Tuokko, Pekko Paakkinen, Aleksanteri Naununp. Hämäläinen, Nikolai Timofejeff ja Simo Antinp. Tuokko Raajusta, kokoontuu kunnan tuvassa maanantaina tk. 29 p:nä klo 10 ap. ottamaan valituksia äyrien panostaa viime vuodelta.

Metsäpirtissä 13.1.1917

Eero Toivio

Metsäpirtin kunnan äyriluettelo on asiallisten nähtävänä laissa määrätyn ajan kunnan tuvan hoitajan luona. Valitukset äyrien panosta on tehtävä tk. 29 p:nä klo 10 ap. kunnantuvassa kokoontuvalle tutkijalautakunnalle tai sitä ennen kirjallisesti allekirjoittaneelle. Metsäpirtissä 13.1.1917 Eero Toivio

Käkisalmen Sanomat 22.01.1917

Helmikuun vallankumous Venäjällä

Venäjällä oppositio oli pitkään hyökännyt hallitusta vastaan. Nikolai II ei tehnyt liberaaleja myönnytyksiä, ja hallituksen kokoonpanoa muutettiin vielä itsevaltaisemmaksi. Niinpä kaikki oppositiopuolueet ääriäisemmältä äärioikealle yhdistyivät vastustamaan tsaarinvaltaa. Myös Venäjän liittolaiset kehottivat keisaria saamaan maalle duuman luottamusta nauttivan hallituksen. Lakot ja vaatimukset sodan ja itsevaltiuden lopettamisesta lisääntyivät. Tammikuussa Pietarissa oli suuri lakko, ja parlamentin puhemies Rodzjanko varoitti vallankumouksesta kolmen kuukauden sisään. Lakot ja mielenosoitukset kiihtyivät 23. helmikuuta. Ja lopulta puhkesi yleislakko 25. helmikuuta. 100 000 Pietarin työläistä marssi pitkin Pietarin katuja. 11. maaliskuuta 1917 sotilaat määrättiin avaamaan tulen väkijoukkoja vastaan. Tsaari hajotti duuman. 12. maaliskuuta eräs Pietarin varuskunta alkoi tukea kapinoivaa työväestöä. Lisää rykmenttejä siirtyi mielenosoittajien puolelle, kaikkiaan 150 000 sotilasta. Nikolai lähti 13. maaliskuuta päämajastaan hovijunalla kohti Pietaria, mutta juna pysäytettiin Pihkovassa. Nikolai II luopui keisarinvallastaan 2.3./15.3.1917 siirtäen valtansa veljelleen, joka luovutti sen seuraavana päivänä edelleen Venäjän väliaikaiselle hallitukselle. Tsaari vietiin vangiksi Tsarskoje Seloon lähelle pääkaupunkia.

Helmikuun vallankumouksessa valtaan päässyt väliaikainen hallitus oli lähes täysin porvareiden käsissä, kannatuspohjaltaan heikko ja jatkoi tsaarin ulkopolitiikkaa, sota Saksaa vastaan ensimmäisessä maailmansodassa. Sen lopullisena tavoitteena oli järjestää Venäjälle perustuslain säätävän kokouksen vaalit. Hallituksen jäsenet pelkäsivät tulevia vaaleja, joita sen vuoksi siirrettiin ja hallituksen vallan oikeutus ja suosio murenivat. Kun bolševikit lupasivat leipää, rauhaa Saksan kanssa ja maata kansalle, he saavuttivat viimein kannatuksen väliaikaisen hallituksen syrjäyttämiseksi.

Osa metsäpirttiläisistä oli tuohon aikaan töissä Pietarissa. Myös kauppareissut Pietariin jatkuivat. Mitä kaikkea metsäpirttiläiset noina aikoina kokivat Pietarissa ja matkoillaan tuohon suureen kaupunkiin. Näissä lehdistöotteissa ei noita hetkiä juuri kuvata.

Wikipedia

Hajatietoja Sakkolan ja Metsäpirtin pitäjistä

Esitelmä pidetty Metsäpirtin nuorisoseuran iltamassa 26.12.16

Samoihin aikoihin, jolloin ruotsalaiset puuhailivat suomalaisten heimojen kääntymisestä roomalaiskatoliseen uskoon lännestäpäin, levittivät myöskin novgorot'laiset valtaansa ja kreikkalaiskatolista oppia idästä käsin, etenkin Karjalaan. Jo v. 1227, jolloin Tuomas piispa levitti kristinuskua Hämeen sydänmaille, teki Novgorodin ruhtinas Jaroslav Wsewolodoeitsch retken Suomeen ja antoi 'ilman väkivaltaa' kääntää karjalaisia kreikkalaiskatoliseen uskoon. Sanottiin myöskin, että melkein koko kansa käännettiin, mutta se lienee liioiteltua. Kohta sen jälkeen, kun ruotsalaiset olivat valtansa tueksi rakentaneet Wiipurin linnan 1293, täytyi novgorodilaistenkin tyytyä veljellisesti jakamaan Karjala Pähkinäsaaren rauhanteossa 1323. Siinä tuli Novgorodin valtaan kuulumaan Käkisalmen linnalääni, johon kuului 7 eri pogostaa (pitäjää): Rautu, Sakkola, Käkisalmi, Kurkijoki, Sortavala, Ilomantsi ja Salmi. Raja kulki Suomen lahdelta Rajajokea pitkin Raudun Wepsaan, sieltä Saijanjokea pitkin Wuokselle, josta se jatkui Noisniemen, Kuninkaanristin ja Päiväkiven kautta Helisevän järvelle Kirvun ja Räisälän rajalle j. n. e. pohjoista kohti. Näin tuli Käkisalmen eli Korelan etelä-lääniin kuulumaan 3 pogostaa: Raudun (pogost Wasiljawskoj Rautuskoi), Sakkolan (p. Michailovskoi Sakulskoi) ja Käkisalmen (p. Gorodetskoi). Otamme tässä käsiteltäväksimmuun piirtein Sakkolan pitäjän, johon myöskin Metsäpirtti ja Pyhäjärvi kuuluivat, mutta joista viimeainittu jää aineemme ulkopuolelle.

Mihin aikaan Sakkolan ensimmäinen kirkko perustettiin on vaikea sanoa, sillä mitään kirjallisia tietoja ei ole siitä säilynyt. Sen perustivat luultavasti Walamon munkit päättäen siitäkin, että Walamon luostarille kuului jo 15-vuosisadalla 2 kappelia, toinen Wilakkalan Keljassa ja toinen Taipaleen kauppalassa. Pitäjää sanottiin Michailovskoin pogostaksi kirkon mukaan, joka oli pyhitetty pyhälle Mikaelille ja sijaitsi Sakkolan kylässä aivan lähellä 'suurta pappilaa' Paitsi tätä pääkirkkoa oli pitäjässä ainakin 3 kappelia, nim. 2 edellä mainittua ja 3:s Petäjärvellä. Todennäköisesti on Hatakanmäen Kalmoin pellolla, Riiskan Kälmiomäellä ja 'Venäjän Walkjärvellä' ollut jonkunlainen rukoushuone, vaikei niistä mitään kirjallisia tietoja olekaan. Kappeleissa asui joku luostarin munkeista kooten luostarille tulevat verot luostarin tiluksilta ja toimittaen rukouksia lähiseudun asukkaille. Poikkeustapauksissa toimittivat he kasteen ja avioliiton vihkimisiäkin. Kirkko ja kappelit samoin kuin itse luostaritkin olivat Novgorodin arkkipiispan valvonnan alaisina, mutta hänen valvontansa supistui siihen, että vihki papit virkoihinsa, lähetti munkkeja kääntämään pakanallisiin menoihin taipuvaa kansaa ja otti vastaan verot ja sakkorahat. Tällaisessa lähetystyössä toimi vv 1534 ja 1535 eräs Ilja-niminen munkki. Hänen sanotaan olleen Jumalan miehen. Kaikkiällä kaatoi hän maahan pyhät puut ja uhrikarikot ja kun aikuiset pelosta kieltäytyivät auttamasta häntä, auttoivat häntä 15 vuotiset lapset. Lisäksi oli arkkipiispan tuomiovallan alle joutunut suuri joukko erilaisia rikoksia ja niistä sakkorahat joutuivat hänelle. Siitä huolimatta matkusteli arkkipiispa sangen harvoin seurakunnassaan teiden ja majapaikkojen huonouden takia. Kyytilaitos oli kyl-

läkin järjestetty Novgorodista Käkisalmeen saakka ja kulki tie Lempaalan seurakunnan kautta Raassuliin, siitä Palkealan kylän ja Taipaleen kauppalan kautta Pyhjärven Jaamaan edelleen Räisälän kautta Käkisalmeen.

Joutuivat sitten Sakkolan kuten koko etelä-läänin asukkaalekin koettelemusten ajat, kun syttyi suuri 'Pontuksen sota' 1580. Kohta alusta joutui Käkisalmen linna ja koko linnaläänin ruotsalaisten valtaan, jota kesti Täyssinän rauhaan asti v 1597. Siksi vaikeilta ja oudoilta tuntuivat olot eteläläänissä, että useat entiset asukkaat jättivät kontunsa autioiksi ja pakenivat Wenäjälle. Samoin kävi myöskin Sakkolassa. Entisten kreikanuskoisten jättämille autioille tiloille muutti luterilaista väestöä Ruotsin puolelta rajaa ja sotamiehiä lähetettiin kylvämään autioihin peltoihin Käkisalmen ympäristössä. Jotkut arvelevat jo silloin 1589 perustetun Kiviniemeen luterilaisen kirkon. Kuinka sitten kävi tänne muuttaneiden luterilaisten, kun maa Täyssinän rauhassa 1597 palautettiin venäläisille, ei tiedetä.

Venäläiset alkoivat järjestellä oloja entiselleen rauhanteon jälkeen, mutta hyvinkään pitkälle he eivät ehtineet toimisaan ennenkuin Jaakko de la Gardie v 1610 tienoissa valloitti kuten isänsä Pontuskin koko Käkisalmen läänin, johon sittemmin vuosittain venäläiset puolestansa tekivät retkiään. Näihin aikoihin ja aina vuoteen 1628 pakeni entistä enemmän kreikanuskoisia Venäjälle ja heidän tiloilleen asettui ruotsinpuoleisia talonpoikia sotaväkeä, nihtej tulkeja ja sotaväen päälliköitä. Usein myönnettiin näille uutisasukkaille verovapaus moneksi vuodeksi kerrallaan. Vielä nykyään elää Sakkolassa monta perhettä, jotka tietävät esivanhempiansa tulleen 'Suuren sodan aikana' milloin mistäkin Ruotsin puoleisesta pitäjistä: Muolaasta, Heinjoelta, Walkjärveltä j. n. e.

Tämän muuttaneen luterilaisen väestön hengellisiä tarpeita tyydyttämään perustettiin 300 vuotta sitten (1616) Sakkolaan luterilainen seurakunta ja rakennettiin pieni 4-kulmainen kirkko Kiviniemeen linnasta vähän Suvannolle päin. (Leimberin mukaan Sakkolan kylään, mutta se ei ole uskottava!). Pienuudestaan huolimatta pystyi tuo pieni kirkko palvelemaan myöskin Raudun ja Pyhjärven luterilaisia, kunnes niihin rakennettiin omat kirkot, Rautuun 1625 ja Pyhjärvelle 1631. Kristiina kuningattaren aikana kävivät olot kreikanuskoitille entistäkin huonommiksi. Heidän piti yhdessä luterilaisten kanssa rakentaa uusia kirkkoja, maksaa molemmalle papistolle, kuunnella joka toinen pyhä luterilaista saarna ja myöhemmin määräsi Ruotsin hallitus, että kreikanuskoisten kirkkoihin, joista pappi kuolee, olisi määrättävä luterilainen tilalle ja samalla kiellettiin seurakuntia omiin nimiinsäkään hankkimasta itselleen pappeja Venäjältä. Siksi pä heitä muuttikin yhä enemmän ja enemmän rajan yli ankarista kielloista huolimatta. Etenkin suuri oli muuttaneiden määrä v 1657-1658, jolloin Käkisalmen läänistä (etenkin etelä-läänistä) muutti kokonaista 4104 perhettä Venäjälle ja osaksi Inkerinmaalle. Nykyäänkin elää yksin Tverin kuvernementissä 132000 suomalaista, joiden esivanhemmat ovat muuttaneet Suomesta.

Näinä murrosaikoina oli Sakkolan pyhän Mikaelin kirkko hävinnyt, samoin oli käynyt kappelin Keljassa. Miten lie nee ollut Petäjärven kappelin laita? Ellei sitä lahjoitusmaana aikoina uudelleen rakennettu entisen tilalle, on se nykyään

ainoa muisto Novgorodin ajoilta. Jällellä oli Taipaleen kappeli, josta tulikin pitäjän jällellä oolevien kreikan uskoisten kirkko, kunnes senkin vuoro oli tullut. Kun Suvanto 26 p. toukok. 1818 väkivaltaisesti mursi itselleen uuden tien Laatokkaan, pyyhkäsi se rukoushuoneen mennessään.

Kun entinen p. Mikaelin kirkko Sakkolan kylästä oli hävinnyt, sopi uusi vallan mainiosti tilalle samaan paikkaan, johon pitäjä vanhastaan oli tottunut keskittymään. Jo v 1674 rakennettiin Sakkolan kylään, vähän ylempiä entistä kirkkoa, jota Suvannon ranta alkoi arveluttavasti läheta. (Myöhemmin se huuhtoikin osan kirkkomaata järveen). Kiviniemen kirkko jäi silloin kappelikirkoksi, kunnes se parikymmentä vuotta myöhemmin piispa Lambreckin avustuksella siirrettiin Metsäpirtin kylään ja lähellä Suvannon laskua oleva pappila myytiin eräälle Grels Tikka nimiselle talonpojalle. Ison vihan aikana suosi uutta kirkkoa erikoinen onni, kun ei se syystä tai toisesta syttynyt palamaan vihollisen seinän alle sytyttämästä olkilyhteestä. Seinä mustui vain, mutta kirkko säästy. Suunnilleen 100 v myöhemmin tarvittiin jo uutta kirkkoa ja urakoitsija valmistikin sen v 1770. Rakentaminen ei liene tuottanut enää sellaisia vaikeuksia kuin seurakunnan alkuaikoina, sillä kaikki autiotilat olivat jo asuttuja ja pitäjän asukkaat olivat melkein kaikki luterilaisia, jotn kaikki ottivat osaa rakennuskustannuksiin. Aivan vähäinen määrä oli entisiä kreikanuskoisia asukkaita jäänyt paikoilleen tai muuttanut tiloilleen takaisin Metsäpirttiin ja Sakkolan Räihärannalle. Uuden kirkon elinikä ei tullut pitkäksi, samoin kävi nyt vanhan kirkonkin. Elokuun 2 p:nä 1776 poltti salama lähekkäin seisovat molemmat kirkot ja kellotapulin. Pitäjässä raivosi samana kesänä ankara rutto, johon kuoli paljon karjaa, hevosia, lehmiä ja lampaista. Vanhat kirkonkirjat kertovat, että sinä kesänä muiden onnettomuuksien lisäksi kuolivat melkein kaikki kalat ennen niin kalarikkaasta Suvannosta. Ruton sanotaan tauonneen heti sen ankaran ukonilman jälkeen, jossa kirkot paloivat.

Oli siis saatava uusi kirkko Sakkolaan ja se rakennettiin seuraavana vuonna 1777. Metsäpirtissä oli entinen Kiviniemen kirkko käynyt liian vanhaksi ja pieneksi. V 1792 rakennettiin sinnekin uusi kirkko. Samat kirkot ovat vieläkin käytännössä kummassakin pitäjässä, vaikkakin uuteen kuntoon laitettuina. Metsäpirtin kappelissa pidettiin alussa 4 - 5 jumalanpalvelusta vuodessa, myöhemmin pidettiin 12 kertaa (toisten mukaan 24 kertaa) vuodessa. Muutamia vuosia myöhemmin 1798 raivosi Metsäpirtin kylässä rutto, johon kuoli sekä ihmisiä että eläimiä. Vuonna 1807 samana vuonna, jolloin Suvanto tulvi pahemmin kuin koskaan ennen, raivosi Metsäpirtin kylässä sama rutto, mutta se saatiin pian asettumaan, kun Wiipurista lähetettiin paikalle läänin lääkäri ja Käkisalimesta piirilääkäri. Ruttoon kuolleet olivat ensimmäiset, jotka (1807) saatiin haudata Metsäpirtin kirkkomaahan. Myöhemmin saatiin sinne haudata etenkin käyhää kansaa ja muitakin pahemman kelirikon sattuessa. Kiviniemeen haudattiin viimeksi muutamia ruumiita 1747.

Keväällä 1818 tulvi Suvanto uudelleen ja kun samalla kertaan sattui ankara myrsky, niin ryöstäytyi vesi Taipaleesta sen kapean kannaksen poikki, jota jo monasti oli turhaan yritetty kaivaa. Vuonna 1741 ajottiin työhön käyttä sota-väkeäkin ja jo oli valmistaviin töihinkin ryhdytty, kun sota keskeytti toimet. Tapahtuman tarkempi kuvaaminen jääköön toiseen kertaan, mainittakoon vain, että Suvanto las-

kettuaan n. 7 m. jätti kuivaksi n. 5000 ha mitä parhaita viljelysmaata. Kuivuttuaan sanotaan lietteen kasvaneen miestä korkeaa heinää ja niin haluttua oli, että sen omistamisesta ja josta syttyi n. s. 'lietteen sota', jossa miesmurhiakin sattui ja jota seurasi hyvin pitkiä oikeuskäyntejä. Asia oli niin vakavaa laatua, että lopulta oli jaossa turvauduttava sotaväen apuun.

Vanha tarina tiesi kertoa kirkonkellosta ja alttaripöydästä, jonka talolliset Henrik ja Stefan Suokas Krister Koirasen kanssa 'suuren sodan aikana' olivat upottaneet Suvantoon Kiviniemen luo viholliselta piiloon. Myöhemmin haettiin turhaan samaa kelloa ja lopulta luultiin koko tarinaa perättömäksi. Muutamia viikkoja Suvannon laskun jälkeen löysivät paimenet kuitenkin paljon kaivatun kellon, jonka kylesä on merkki 'Anno Domini 1616'. Myöhemmin antoi eräs kirkkoherra laittaa kellon uudelleen kuntoon ja kutsuu se nykyään aivan kuin ensi vuosinaankin rauhan toimissa asartelevia asukkaita kokoontumaan Herran huoneeseen kiittämään kaiken hyvän antajaa.

Kun Suvanto, Sakkolan äiti, oli laskun kautta tärsinyt suuria muutoksia, joista asukkaille oli paljon hyötyä, heräsi Vuoksen rantalaisissa ajatus aukaista Kiviniemen kannas ja siten hankkia suuria alueita viljelykselle ja samalla päästäisi haitallisista kevättulvista. Asian monet vaiheet jääkööt tässä kertomatta, mainittakoon että heti Itämaisen sodan jälkeen saatiin lupa ja valtion avustus Kiviniemen kanavoimiseen. Syyskuun 17 p. 1857 avattiinkin 'kanava' suureksi osaksi sotilaallisia näkökohtia silmällä pitäen. Kiviniemen ja Taipaleen kannaksien tärkeys on jo aikaisemminkin huomattu. Jo ison vihan aikana laitettiin kumpaankin paikkaan linnoitus samalla kertaa Pärnän vallien kanssa suojaamaan Käkisalmen linnaa. Etteivät Kiviniemen kanavoimiseen kiinnitetyt suuret toiveet täyttyneet kuin osaksi, eivätkä laskut läheskään pitäneet paikkaansa, sanottiin luontosuhteiden syyksi. Suunnitellust laivaliikkeestä Pietarista Jääskeen ei tullut mitään, vaikkakin kesällä 1858 ja 59 eräs pieni höyrylaiva suorittikin mainitun matkan.

Olen tässä jättänyt sekä Novgorodin että Ruotsin kuin myöskin Wenäjän vallan aikuiset maanomistulosot käsittelemättä, sillä niin monimutkainen ja osaksi myöskin selvittämättömiä ne ovat, ettei rajoitettu tila sallisi niihin tarkemmin kajatakaan.

Jos siis muu Suomi kulkeekin sekä sivistyksessä että aineellisessa hyvinvoinnissa paljon edellä meistä, ei meidän tarvitse syyttää yksinomaan omaa saamattomuuttamme, vaan myöskin kohtaloa, joka on suonut meille aivan erikoisen aseman kanden aivan erilaisen kansan vaikutuspiirien rajalla, jossa mitä moninaisimmat vaiheet ovat tulleet osaksemme historian lehtien kääntyessä.

Santeri Koskivaara

Käkisalmen Sanomat 22.01.1917

Tiedonanto Maanviljelystoimituskunnasta

Julkisella kuulutuksella tammikuun 8 päivästä 1917 on Viipurin läänin Kuvernööri julistanut Lappeenrannan kaupungin sekä Lappeen, Lemmin, Taipalsaaren, Joutsenon, Metsä-

pirtin ja Pyhäjärven pitäjät ynnä Lavansaaren ulkosaaren vesikauhun saastuttamiksi mainitusta päivästä lukien kolmeksi kuukaudeksi.

Suomalainen Wirallinen Lehti 01.02.1917

Hallinnollisia tuomioita

Wiipurin läänin kuvernööri on tuominnut siviiliviranomaisten laillisten määräysten noudattamisen laiminlyömisestä kauppias Antti Hyytiän, Metsäpirtin Saaroisten kylästä 2000 mk:n sakkoon.

Wiipuri 02.02.1917

Rakennusurakka

Julkisella huutokaupalla, joka pidetään tämän helmikuun 19 p:nä klo 12 päivällä Metsäpirtin Saaroisten Osuuskaupan Koselan myymälän huoneustolla, tarjotaan urakalla osuuskaupan tarpeista tehtäväksi mainitun myymälän pää- sekä varastohuonerakennus huutokauppatilaisuudessa lähemmin ilmoitettavilla ehdoilla, joista myöskin ennen huutokauppaa antaa tietoja kaupanhoitaja O. Kuivalainen Metsäpirtin Saaroisissa. Urkoitsijalta vaaditaan pätevät takaukset työn kunnollisesta urakkaehtojen mukaisesta suorituksesta kuin myöskin etukäteen annettavista rahoista.

Rakennustoimikunta pidättää itselleen mietintöajan theyjen tarjousten hyväksymistä tai hylkäämistä varten.

Metsäpirtissä, helmikuun 1 p. 1917.

Rakennustoimikunta

Huom! Samassa tilaisuudessa tarjotaan hankittavaksi 50000 kappaletta uunitiilejä.

Käkisalmen Sanomat 05.02.1917

Metsäpirtti

Kuolleita: Tal sisar Leena Lillevelt Wironmaalta 58 v. 10 kk. 15 päivän ikäisenä.

Kylänluvut pidetään seuraavassa järjestyksessä: Tiistaina helmikuun 20 p:nä Raajussa Aapro Paksulla, keskiviikkona 21 p:nä Koukunniemessä Pekka Paakkisella, torstaina 22 p:nä Taipaleessa seppä Laulajaisella, perjantaina 23 p:nä Lapanaisissa Tahvo Lemmetillä, maanantain 26 p:nä Kosselassa Juho Antinp. Tuokolla, tiistaina 27 p:nä Tapparissa Juho Kaarlenp. Hämäläisellä, keskiviikkona 28 p:nä Saaroisten 2:ssa piirissä Paavo Simonp. Ahtiaisella, torstaina maaliskuun 1 p:nä Saaroisten Arkuntanhuan piirissä Jaako Kiiskisellä, perjantainan 2 p:nä Viisjoella Tahvo Hinkkasella, maanantaina 5 p:nä Haapsaaren luku Juho Paukulla Lehtimetsästä, tiistaina 6 p:nä Joentakana Jooseppi Hyytiällä, keskiviikkona 7 p:nä Martinkorholassa Aapro Tuokolla, torstaina 8 p:nä Salon luku Martti Ahtiaisen perillisillä Korholanjaamasta, perjantaina 9 p:nä Metsäpirtissä Matti Ilorella. Toimitus alotetaan kunakin päivänä klo 9.30 aamulla.

Käkisalmen Sanomat 12.02.1917

Metsäpirtin kuntakokous

Metsäpirtin kunnan kuntakokous pidetään kunnantuvassa lauantaina tk 24 p:nä klo 10 ap ja siinä: 1:ksi Luetaan Senaa-

tin kirjelmä karjan ja lihan hankkimisesta vapaaehtoisesti muuhunkin tarpeeseen. 2:ksi Annetaan lausunto Suomen m. t. vaivashoidontarkastajan anomuksen johdosta, että kunta veloitettaisiin lopettamaan ruodullapito. 3:ksi Päätetään, ryhdytäänkö joihinkin toimiin sentähden, että kunnasta karjaa otettaessa otetaan yhtenä % 28 elukkaa, vaikka elukoiden lukumäärä on vain 1700. 4:ksi Päätetään kunnan valteseman jauhokomitean jäsenten kulujen korvaamisesta. 5:ksi Tehdään ehdotus maanmittaustoimitusten uskottujen miesten palkkioksi ja matkarahoiksi. 6:ksi Luetaan kuvernöörin päätös Albert Hatakan valitukseen.

Metsäpirtissä helmik 10 p 1917
Eero Toivio

Käkisalmen Sanomat 14.02.1917

Salakuljetustuomio

Salakuljetuksesta tuomittiin Käkisalmen raastuvanoikeudessa viime maanantaina Tahvo Ahtiainen Metsäpirtistä, Jaakko Hyytiä, Aapro Laulaja ja Juho Tuokko 100 mkn sakkoon kukin, sekä Matvei Sappinen 120 mkn ja Juhana Korkkanen 75 mkn sakkoon. Tuomitut olivat yrittäneet kuljettaa salaa rajan yli kaloja ja tulitikkuja.

Työ 15.02.1917

Hevosten otto yleisiin tarkoituksiin

Kun Metsäpirtin kunnan kuntakokous oli viime lokakuun 23 p. päättänyt, että yleisiin tarpeisiin otetuista hevosista hevosen omistajille maksettaisiin kunnan varoista korvausta siitä mikä heille koituu saamansa hevosen hinnan ja kunnassa silloin vallitsevan hinnan välillä, niin olivat vuokralainen Elias Repo y. m. tyytymättöminä tähän päätökseen valittaneet Viipurin läänin kuvernöörille pitäen kohtuuttomana, että puneena olevien hevosten omistajain mahdollisesti kärsimä tappio pantaisiin myös kunnan hevosettomien ja muiden vähäväkisten korvattavaksi ja vaatineet päätöksen kumoamista.

Kuvernöörinvirasto on nyttemmin tutkinut asian ja koska puheena oleva korvausta ei ole pidettävä sellaisena menona, johon kunnan varoja asetuksen mukaan voidaan käyttää niin kuvernöörinvirasto on kumonnut päätöksen.

Karjala 16.02.1917

Korvausten maksaminen yleisiin tarkoituksiin otetuista hevosista

Metsäpirtin kuntakokouksen pääs kumottu

Sittenkuin Metsäpirtin kunnan kuntakokous oli viime lokakuun 23 päivänä, että yleisiin tarkoituksiin otetuista hevosista hevosen omistajille maksettaisiin kunnan varoista korvausta siitä mikä heille koituu saamansa hevosen hinnan ja kunnassa silloin vallinneiden hevosten hintojen välillä, niin olivat vuokralaiset Eljas Repo ym tyytymättöminä tuohon päätökseen valittaneet Viipurin läänin kuvernöörille, pitäen kohtuuttomana, että puheenaolevien hevosten omistajain mahdollisesti kärsimä tappio pantaisiin myös kunnan hevosettomien y. m. vähäväkisten korvattavaksi, sekä anoen valituksenalaisen päätöksen kumoamista.

Kuvernöörin virasto on nyttemmin tutkinut asian ja koska puheen ...

Käkisalmen Sanomat 16.02.1917

Lounais Laatokan kalastuswakuutusyhdistyksen ylimääräinen kokous

pidettiin torstaina klo 2 ip seurahuoneella. Puheenjohtajana oli kamreeri Wilhelm Karwonen.

Yhdistyksen sääntöjen 15 pykälään tehtiin sellainen muutos, että talvikalastusajaksi, jolta kannetaan lisämaksua, lasketaan myös marraskuu ja voidaan pyydykset wakuuttaa talwikalastusta warten myös kuukausittain. Lisämaksua kannetaan myös yhdistyksen hallinnon harkinnan mukaan lohi- ja pintawerkoista, joita kewätkalastuksen aikana pidetään laiwawäylällä Taipaleen joen suun ja Miikkulaisten joen välillä, minkä alueen rajat hallinto tarkemmin määrää. Tälle sääntöjen muutokselle päätettiin hakea asianomainen wawhistus.

Käkisalmen Sanomat 23.02.1917

Metsäpirttiläistä

Kaukolaisten merkitys konetekniikan alalla on yleiseen tunnettu. Polkupyörän awulla owat he yhdistäneet hyödyn ja huwin.

Mutta myöskin tapojen historiassa on kaukolaisilla urauurtawa merkitys. Heidän toimestaan ja aloitteestaan on hajuweden käyttö maalaiswäestön keskuudessa armaassa isänmaassamme kulkenut aimo askelilla eteenpäin, niin ettei Kaukolasta nykyään enää liene nuorukaisilla ainoatakaan housuparia, joka ei wawwasti haiskahtaisi hajuwedelle. Uudenaikaista!

Perhejuhlienkin wiettoon owat kaukolaiset waukuttaneet. Sieltä kerrotaan, että weljekset hommasiwat aisakellon, joka soida pompotti ja siten säestäen lisäsi sitä juhlatunnelmaa, minkä nuorukaiset itse loitsiwat esiin hanurin soitolla.

Niin, ilossa sitä elää pitää!

Metsäpirttiläisillekin on tullut halu seurata muun maailman esimerkkiä.

Siitä todistukseksi kerron seuraawan tapauksen.

Muutamia vuosia sitten syttyi siellä erään talollisen pojan lempi. Sitä on kyllä Metsäpirtissä ennenkin tapahtunut, mutta tällä kertaa oli lemmen liekki niin woimakas, että se poltti poroksi pojan perintöosuuden. Hänen mielitiettynsä oli nimittäin wain mökkiläisen tytär, eikä pojan wanhempien mielestä talonpojan arwo salli mökkiläissukuun sekaantua. Kun nuorukainen kuitenkin sanoi, että wain kuolema woi heidät eroittaa, annettiin hänelle kotoaan matkapasssi.

Nuorukainen otti oman kullan, rakensi mökin ja eleli siinä siksi kunnes hänet nyt korjattiin pois. Kalastawa leskiwaimo tietenkin tahtoi hänet saattaa lepoon kaikilla säädetyillä seremonioilla ja sitä warten kutsui ystävät ja kylänmiehet luokseen.

Hänen miehensä kotitalossa, jossa tätä ennen ei oltu tahdottu hänestä mitään tietää, oli myöskin ryhdytty hautaiswalmistuksiin. Ja määräpäivänä tulla rymisti sieltä aikamoinen saattojoukko ruumista hakemaan. Suoraa päätä porhalsivat he riihelle, missä luulivat ruumiin vieläkin maajailewan. Waimo sukulaisineen oli kuitenkin ehtinyt korjata ruumuun pois. Kotitalon saattoväki riensi riiheltä mökille ja aika mekastuksella waati, että ruumis on heille luowuttetawa. Siellä pantiin kowa kowaa vastaan eikähän silloin muu auttanut kuin täydellinen yhteenotto. Kunniaksi waimon sukulaisille olkoon mainittu, että taistelutanner jäi heille ja kotitalon joukot saivat peräytyä. mutta hywässä järjestyksessä.

Niin päättyi tämä urhokas kamppailu, jolla tuskin lienee wertauskohtaa Suomen aikakirjoissa muuta kuin ehkä tais-telu Kustaa Adolfin ruumiista Lutzenin tappelussa.

Käkisalmen Sanomat 23.02.1917

Larin Paraske, Kalevalan päivänä

Kansanrunouden alalla on meillä paljon työtä tehty. Lukuisat, tuntemattomat laulajapolvet ovat kallista kansanperintöämme säilyttäneet ja edelleen kehittäneet. Keitä he ovat olleet, emme tiedä, vain laulajakansan viimeinen jäännös, kyllin arvokas sekin talteen antamaan kansanrunoutemme miltei rajattomat aarteet, on nimeltä tunnettu. Yksi heidän parhaitaan on Larin Paraske.

Inkerinmaalla, orjuudessa, lähellä Suomen rajaa, elivät Parasken vanhemmat, isä Mikiitta Mikiitonpoika, äiti Tatjana Wasilovna. Lapsia heillä oli kuusi. Paraske niistä syntynyt joulukuun 27 p:nä 1833. Jo aikaisin ilmeni hänellä laulun lahjat, joilla hän koetti surujaan huonennella. Paljon niitä oli, sillä kahdeksantoistavuotiaasta hän on saanut vanhemmitta vaeltaa. Mieli oli hänellä kuitenkin hilpeä ja sydämelinen. Sepä se toi hänet jo kaksikymmenvuotiaana naimisiin vei talonpoika Kauril Stepanoville eli Larilan Kaurilalle. Nyt hän pääsi Suomeen ja vapaaksi orjuudesta. Kylä oli kreiikkalaiskatoolinen nykyistä Metsäpirtin pitäjää. Parasken miehellä oli siellä maatila.

Mies, joka oli häntä 20 vuotta vanhempi, ei ollut varakas ja vielä lisäksi sairaaloinen. Lopuksi jäi koko talonpito emännälle. Lapsia heillä oli yhdeksän, joista kuitenkin monet kuolivat aivan pieninä. Työtä oli yllin kyllin.

Muta lautaito! Ei tiedetä mistä hän on sen oppinut. Ei laulanut isä, eikä äiti eikä suku. Mutta kotipitäjässä oli kylä laulajia viljalti. Niiltä hän kai jonkunverran kuuli, mutta elämän suruista hänen laulunsa on varmaakin kummunneet. Nuorena hän kertoi enemmänkin osanneensa, mutta sitten oli ankara päätauti muistia heikontanut. Laulujensa synnystä on itse sanellut seuraavaa:

Omat on virret oppimani,
omat saamain on snani,
otin tuumat otsastani
nenästäni neuvot keksin,
suustani on sanat suloiset.

Paraske lauleli kauan, ilman että häneen oli suurempaa huomiota kiinnitetty. Aivan sattumalta tutustui häneen se mies, A. Neovius, jonka ikuinen ansio on, ettei Parasken suuri

laulunmahti ole maan rakoon mennyt.

Kesällä 1887 Paraske saattaa sokean naisen Sakkolan pastorinkansliaan niin liikuttavan kauniisti, että nuori pastori kiittää häntä ja saa vastaukseksi joitakin sattuvia sananlaskuja. Osaisiko hän runoja? Kyllä.

Mie kun laululle lassein,
virren työlle työnteleini,
Laulan mie yheksän yötä,
Päivän laulan päästä päähän.

Niin hän tekikin. Lauloi pari vuorokautta melkein yhtä päätä ja ymmärsi myös, että hänen runoillaan oli arvoa. Pastori Neovius sai häneltä eri kerroilta kirjetetuksi kaikkiaan yli 30000 säettä. On huomattava, että Parasken runoilla ei ole arvoa ainoastaan runsaina näytteinä Inkerin runoudesta vaan suorastaan itsenäisinä runollisina tuotteina. Sisällykseltään ne olivat kertovia ja laulurunoja, itkuvirsiä, loitsuja, sananlaskuja ja arvotuksia.

Etelä-Karjalan Nuorisoseura ja Suomalaisen Kirjallisuuden Seura ovat hänelle hautapatsaan pystyttäneet. Mikko Uotinen on hänen elämänsä kuvannut 'Suomen kansan vanhat runot' ikuistavat hänen laulajahenkensä kalliin perinnön.

Ilo siinä, missä nuoret,
vaka siinä, missä vanhat,
sitä varten tänne läksin,
virsiäni virkkamahan,
laulujani laskemahan,
leikkiä leventämähän,
tulini ihmisiin iloksi
tulini rahvahan ratoksi.

Uusi Aura 28.02.1917

Kirje Metsäpirtistä

Täällä syrjäseudullakin sitä vaan hommataan yhtä ja toista näin kovien lumivyöryjen ja pakkastenkin keskellä. Etenkin näkee melkein jokapuolelta metsistä kulkevan pitkissä riveissä halkokuorma toinen toisensa jälkeen, joko kohden Laatokkaa tai läheisien jokien varsille; sieltä sitten kevään tultua jatkaakseen matkaansa vesitse määräpäikkaansa.

Nyky aika, meidän kuten valitettavasti koko maamme metsätaloudelle on tuntuva isku. Sillä vuodessa kahdessa kaatuu kauneinkin metsä, vaan waatii vuosikymmeniä jälleen uudistuaakseen paremmassakaan hoidossa. Varsinkin sen hakkuutavan vallitessa mikä täällä on nykyään käytännössä, ei nouse miespolveen enää kunnollista metsää, josta heti puu lyödään maahan heti kuin se on haloksi kelpaavaa. Kiinnittämättä ollenkaan huomiota millaisessa paikassa se kasvaa ja minkälainen on siinä vuotuinen lisäkasvu. Ehkäisekö se kasvullaan toisia tai toiset sitä.

Luonnollisesti tällaisen metsien armottomaan kohteluun on syynä enimmäkseen nykyajan puutavarain korkeat hinnat, mikä houkuttaa metsien omistajia siihen. Mutta kuuluu pa useammilla olevan siihen toinenkin syy. Nimittäin mersiensä rahaksi muuttamiseen, sillä täällä on entistä enemmän alkanut nykyään metsissä liikkua 'Metsänpeikkoja' tai miksi heitä sanoisi kun harvoin heitä näkee muuta kuin jäljet. Enemmän he kuitenkin näyttävät kulkevan lasten kengil-

lä. Usein sentään miestenkin saappaissa eli tallukoissa, vetäen jälessään roskasta kelkkaa jäljistä päättäen. Näkyvätpä sentään kaukaisemmillä metsäpalstoilla ajelevan nelijalkaisella ja oikeinpa reelläkin. Heidän töistään vain todistavat kaadettujen puiden oksat ja kannot.

Heillä ei näytä ollenkaan olevan aavistusta metsien nykyisistä hakkuutavoista eikä maamittarien tekemistä rajoista. Tai lieneekö he mielipiteitään niin täydellisesti kommunismin puolella, että ovat jo itsekin sotkeutuneet siihen, unohtaen, että täällä on vielä yksityisomistusoikeus ainakin toistaiseksi. Kaikessa tapauksessa kuitenkin he näyttävät vihaavansa rajoja koska ovat oikein työkseen ottaneet kantaa pois aitoja pimeinä aikoina. Minne lie, on toistaiseksi tuntematon, mutta jäljet niistäkin johtaa ihmisasuntoja kohden.

Ennen aikaan, eli peikkojen aikakaudella, jolloin niitä enimmäkseen uskottiin olevan ja liikkuvan. Sanottiin sen tietävän pahaa kuin ne alkoivat kuljeskella ihmisasuntojen lähennellä rauhallisten ihmisten puusuojiakin.

Jos heitä maallinen oikeus tuomitsee, sen paraiten tietäneet lakimiehet ja ruunun palvelijat, niin olisi metsien omistajien syy ryhtyä moisen paheen ehkäisemiseksi, sekä myöskin rajoitettava metsien tuhlaamista. Sillä ajatellaan metsien omistajat, että metsä on meidän ensimmäinen eliehtomme täällä kylmässä pohjolassa. Ja ajatellaan, ettei yksi polvi ole oikeutettu tekemään loppua siitä, mikä on kestänyt miehen iäkiä kasvaa.

Kuntakokouksessa lauvantaina käsiteltiin seuraavat asiat:

Kunnan valitseman jauhokomitean jäsenille päätettiin maksaa heidän kulunsa asiassa.

Luettiin kuvernöörin päätös siihen valitukseen, jonka Albert Hatakka oli tehnyt kuntakokouksen päätöksestä, jolla hänet valittiin lautakunnan esimieheksi. Kuvernööri oli valituksen aiheettomana kumonnut.

Käkisalmen Sanomat 28.02.1917

Metsäpirtin kunta lopettaa ruotulaisjärjestelmän

Metsäpirtin kuntakokouksessa viime lauvantaina luettiin kuvernöörin välipäätös vaivashoidon tarkastajan vaatimuksen johdosta, että kuntaa velvoitettaisiin järjestämään vaivashoidon uudenajaisemmalle kannalle lakkauttamalla ruotulaisjärjestelmä. Tähän välipäätökseen vaadittuna selityksen päätti kuntakokous kuvernöörille ilmoittaa, että sanottu ruotujärjestelmä tullaan kotha kunnasta lopettamaan.

Käkisalmen Sanomat 04.03.1917

Vuoksen nuorisoseurapiirin vuosikokous ja talvijuhla

sekä niiden yhteydessä hiihtokilpailut pidettiin Raudun Mäkrän nuorisoseuran talolla sunnuntaina tk. 4 pnä. Otteita artikkelista: Metsäpirtin nuorisoseura oli mukana.

Piirin puheenjohtajaksi valittiin edelleen opettaja Matti Valtonen sekä piiritoimikuntaan Metsäpirtistä kaupanhoitaja Matti Lamppu.

Käkisalmen Sanomat 05.03.1917

Vaivashoitokysymyksiä

Eräs entisaikojen hoitotapa, josta on päästävä

Joku päivä sitten kerrottiin tässä lehdessä, että Metsäpirtissä kunta on vaivashoidon tarkastajan vaatimuksen johdosta päättänyt kuvernöörille ilmoittaa, että sanottu kunta tulee kohta lopettamaan ruotujärjestelmän kunnasta.

Mainitunlaisen uutisen luettuaan kysyneä varmaan monikin: onko mahdollista, että maassamme vielä nykyään löytyy niin alkeellista köyhäinhoitotapaa kuin ruotujärjestelmä? Valitettavasti täytyy tähän vastata myöntämällä. Vaivashoitotilaston mukaan oli v 1912 maalaiskunnissa 15 vuotta vanhempia ruotuvaivaisia 242 ja 15 vuotta nuorempia 95 henkilöä. 15 vuotta nuoremmat olivat kaikki Oulun läänissä ja sitä vanempia ruotuvaivaisia oli Hämeen, Vaasa, Oulun ja Viipurin lääneissä. Suurin määrä, 140 henkilöä oli Viipurin läänissä. Täällä on siis vielä monessa muusakin kunnassa kuin Metsäpirtissä ainakin vielä joku vuosi sitten ollut käytännössä tuo aikaisemmille ajoille omittuinen köyhäinhoitotapa, ja kenties sellaista vielä nytkin jatkuu. Ruotujärjestelmä kuuluu aikoihin, jota nuorempi polvi enää turkin kaikkialla muistaneekaan. Ruotujärjestelmän mukaan saavat työkyvyttömät, usein vanhat ja heikot ihmiset, kiertää vuosikaudet talosta taloon piirissään, viiptyen joistakuista päivistä muutamiin viikkoihin talossaan. Määräpäivinä on hoidokin muutettava toiseen taloon, eikä siinä oltane niin tarkkoja terveydentilan suhteenkaan. Hoito muodostuu tällaisessa kiertolaiselämässä hyvinkin epätasaiseksi niin hyvin asunto-olojen kuin ravinnon ja kohtelun suhteen. Jos eläkkeellekin annettujen hoito on usein arveluttavaa ja kysyy suurta huolempitoa vaivashoitohallitukselta, niin käy ruotuvaivaisten aseman huoltaminen suorastaan ylivoimaiseksi. Nämä hoidokit itse eivät kykene millään tavalla hoidostaan huolehtimaan, siksi avuttomassa asemassa he ovat. Eläkkeelle antaessa voivat vaivashoitohallitukset kuitenkin jossakin määrin pitää huolta siitä, ettei hoidokkeja anneta sopimattomiin paikkoihin.

Ruotujärjestelmä on jo aikoja sitten useimmista maalaiskunnista nykyaikaiseen käsitykseen soveltumattomana poistettu. Inhimillisyyden nimessä onkin sen vuoksi vaadittava, että kunnat kaikkialla järjestävät vaivashoitonsa ihmisarvoa vastaavalle kannalle. Sen vuoksi olisi kaikissa niissä kunnissa, joissa tuon menneiden aikojen järjestelmän jäänteitä vielä on olemassa, vaivashoito järjestettävä paremmalle kannalle. Ja ehdottomasti paras hoitotapa vanhoille ja avuttomille voidaan antaa köyhäinkodeissa, vaivaistaloissa. Sen vuoksi ovatkin edistyneemmät kunnat perustaneet vaivaistaloja jo vuosikymmeniä sitten. Tähän päämäärään ovatkin vaivashoidon parantajain harrastukset tähänneet. Tässä ei ole kuitenkaan vielä kovinkaan pitkälle päästy. V 1912 oli köyhäinhoitolaitoksissa elätettyjä koko maassa yhteensä 10818 henkeä ja eläkkeellä oli samaan aikaan 25296 henkeä. Viimemainituista oli alaikäisiä 13775, joiden kasvatukselle ei vaivashoitoa kuitenkaan liene pidettävä parempana kuin eläkkeellä pitämistä. Viime vuosina ovat olot Viipurin läänissä kyllä jonkun verran parantuneet sen kautta, että muutamia köyhäinhoitotaloja on perustettu. Mutta

turkin toinen puolikaan vakituisesti vaivaishoidon varassa elävistä saanee vielä nykyään hoitoa hoitotaloissa.

Vaivaishoto-olujemme kehittämiseen on sen vuoksi kyllin syytä. Ja ennen kaikkea tässä läänissä. Kuntien menoarvioissa muodostavat vaivaishoito- ja kansakoulukustannukset suurimmat menoerät. Mutta kumpikin menoerä ovat senlaatuista, että niistä ei sivistyneessä yhteiskunnassa voida kovin paljon tinkiä. Yhtäpaljon kuin on juolehdittava nousevan polven sivistyksestä, on kiinnitettävä huomiota yhteiskunnan vähäosaisimpain elämään, köyhien ja avuttomien hoitoon.

Käkisalmen Sanomat 08.03.1917

Metsäpirtin telefoonyhdistyksen vuosimaksu

Raudun telefoonyhtiön vuosikokous pidettiin tk 5 p:nä Kirkonkylässä kauppias Kermisen talossa. Puhetta johti ja pöytäkirjaa piti maanviljelijä Pekka Falin.

Yhtiön virkailijoiksi kuluva vuodeksi valittiin seuraavat, kaikki uudelleen, nim isännöitsijäksi Pekka Falin, hallinnon puheenjohtajaksi Elias Myöhänen, varapuheenjohtajaksi J Kerminen, varsinaiseksi jäseniksi hallintoon R. Relander ja Matti Orava sekä varalle J P Kokko ja A Fock. Tilintarkastajiksi valittiin Väinö Kerminen ja J E Mentu. Puhelinmaksut pääettiin korottaa pitäjän sisällä 50 penniin ja pitäjän ulkopuolella 1 markkaan. Vuosimaksut päätettiin korottaa 75 markkaan vuodelta, paitsi Lipolan ja Riiskan linjoilla, joista kannetaan 150 markkaa vuodessa.

Kun kokouksen tietoon oli tullut, että Kivennavan telefooni osakeyhtiö oli korottanut Raudun telefoonyhtiön vuosimaksun 1000 markkaan niin päätettiin korottaa Sakkolan telefoonyhtiön vuosimaksu 900 markkaan ja Metsäpirtin telefoonyhtiön vuosimaksu 700 markkaan. Korotus astuu voimaan kuluvan vuoden alusta.

Metsäpirtin maamiesseuran kokous

Metsäpirtin Maamiesseuran kokous pidetään maaliskuun 11 päivänä kohta jumalanpalveluksen päätyttyä Metsäpirtin kunnantuvalla.

1:ksi luetaan vuosikertomus 2:ksi luetaan tilintarkastajain kertomus sekä päätetään rahastonhoitajan ja johtokunnan tilivapaudesta viimekuluneelta vuodelta. 3:ksi päätetään, mihin tarkoituksiin anotaan apurahoja Viipurin läänin Maanviljelysseuralta. 4:ksi luetaan Viipurin läänin Maanviljelysseuran virkakirjeet ja päätetään niiden johdosta.

Seuran puolesta
Jooseppi Eeva

Käkisalmen Sanomat 09.03.1917

Kansalaiskokous Metsäpirtissä

Tämänkuun 25 p. pidettiin kansalaiskokous Metsäpirtin nuorisoseuran talolla. Kokouksessa päätettiin vaatia eduskunnan laatimat väkijuomain kieltolaki ja kunnallislain uudistus (yleinen ja yhtäläinen kunnallinen äänioikeus) heti voimaan saatettavaksi. Verotuslainsäädäntö vaadittiin uusit-

tavaksi säätämällä asteittain nouseva tulovero. Laittomat ja tarpeettomat virkamiehet vaadittiin erotettaviksi ja suuri-palkkaisten virkamiesten palkat alennettaviksi kohtuullisiksi. Käsiteltiin epäkohtia kirkollislain aloilla ja yhdyttiin vaatimukseen: kirkko erotettava valtiosta.

Tilattoman väestön maanhankintaan vaadittiin eduskuntaa järjestämään tilattomille maatahaluaville suotuisaan hintaan.

Paikkakunnan poliisiviranomaisia nimismiestä ja poliisia vaadittiin eroamaan tai erotettaviksi toimistaan. Epäkohtia Laatokan kalastusoloissa vaadittiin korjattaviksi. Uhkaavan elintarvikepulpan johdosta kehoitti kokous paikkakunnan kauppiaita myymään jauho- ym. ruokatarvikkeita tasapuolisesti kaikille kuntalaisille ja vaati kuntakokousta asettamaan riittäväillä valtuuksilla varustetun elintarvikelautakunnan varsinkin jauhojen riittävän saannin turvaamiseksi. Lisäksi käsiteltiin ja vaadittiin korjauksia muutamiin paikkakunnallisiin epäkohtiin.

Kokouksessa oli läsnä noin 500 kansalaista pitäjän eri puolilta.

Käkisalmen Sanomat 30.3.1917

Aessori P E Swinhufwudin tulo Helsinkiin

Torstaina vähän vaille klo 10 ap saapui aessori P E Swinhufwud Helsinkiin saaden mitä suurenmoisimman ja sydämellisimmän vastaanoton. Asema oli ääriään myöten täynnä yleisöä. (jatkuu, laaja kertomus)

Käkisalmen Sanomat 30.3.1917

Sakkolan nimismies H. V. Helander pidätetty virantoimituksesta

Vaaditaan erotettavaksi

Sakkolassa pidetyt kansalaiskokoukset ovat yksimielisesti pidättäneet Sakkolan ja Metsäpirtin piirin nimismiehen H. V. Helanderin virantoimituksesta ja samalla evat kokouksien valtuuttamat henkilöt jättäneet kuvernööriin virastoon anomuksen, että hänet kokonaan sanotusta virasta erotettaisiin. Syynä virasta pidättämisen erovaatimukseen on se, että nimismies Helander on kohdellut kansalaisia röyhkeän virkavaltaisesti, sekä että hän on innokkaasti toiminut laittomien mahtikäskyjen noudattajana ja toimeenpanijana, omasta kohdastaankin vainoten ja saattaen syyttä kärsimään hänelle vastenmielisiä kansalaisia.

Wiipuri 30.3.1917

Paloapuyhdistyksen vuosikokous

Sakkolan ja Metsäpirtin kuntien Paloapuyhdistyksen vuosikokous pidetään kuluvan huhtikuun 28 päivänä klo 12 päivällä Vilakkalan majatalossa. Kokouksessa käsitellään sääntöjen 65 § mainittuja asioita.

Sakkolassa 30 p:nä maaliskuuta 1917.

Yhdistyksen Hallitus

Käkisalmen Sanomat 05.04.1917

Metsäpirtin osasto

Saaroisten Osuuskauppa r. l. kevätkokous pidettiin kaupan huoneustolla Saaroisissa tk. 1 p:nä. Saapuvilla oli noin 60 osuuskunnan jäsentä. Toimintakertomuksen vuodelta 1916 selosti hallituksen puheenjohtaja Heikki Peltonen. Selostuksessa m. m. mainitaan:

Liikkeen toiminta on viime vuonna jatkuvasti mennyt hyvin eteenpäin. Merkittävin tapaus on osuuskunnan toiminnan haaraantuminen ja laajeneminen eri puolille kuntaamme ja uuden myymälän avaaminen kesäkuun alussa Koselaan, joten kulunut vuosi muodostui merkivuodeksi osuuskauppa-toiminnan kehityksessä täällä. Olojen pakosta muodostui toiminta loppupuolella yhä enemmän jäsenkunnan tarpeita tyydyttäväksi. Korttijärjestelmä on ollut käytännössä sokeerin, vehnä- ja ruisjauhojen jakelussa ja myyntirajoituksia on ollut useaan tavaralajiin.

Osuuskunnan kokouksia on vuoden kuluessa ollut 5, joista 2 varsinaista ja 3 ylimääräistä. Hallituksen kokouksia 12 varsinaista ja 12 ylimääräistä. Osuuskunta on ollut edustettuna osuuskauppojen edustajakokouksessa, S. O. K:n varsinaisessa ja ylimääräisessä, Tulenvaran ja n. s. Puolueetomuuksunnan järjestön kokouksissa Helsingissä ja Piirin kokouksissa Wiipurissa.

Jäseniä oli vuoden alussa Osuuskunnassa 105, vuoden kuluessa liittyi uusia 214 ja oli jäsenluku vuoden lopussa 314. Tätä nykyä se on noin 340. Liikkeen henkilökuntaa on myöskin tuntuvasti lisätty. Esitettiin kuvernöörin vahvistamat muutokset sääntöihin, joista mainittakoon: Koska liike on laajentunut koko pitäjää käsittäväksi, on nimi muutettu Metsäpirtin Osuuskauppa r. l. Hallitusta on lisätty 5 jäsenestä 7. Hallitukseen valittiin lisäjäseniksi kirkkoherra J. K. Sakkinen ja tilanomistaja Aleks Tuokko, varajäseneksi seppä Matti Eeva. Vararahasto nostetaan Smk. 25000 - 100000. Hallituksen sitoumukset saavat nousta Smk. 125000.

Viime vuoden myynti oli Saaroisissa Smk. 257443,98 ja Koselassa Smk. 166625,21 yhteensä Smk. 424069,19 (vuoden 1915 myynti oli Smk. 153 tuh. 905,66, joten lisäys on Smk. 270163,53. Korkein kuukausimyynti oli joulukuussa Smk. 59 tuh 147,29, josta Saaroisten myymälöi möi Smk. 30713,28 ja Koselan Smk. 28433,92. Myyntilyijäämää on saatu Saaroisissa Smk. 29745,99 ja Koselassa Smk. 8618,49 ja puhdasta ylijäämää poistot pois vedettyinä Smk. 19849,90. Ylijäämästä siirsi kokous Smk. 18000 vararahaan, loput kiinteimistön kuolemaan ja voitta- ja tappioliille.

Osuuskunnalle rakennetaan parhaillaan uutta ajanmukaista liiketaloa Koselaan. Liikkeen myymälät päätettiin tästä lähtien avata klo 7 aamulla ja sulkea klo 8 illalla.

Tilan kauppoja

T. k. 7 p:nä tehdyllä kauppakirjalla on talollinen T. Paavilainen Viisjoelta myynyt omistamansa maatilan talolliselle Heikki Peltoselle sanotusta kylästä. Hinta Smk. 8560, irtaimisto ei seurannut mukana. Vastaanotto tapahtuu toukok. 1:nä.

Samoin on talollisen leski Aune Hämäläinen myynyt tilan-

sa Metsäpirtin Seppälän kylästä taloll. Juho Hämäläiselle samasta kylästä. Kauppahinta tuntematon. Vastaanotto tapahtui heti.

Käkisalmen Sanomat 11.04.1917

Sakkolan ja Metsäpirtin piirin nimismiehenvirka

Sakkolan ja Metsäpirtin kuntien pitämien kansalaiskokouksien valtuuttaminen kävi eilen 7-henkinen lähetystö äsken nimitetyn v. t. kuvernöörin luona tekemässä selkoa vallankumouspäivinä virasta ertetun Sakkolan ja Metsäpirtin nimismiehen ja poliisikunnan virkatehtävien edelleen hoitamisesta ja anomassa, ettei entisiä henkilöitä uudelleen vastoin paikkakunnan yleistä mielipidettä, virkaan päästettäisi. Kuvernööri otti lähetystön ystävällisesti vastaan ja lupasi lähettää heti väliaikaisen nimismiehen viran hoitajan sekä samalla toimia niin, että asiat mahdollisimman pian järjestetään oikeutettuja toivomuksia vastaavalla tavalla.

Wiipuri 14.04.1917

Nuottakalastus

Metsäpirtin pitäjän Vaskelan kylästä kotoisin olevien J. Korpivaaran y. m. talollisten anomus saada paikkakunnalla valitsevan elintarvepulan lieventämiseksi poikkeuksena voimassa olevista säädöksistä vetää keväällä tänä vuonna kuorenuottaa sanotussa pitäjässä sijaitsevassa Taipaleen joessa ei ole antanut senaatin puolelta aihetta mihinkään toimenpiteisiin.

Wiipuri 15.04.1917

Sakkolan ja Metsäpirtin piirin nimismiehenvirka

Sakkolan ja Metsäpirtin kuntien pitämien kansalaiskokouksien valtuuttamina kävi perjantaina 7-henkinen lähetystö äsken nimitetyn vt kuvernöörin luona tekemässä selkoa vallankumouspäivinä virasta erotetun Sakkolan ja Metsäpirtin nimismiehen ja poliisikunnan virkatetävien edelleen hoitamisesta ja anomassa, ettei entisiä henkilöitä uudelleen vastoin paikkakunnan yleistä mielipidettä virkaan päästettäisi. Kuvernööri otti lähetystön ystävällisesti vastaan ja lupasi lähettää heti väliaikaisen nimismiehen viranhoitajan sekä samalla toimia niin, että asiat mahdollisimman pian järjestetään oikeutettuja toivomuksia vastaavalla tavalla.

Karjala 15.04.1917

Puutavarain lauttaus

Senaatin myöntämiä lauttauslupia. Senaatti on myöntänyt allaolevat lauttausluvat:

m. m.

A. Ahlström Oy:lle saada ensi avoveden tultua uittaa korkeintaan 5000 m³ koivuhalkoja kuorimattomina ja halkaisuina Viisjoessa Raudun ja Metsäpirtin pitäjissä Taipaleen virralle

Helsingin Sanomat 17.04.1917

Uusia työväenyhdistyksiä yhä synty-

mässä

Metsäpirtin syrjäisellä, muusta maailmasta jälle jääneelle kulmallakin aletaan järjestäytyä. Niinpä on paikkakuntalaisten mielisä kytynyt pitemmän aikaa ajatus, saada työväenyhdistys paikkakunnalle. Yhdistys, jonka lipun alle voisivat työläiset ja sen puolueeseen lukeutuvat, kokoon-tua oikeutettuja vaatimuksiaan esille tuomaan. Asiaan in-nostuneet olivat viime sunnuntaina t.k. 15 p. hommanneet kokouksen Koselan kylään Martti Tuokon taloon. Kokouk-sen avasi kaupanhoitaja O. Kuivalainen, selostaen työväen-liikkeen merkitystä ja yhdistyksen tarpeellisuutta paikka-kunnalle, kokous oli sitä mieltä että semmoinen peruste-taan. Toimitetussa jäsenmerkinnässä kirjoitautui heti pai-kalla 50 jäsentä ja valittiin näistä 11 henkinen toimikunta asiaa eteenpäin viemään. Yhdistys aloittaa toimintansa niin pian kun ilmoitus keskusjärjestöön hyväksymisestä on saa-tu. Keskusteltiin vielä vappujuhlan järjestämisestä ja päätetiin pitää se, ohjelmasta y.m. valittiin 10 henkinen ohjelma-toimikunta. Keskusteltiin myöskin ammattiosaston perusta-misesta ja päätettiin pyytää sitä varten kuuluvia asiakirjoja Keskustoimikunnalta.

Ensimmäinen, päättäväinen askel on otettu, olkoon sii-hen innostuneilla tarmoa käsikädessä asiansa eteenpäin vie-mään.

Metsäpirtin pitäjän Terenttilän työväenyhdistyksen

perustava kokous pidettiin t.k. 15 p:nä Terenttilän kylässä Juho Heikinp. Karjalaisen talossa.

Perustavan kokouksen puheenjohtajana toimi Heikki Hai-konen ja kirjuriina Matti Ukkonen.

Kokoukselle estettiin Suomen Työläisliiton säännöt ja hy-väksyttiin ne.

Sekä samalla päätettiin perustaa paikkakunnalle työväenyh-distys ja liittyä sosialidemokraattiseen puolueeseen. Työ-väenyhdistyksen nimeksi hyväksyttiin 'Metsäpirtin Terent-tilän työväenyhdistys', jonka kotipaikkana on Metsäpirtin pitäjän Terenttilän kylä ja kuuluu Viipurin läänin itäisen vaalipiirin sos. dem. piiritoimikuntaan.

Samassa tilaisuudessa liittyi yhdistykseen 46 jäsentä.

Kokous valitsi kuluvan vuoden ajaksi yksimielisellä päätök-sellä yhdistyksen puheenjohtajaksi Emmanuel Karjalaisen ja varapuheenjohtajaksi Tuomas Tuokon, sekä muiksi joh-tokunnan jäseniksi Evert Lagströmin, Juho Henttosen, Ju-ho Tuokon, Wille Paukun, Heikki Majurin, Heikki Haiko-sen ja Simo Koppasen.

Tässä yhteydessä sopii mainita, että tämä on jo kolmas kerta kuin yhdistys perustettiin tälle paikkakunnalle. Kaksi edel-listä ovat toiminnan puutteessa taka-aikoina kuolleet syn-nytystuskiinsa; joten siis toivotamme onnea ja kestävyyttä toiminnassamme tälle uudelle tulokkaalle järjestyneen työ-väen riveihin. Ja että työn rakaan raatajat nyt jo ymmärtäi-sivät asemansa ja liittyisivät yhä sakemmin joukoin taajem-piin riveihin järjestyneen työväen eturintamaan.

Työ 19.04.1917

Viranomaisten toiminnan tutkiminen

Varalääninsihteeri alikapteeni V. Suhonen on määrätty mat-kustamaan Räisälän, Sakkolan, Raudun, Metsäpirtin, Pyhä-järven, Säkijärven ja Viipurin nimismiespiireihin ja toimit-tamaan tutkimuksia sanottujen piirien nimismiesten ja po-liisikonstaapeliin toiminnan suhteen sekä ryhtymään tutki-muksen aiheuttamiin toimenpiteisiin, m. m. poliisikonstaa-pelten irtisanomiseen nähden.

Karjala 21.04.1917

Toimeensa täysin kykenevä Kauppa-apulainen

saa paikan liikkeessämme. Osuuskunnan puolesta vapaa asunto, valo ja lämpö. Toimeen on tultava heti kutsun saa-tua. Hakemukset suosituksineen ja palkkavaatimuksineen lähetettävä t.k. 30 päivään mennessä allekirjoittaneelle.

Metsäpirtti 20.4.1917.

Metsäpirtin Osuiskauppa r.l.
(Työ582)3599 Hallitus

Karjala 21.04.1917

Raudun, Sakkolan ja Metsäpirtin leh-män omistaja

kutsutaan miehissä kokoukseen Raudun ja Metsäpirtin kun-tain taloille maidon Pietariin vientikiellon johdosta ano-maan venttilupaa edelleen sunnuntaina tk 29 p:nä klo 2 ip.

Rautulaisia

Karjala 21.04.1917

Käkisalmen Sanomat 23.04.1917

Ruupert Kainulaisen uusi näytelmä

Piakkoin on tamperelaisilla tilaisuus tutustua Ruupert Kai-nulaisen näytelmään Laatokan kalastajat, Työväen teatterin esittämän. Niin tämä kuin K:n varhaisemmatkin näytelmät voidaan lukea n.s. laulunäytelmiin.

...

Niitten, ei suinkaan lukuisien, suomalaisten joukkoon, jotka osaavat oikean näytelmän tehdä, on luettava Ruupert Kai-nulainen. Olkoon, ettei hän vielä ole luonut mitään erikoises-ti mainittavaa mestariteosta, mutta hänellä täytyy myöntää olevan kyvyn luoda elämää ja pukea se draaman muotoon. Hänen näytelmänsä 'Karjalan kannaksella' pitää jo hyvästi puolensa monien ulkolaistenkin kappaleitten rinnalla. 'Laa-tokan kalastajat' on täysin kelvollinen kappale sekini: pitäi-sinpä sitä useista syistä Kainulaisen tähän saakka parhaana teoksena. Huomattakoon esim. teknillisesti moitteeton kol-mas näytös.

...

Aamulehti 25.04.1917

Metsäpirtti

Metsäpirtin kunnan tilit viime tilivuodelta ja tilintarkasta-jain lausunto niistä ovat asiallisten nähtävinä allekirjoitta-neen luona laissa määrätyn ajan.

Metsäpirtissä huhtik. 21, p. 1917
Eero Toivio

Metsäpirtin kunnan kuntakokous pidetään kunnantuvassa lauantaina ensi toukokuun 5 p:nä klo 10 aamupäivällä ja siinä:

1:ksi. Luetaan kunnan tilintarkastajain tilikertomus ja päätetään tilivapauden myöntämisestä kunnallisille tilintekijöille.

2:ksi. Päätetään mielisairaan talollisen tyttären Eeva Heikintytär Peltosen ottamisesta kunnan hoitoon.

3:ksi. Päätetään mielisairaan loisen Kauri Tuokon ottamisesta kunnan hoitoon.

4:ksi. Päätetään, valitaanko elintarvelautakunta ja jos valitaan, päätetään lautakunnan jäsenten palkasta.

5:ksi. Annetaan, jos tarpeelliseksi katsotaan, senaatille lausunto Metsäpirtin seurakunnan anomuksesta saada ottaa Sakkolan seurakunnan saatavan suorittamiseen tarvittavan rahamäärän Metsäpirtin seurakunnan virkatalorahastosta.

Eero Toivio

Käkisalmen Sanomat 27.04.1917

Metsäpirtin työväenyhdistys

Metsäpirtin työväenyhdistyksen perustamistilaisuus oli 15.04.1917 Koselan kylässä M. Tuokon talossa. Kokouksen avasi kaupanhoitaja O. Kuivalainen ja toisena alkuunpanijana oli kauppa-apulainen A. Karppanen. Yhdistykseen liittyi tällöin 50 jäsentä. Sen johtokunnan puheenjohtajana oli A. Orava ja sihteerinä A. Karppanen sekä muina jäseninä Antti Ap. ja Antti Hp. Koppanen, J. Eeva sekä S. ja M. Tuokko. Vappujuhlaa järjestämään valittiin 10 henkilöä.

Vappujuhlassa 1917 oli läsnä n. 450 henkilöä, joista yhdistykseen liittyi 50 uutta jäsentä.

Tämän yhdistyksen toiminta ei kestänyt vuottakaan, kun suojeluskunnan esikunnan käskystä sen omaisuus takavarikoitiin, 'kymmeniä parhaita tovereita pantiin kahleisiin näillä masennettaviksi ja kymmenet luokkakoston uhreina tulivat murhatuiksi'. Tämän ajan yhdistyksen päätoimipaikana oli Kosela.

SDP:n arkisto, Työväen arkisto

Terenttilän työväenyhdistys

Terenttilän työväenyhdistys sai lääninhallitukselta diaritodistuksen helmikuussa 1909. Sen perustamisesta ei ole ollut käytettävissä tietoja, ei myöskään toiminnasta. Perustava kokous on pidetty M. Suokkaan talossa, jossa uusia jäseniä liittyi kolmattakymmentä. Yhdistyksen puheenjohtajaksi valittiin M. Sutinen, varalla G. Viskari; kirjuriksi H. Kyllästinen ja muiksi jäseniksi johtokuntaan J. Kuparinen, H. Myöhänen, S. Koppanen ja J. Henttonen. Tämä yhdistys ilmeisesti kuoli synnytystuskiinsa, koska 'Työ' kertoo 19.4.1917, että oli jo kolmas kerta, kun työväenyhdistys perustettiin paikkakunnalle.

J. Korpelaisen talossa pidettiin 15.04.1917 työväenyhdistyksen perustava kokous, jonka puheenjohtajana oli H. Haikonen ja kirjurina M. Ukkonen. Jäseniä liittyi 46. Yhdistyksen puheenjohtajaksi valittiin E. Karjalainen, varalle

T. Tuokko, muiksi jäseniksi johtokuntaan E. Lagström, J. Henttonen, J. Tuokko, V. Paukku, H. Majuri, H. Haikonen ja S. Koppanen.

SDP:n arkisto, Työväen arkisto

Eero Toivion kuolinilmoitus

Syvällä surulla ilmoitan, että suuresti rakastettu mieheni, Kansakoulunopettaja Eero Toivio kuoli kotonamme Metsäpirtissä tk 4 p:nä klo 1/2 7 aamulla 42 v 7 kk 2 p vanhana. Kanssani häntä lähinnä kaipaavat 3 pienokaistamme.

Agnes Toivio os Jortikka

Silmäs kun sammui,
niin harmaja halla
hiipivi eloni
yllä ja alla;
maailma kylmä on,
elon tie kaita,
taivaalla valoa
pikkuinen raita ...

Käkisalmen Sanomat 04.05.1917

Eero Toivio In memoriam

Tämän kuun 4 päivän aamuna klo 6.30 kuoli Metsäpirtissä kansakoulun opettaja Eero Toivio 42 vuoden 7 kk 2 päivän ikäisenä.

Syntyneenä Hämeessä Pälkäneellä, siis ikäänkuin sivistyksen rintamailla, joutui hän kohta ylioppilaaksi tultuaan kansakoulualalle ja muutamia vuosia väliaikaisena toimittuaan valitsi hän työpaikakseen yhden rajaseudun vähimmän kehittyneimpiä pitäjiä. Siellä näki hän olevan työtä paljon ja työmiehiä vähän. Opetettavia oli koulussa ja vieläkin enemmän koulun ulkopuolella. Vanhat ennakkoluulot ja piintynyt vanhoillisuus olivat ainoat, mitkä Metsäpirtissä olivat kukoistustilassa ja niiden hävittämiseen suuntasi Eero Toivio toimintansa. Hänestä tuli ikäänkuin uudistuvan Metsäpirtin sielu. Hänen piti olla ja hän tahtoi olla mukana kaikkialla, missä uudistustyötä tehtiin.

Eero Toivio oli erikoisesti kiintynyt Metsäpirtin kunnallisiin asioihin. Niistä puolestatoista vuosikymmenestä, mitkä hän oli opettajana Metsäpirtissä, toimi hän 12 vuotta kuntakokouksen esimiehenä ja viime syksynä valittiin hänet taas uudelleen kuluvaksi kolmivuotiskaudeksi. Niinkään oli hän järjestävänä sieluna kaikissa muissakin kunnallisissa toimissa ja hankkeissa, mitä Metsäpirtissä viimeisinä viitenätoista vuotena on tehty ja suunniteltu. Paloapuyhdistys, maamiesseura ym kunnalliset ja taloudelliset yhdistykset ovat saaneet häntä kiittäen siitä menestyksestä, mikä niillä on Metsäpirtissä ollut.

Nuorisoseuratoiminta kuului vainajan lempiharrastuksiin. Vuosikautia oli hän Metsäpirtin nuorisoseuran esimiehenä ja melkein ainoana toimihenkilönä, kunnes ehti kasvat-
taa sellaisen sivistyksen kantajoukon, joka pystyy omakoh-
taisesti toimimaan vapaan valistustyön alalla. Tässä ei tie-
tenkään voi yksityiskohtaisesti lähteä luettelemaan kaikkia
niitä puuhia ja tehtäviä, joita Eero Toivio oli suorittamas-
sa. Riittäköön kun jo alussa sanoimme, että uudistuva Met-

säpirtin kunta menetti hänessä varsinaisen sielunsa ja kiel-tämättömän johtajansa, jonka sanoja kuunneltiin ja uskot-tiin kaikissa neuvotteluissa ja joka neuvoillaan ja teoillaan aina tarkoitti kunnan ja sen asujamiston parasta. Mainitse-matta ei kuitenkaan voi jättää sitä, että vainaja innokkaana ja aatteeseen eläytyneenä nuorsuomalaisena teki paljon ja tuloksellista työtä nuorsuomalaisuuden hyväksi paikkakun-nallaan. Itse hän oli kihlakuntansa huomatuimpia nuorsuo-malaisten johtomiehiä ja kuului monet vuodet jäsenenä lii-sättyyn piiritoimikuntaan. Myöskin lehdellämme oli ilo las-kea opettaja Eero Toivio innokkaimpien kirjeenvaihtajiensa joukkoon.

Vaikea kaulatauti katkaisi tarmokkaan ja innokkaan työnte-kijän elämän langan. Hänen poismentonsa oli suuri tappio sekä Metsäpirtin kunnalle, että koko rajaseudun edistys- ja uudistustyölle.

Lähinnä vainajaa suremaan jäi vaimo ja kolme lasta.

Karjala 08.05.1917

Wapunvietto maaseudulla

Metsäpirtin työväenyhdistyksen vappujuhlassa 450 henkeä. Tilaisuudessa liittyi yhdistykseen 50 uutta jäsentä.

Työ 08.05.1917

Tontteja annetaan vuokrille

enemmän tarjoaville itse paikoilla pidettävillä huutokau-poilla seuraavasti:

Perjantaina 18 p:nä toukokuuta

Klo 10 e.pp. Koukunniemessä Kaapre Viilin maalla oleval-la tontilla.

Klo 12 päiv. Koukunniemessä Pekka Aleksinp. Myöhäsen maalla olevalla tontilla.

Klo 4 i.p. Vaskelassa Paavo Jeremejeffin maalla olevalla tontilla.

Lauvantaina 19 p:nä toukokuuta

Klo 9 a.p. Raajussa Antti Lampun maalla olevalla tontilla.

Sakkolassa, 7 päivänä toukokuuta 1917.

Aapro Viskari

jakokunnan esimies

Käkisalmen Sanomat 11.05.1917

Emma Hyytiän ja Martti Hämäläisen kihlaus

Kihloissa

Emma Hyytiä

Martti Hämäläinen

Metsäpirtti

Käkisalmen Sanomat 16.05.1917

Urheilukilpailut Metsäpirtissä

Metsäpirtin voimistelu- ja urheiluseura Sarastuksen jäsen-tenvälisissä urheilukilpailuissa viime sunnuntaina saavu-tettiin seuraavat tulokset: Kolmiottelussa 1. p. M. Sihvo 189,38 pistettä, 2.p. A. Timofejew 180,57 pistettä, 3.p. A.

Hatakka 170,68 pist. ja 4.p. M. Jortikka 161,27 pist. Lähin-nä oli A. Lamppu 159,84 pist. 3000 m juoksussa 1.p. A. Ha-takka 11'32", 2.p. M. Kuparinen 11'33", 3.p. A. Timofejew 11'42" ja 4.p. A. Lamppu 12'15". Iltama pidettiin kilpailu-jen jälkeen nuorisoseuran talolla. Ohjelmasta mainittakoon ylioppilas K. Palovaaran ansiokas puhe, saman taidokkaasti esittämä runonlausunta, näytelmäkappale "Papakaijat" ja kuunnelma Urheilijan rukous. Yleisöä oli tilaisuuteen ko-koontunut kohtalaisesti.

Käkisalmen Sanomat 18.05.1917

Kalastusolot Laatokalla tätä nykyä

Nykyinen tilanne näyttää tuottavan hankaluuksia myöskin kalastusoloihin ja ehkäisevän kalastuksen säännöllistä kul-kua Laatokalla.

Lohen saalis jäiden lähdettyä Laatokan lounaisella ranni-kolla, etenkin Taipaleen joen suulla on tavallisesti keväi-sin ollut niin suuri, että Suomen markkinat eivät sille ole riittäneet, vaan on suurin osa saaliista ollut myytävä Pietariin. Lohen vienti Pietariin on ollut sitäkin luonnollisempaa, kun siellä on yleensä siitä saatu parempi hinta kuin Suo-men markkinoilla lukuun ottamatta sitä seikkaa, että Venä-jällä huonompikin tavara käy täydestä, niinkin huono, että se Suomessa tuskin löytäisi ostajaa.

Silmällä pitäen Pietariin vientiä ovatkin kalastajat Laatokal-la vain voineet tehdä siksi suuria uhrauksia pyydyksiin ja muihin kalastustarpeisiin kuin mitä Laatokan kalastus vaatii. Viime talvena ovat nämä uhraukset nousseet tavallis-ta suuremmiksi, sillä lankojen ja muiden kalastustarpeiden suunnattoman hinnan nousun takia ei entisillä kustannuksil-la paljontaan saataisi kalastusvälineitä kasaan. Olihan to-sin tiedossa, että hallitus on säätänyt vientikiellon lohelle, mutta arveltiin, että se joko tarpeen tullen kumottaisiin tai että siihen ainakin tehtäisiin jonkinlaisia poikkeuksia, mil-loin olosuhteet sitä välttämättä vaativat. Mutta uusikaan ko-timainen hallituksemme ei ole ryhtynyt vielä toimenpitei-siin tässä suhteessa ja kalastajat huomauttavat, että lohika-lastus tänä keväänä näyttää kokonaan raukeavan.

Yleensä kuuluu nykyään suurimpien kalastajien kesken Metsäpirtissä olevan vallalla se mielipide, ettei lohikalas-tukseen tänä keväänä ole ensinkään ryhdyttävä. On nimit-täin aivan sula mahdollisuus, että Metsäpirtistä saakka voitaisiin kalat lämpimien ilmojen vallitessa saattaa Suo-men markkinoille, sillä ennen markkinoille pääsyään ne jo pilautuisivat ja vientikielto estää niitä Venäjälle viemästä. Näin ollen katsovat kalastajat, ettei heillä ole mahdollisuut-ta muuttaa rahaksi saalistaan. Kun tietää sen suuren talou-dellisen merkityksen, mikä kalastuksella on keväisin Laato-kan lounaisrannikolla ja etenkin Metsäpirtissä, niin täytyy tunnustaa, että kalastajain asema on tosiaan vaikea. Vaikka ruplan kurssi onkin alhainen, olisi kuitenkin paljon voitettu, jos lohen vientikielto kumottaisiin etenkin mitä tulee Met-säpirttiin nyt kevät aikana. Voitaisiinhan silloin edes jossa-kin määrin kalastusta harjoittaa määräämällä hinnat Venä-jällä sellaisiksi, että ne vastaavat ruplan nykyistä arvoa.

Me puolestaamme olemme sitä mieltä, että mitään vaaraa Suomen elintarvikekysymykselle ei koituisi siitä, jos kalan-vientikielto Metsäpirtistä nyt kevätajaksi kumottaisiin. Sii-

nä mielessä käännyimme täten Viipurin läänin maanviljelys-seuran puoleen toivossa, että se ottaisi asian harkittavakseen ja mahdollisesti tekisi hallitukselle esityksen tämän vientikiellon kumoamisesta. Jos keinottelijoista on pelkoa, voitaisiin vientioikeus myöntää ainoastaan metsäpirttiläisille kalastajille taikka heidän muodostamalleen osuuskunnalle.

Käkisalmen Sanomat 18.05.1917

Nimismiehet

Sakkolan ja Metsäpirtin piirin nimismies sotakamreeri H. V. Helander on jättänyt erohakemusten anoen samalla ase-
tuksenmukaista elinkautista eläkettä.

Karjalan Aamulehti 19.05.1917

Kalojen vienti Venäjälle

Metsäpirtin kuntakokouksessa lauantaina päätettiin kään-
tyä läänin kuvernöörin puoleen pyynnöllä, että Metsäpirtis-
tä saataisiin Venäjälle viedä lohta, siikoja, nieriäisiä, kuhia
ja kuivattuja kuoreita. Anomusta laatimaan valittiin kunnan
puolesta talolliset Tahvo Haapsaari Saarisista ja Martti Ah-
tiainen Viisjoelta.

Karjan hankinta sotaväen tarpeeksi

Metsäpirtin kuntakokouksessa maanantaina esitettiin Wii-
purin karjakauppaosuuskunnan kirjelmä, koskeva karjan
luovuttamista vapaaehtoisesti sotaväen tarpeeksi. Kunta
päättyi karjaa vapaaehtoisesti luovuttaa sanottuun tarkoituk-
seen kuitenkin ehdolla, että kunnasta ei karjaa vaadita en-
nenkuin muista läänin kunnista on otettu suhteellisesti yhtä
paljon kuin Metsäpirtistäkin, joten siis hankinnan on oltava
tasainen.

Käkisalmen Sanomat 23.05.1917

Eero Toivion hautaus

Toissa maanantaina eli tk. 14 p:nä kokoontui Metsäpirtin
kirkonkylän kansakoululle sankka saattojoukko saattamaan
opettaja Eero Toivio-vainajan maalliset jäännökset viimei-
seen leposijaansa.

Ruumista seppelein koristellusta luokahuoneesta lähdet-
täissä noin kello 2 aikaan viemään ulos lauloi Metsäpirtin
nuorisoseuran sekakuoro kanttori Korhosen johdolla
Hengellisestä laulukirjasta ”Ain rauhaa vain”. Ruumisark-
ku vietiin koululta haudalle kantamalla ja oli alkumatkalla
kantajina vainajan langot ja pari entistä oppilasta sekä lop-
pumatkalla Toivio-vainajan lähimpiä ystäviä. Hautausmaa
portilta ruumista haudalle vietäessä lauloi nuorisoseuran se-
kakuoro koraalista ”Mä että täältä erkanen” ja hautaan las-
kettaessa ”Vaivuos, vaivu”, jonka jälkeen haudan partaale
astui Metsäpirtin kirkkoherra J.K. Sakkinen, joka ker-
toi Toivio-vainajan elämäkerran ja puhui lisäksi hänen toi-
minnastaan Metsäpirtin sekä koulu- että yhteiskunnallisena
miehenä.

Tämän jälkeen toimitti ruumiin siunauksen Raudun kap-
palainen pastori Kyrö puhuen samalla lohdutuksen sanoja
vainajan omaisille. Kun hauta oli siunattu, lauloi kuoro ”Me
rauhan saimme”. Haudan umpeen luotua alkoi seppel-
ten laskeminen. Paitsi omaisten ja sukulaisten seppeleitä las-

kettiin haudalle seuraavat seppeleet: Metsäpirtin kunnalta,
koulun johtokunnalta, koulun opettajilta ja oppilailta. Piirin
opettajayhdistyksen seppeleen laskivat opettajat M. Valko-
nen ja T. Toiviainen, jolloin edellinen puhui opettaja Toivio-
vainajan leskelle ja orvoille lapsille lohduttavia sanoja se-
kä hänen toiminnastaan opettajana. Metsäpirtin nuorisoseu-
ran seppelettä esimiehensä haudalle laskettaessa puhui yli-
oppilas K. Palovaara vainajan suuriarvoisesta työstä nu-
orisoseurassa. Yksityisten puolesta laskettiin seppeleitä se-
uraavilta: Tarkastaja Saarniolta, joka seppelettä laskiessaan
puhui Toivio-vainajasta ihmisenä, opettajana ja kansalaisena.
Samalla laske tarkastaja Saarnio seppeleen Käkisalmen
Sanomilta. Vielä laskettiin hautakummulle seppeleitä hen-
kikirjoittaja Bergiltä, kauppias Hatakalta, tal. A. Hatakalta,
kauppias H. Myöhäselä, tal. A. Laulajaiselta, tal. A. Vis-
karilta, liikemies T. Peltoselta, kirkkoherra J.K. Sakkiselta
sekä opettaja Toivio-vainajan vaikutuksesta opin teille pääs-
seiltä kiitollisilta metsäpirttiläisiltä koululaisilta ym. Tohto-
ri O. Lång ilmoitti haudalla antavansa seppeleen asemas-
ta rahasumman, josta opettaja E. Toivio-nimisenä rahastona
annettaisiin stipendejä Metsäpirtin kirkonkylän kansakou-
lun neljännen osaston parhaille oppilaille.

Lopuksi lauloi kuoro ”Kiitos sulle Jumalani”, jonka jälkeen
saattoväki alkoi hajaantua tuolta kukilla komeaksi koriste-
tulta hautakummulta.

Surutalossa toimeenpantiin myöhemmällä rahankeräys vai-
najalle hautakiven saamista varten, joka tuotti jo yli tuhat
markkaa, sekin osaltaan todistaen, miten pidetty opettaja
Toivio-vainaja Metsäpirtissä oli.

Käkisalmen Sanomat 23.05.1917

Metsäpirtissä

pidetään yleinen talonpoikain kokous ensi perjantaina klo
5 illalla kunnanhuoneella (ei sunnuntaina, kuten toises-
sa paikassa lehteä olevassa ilmoituksessa mainitaan), jos-
sa keskustellaan talonpoikain yhteenliittymisestä ja valitaan
edustajat Helsingin kokoukseen. Jokainen metsäpirttiläinen
maanviljelijä tulokoon tähän tärkeään kokoukseen!

Käkisalmen Sanomat 23.05.1917

Metsäpirtin kunnan Elintarvelautakunnan Tiedonanto

Laissa säädetyn edesvastuun uhalla kielletään kaikkia Met-
säpirtin kuntalaisia tai kunnassa asuvia henkilöitä myymäs-
tä viljaa ja jauhoja pitäjän ulkopuolelle, sekä käyttämästä
ihmisravinnoksi kelpavaa viljaa tai jauhoja elukoiden ruu-
aksi.

Metsäpirtissä 21 päivänä toukok. 1917.
Elintarvelautakunta

Käkisalmen Sanomat 23.05.1917

Väkivaltaisuudet Tapparin tullivartiopaikalla

Sittenkun tullihallituksella oli virkateitse ilmoitettu, että
joukko asetettuja miehiä, heidän joukossaan ylimääräinen
tullivartija Juho Aleksanteri Hopia, viime maalisk. 17 p:nä

Metsäpirtin pitäjän Vanhanjaamankylässä sijaitsevalla Tattarin (ps Tapparin) tullivartiopaikalla olivat särkeneet tullipuomin sekä esiintyneet muutenkin väkivaltaisesti, on tullihallitus anonut, että Viipurin läänin kuvernööri ryhtyisi toimennpiteisiin tarkan tutkinnan toimittamiseksi asiassa ja että tuomioistuimessa sitten ajettaisiin sitä kannetta syyllistä vastaan, johon aihetta nähdään olevan.

Wiipuri 24.05.1917

Kalakaupan järjestäminen

Sakkolasta ja Metsäpirtistä sallittu kalojen vienti Pietariin kesäk. 15 p:ään ehdolla, että oman maan tarve tyydytetään.

Kalojen Viipuriin tuonnin välittäminen

Viipurin läänin elintarvekomitea päätti toissapäivänä sille Sakkolasta ja Metsäpirtistä tulleiden anomusten johdosta, että se sallii tuoreen kalan viennin mainituilta seuduilta Pietariin kesäk. 15 päivään saakka, ehdolla, että oman maan tarve on ensin tyydytettävä.

Kun kuntainvälinen elintarvekomitea on ottanut myöskin kalakaupan järjestelyn ohjelmaansa, niin tulee kysymys piakkoin yleisesti järjestetyksi. Läänin elintarvekomitea toivoi, että joku täkäläinen liike, esim. osuusliike, ottaisi välittääkseen kalaa Sakkolasta ja Metsäpirtistä Viipuriin, siksi kunnes kuntainvälinen elintarvetoimikunta tekee päätöksensä kalakauppa-asiassa.

Karjalan Aamulehti 27.05.1917

Ent. nimismiehille myönnettyjä eläkeitä

Sakkolan ja Metsäpirtin piirin nimismiehelle, sotakamreeri H. Helanderille on vakuutettu 1666 mkn 66 p:n suuruinen eläke.

Wiipuri 01.06.1917

Ruplankurssi ja kunnallismaksut

Metsäpirtin kunta on päättänyt olla toistaiseksi ottamasta venäjänrahaa kunnallismaksujen kannossa.

Aamulehti 30.05.1917

Simo Mäki

Syvällä surulla ilmoitan, että kauppias Simo Mäki nukkui ijäseen uneen tapaturman kautta 9 p. kesäk. 1917 84 v ijässä, jättäen suremaan äidin, 2 veljeä y. m. sukulaisia ja tuttavvia.

Adam Meskanen

Hautaus tapahtuu lauantaina 9 p. kesäk. 1917 Metsäpirtissä. Surusaatto lähtee Tahvo Meskasen kotonta, josta sukulaisille ja tuttaville ilmoitetaan ainoastaan täten.

Adam Meskanen

Karjala 07.06.1917

Metsäpirtti

Lasten rokotus toimitetaan Metsäpirtin kunnassa seuraavina päivinä seuraavissa kokouspaikoissa:

Maanantaina kesäkuun 11 päivänä kello 9 ap. Koselassa Aleksander Paavonp. Oravan talossa, klo 11 ap. Lapanaisissa Juho Nuijan talossa, klo 12 päivällä Vaskelassa Paavo Jeremejeffin talossa, klo 2 ip. Raajussa Juho Lampun talossa, klo 4 ip. Koukoniemessä Pekko Paakkisen talossa, klo 6 ip. Lautalla Matti Jortikan talossa.

Tiistaina kesäkuun 12 päivänä klo 9 ap. Saarisissa kauppias Mikko Ahtiaisen talossa, klo 10 ap. Saarisissa herastuomari Aleksander Hämäläisen talossa, klo 2 ip. Vanhassa Jaamassa Manu Aleksanterinp. Hämäläisen talossa, klo 5 ip. Joentaka Samuli Puikkosen talossa, klo 7 ip. Martinkorhossa Paavo Tuokon talossa, klo 8 ip. Metsäpirtin kunnan tuvalla.

Tarkastus on seuraavalla viikolla samassa järjestyksessä.

Metsäpirtissä 27 p:nä toukokuuta 1917

Albert Hatakka

Kunnall. lautak. esim.

Käkisalmen Sanomat 06.06.1917

Karjalan Aamulehti 09.06.1917

Sakkolan kunnan kuntakokouksessa

Lehdessämme on vaadittu sijaa seuraavalle:

Pöytäkirja, tehty Sakkolan kunnan kuntakokouksessa kunnan tuvalla toukokuun 12 päivänä 1917. § 1
Kokous tunnustettiin lailliseksi.

§ 2

Kun kuuluksen mukaan otettiin keskusteltavaksi ja päätettäväksi lausunnon antaminen Nimismies H W Helanderin virkakysymyksestä, kuntalaisten suhtautumisesta häneen ja sanotun viran vastaisesta järjestämisestä ym asiaan kuuluvista asiaseikoista, niin jätti kauppias E J Koppanen erään kuntakokoukselle lukemansa kirjelmän, pyynnöllä että kirje kokonaisuudessaan pöytäkirjaan otettaisiin, ollen seuraavan sisältöinen:

Kokoontuneena laillisessa järjestyksessä kokoonkutsuttuun yleiseen kuntakokoukseen käsittelemään virasta pidätetyn nimismies H W Helanderin ja hänen alaiensa poliisimiesten viralta panoa, tahtoivat Sakkolan kunnan kuntakokoukseen saapuneet kuntalaiset pöytäkirjan merkittäväksi asiaan kuuluvina perusteluina, kuin myöskin vastaisen kuntamme historian tutkimisen ainehistona seuraavaa:

Ennen kaikkea tahtoo kuntakokous yhtyä niiden kansalaiskokousten päätöksiin, joiden välittömänä seurauksena oli kunnassa toimivien poliisiviranomaisten virasta pidättäminen ja virkojen saattaminen sellaisiin käsiin, jotka nauttivat kunnan enemmistön luottamusta. Lausuen samalla ilmi tyytyväisyytensä läänimme uudelle esimiehelle, joka on jo ottanut suosiollisesti huomionsa kuntamme asujamiston oikeutetut vaatimukset, antaen samalla tilaisuuden kunnalle kuntana yhtyä niihin päätöksiin nimismieskysymyksessä, jotka kuntalaiset ovat ennemmin kansalaiskokouksissa tehneet. Ja kuinka voisikaan läänin parasta katsova herra Kuvernööri jättää Sakkolan ja Metsäpirtin kuntalaisia edelleen sellaisen henkilön haltuun, joka röyhkeänä, tunnottomana, alkeellisimpiäkin kohteliaisuuden vaatimuksia vil-

la olevana, häikäilemättömänä, tyrannimaisen virkamiehenä vastoin suurlakon aikana toteennäytettyä Sakkolan kuntalaisten yleistä mielipidettä ja tahtoa, on Sakkolassa jo parikymmentä vuotta toiminut, herättäen pelkoa, kauhua, vastenmielisyyttä ja inhoakin.

Kuinka voisikaan vaatia, että mainitun laatuksia ominaisuuksia omitavan henkilön kanssa lakkaamatta kuntalaisten ollessa asioissa, voisivat kuntalaiset pysyä rauhallisina ja säilyttää malttinsa, kun virkamies törkeästi virkavaltaise- na ja kylmästi harkiten ehtimiseen, milloin ketäkin uhkailee sakotuksilla, vankeudella jopa Suomen laeille tuntemattomalla tarkoituksellakin, saattaen siten laillisten oikeuksiemme tuomitsemiseen tyytymätön nämä ilmankin raskaat, äsken kuluneet vuodet sitäkin raskaammiksi. Ei! Sitä ei voida kärsiä! Ei voida kärsiä hänen suunnatonta haluaan syöstä jokainen, joka joutui hänen epäsuosioonsa, taloudellisesti- kin perikatoon, puhumattakaan henkilökohtaisista rangais- tuksista. Kuvaavaa hänen luonteelleen on mm se, että kun erään osuuskaupan hallinnon esimiestä oli hänen ilmianton- sa johdosta pakkomääräyksien nojalla sakotettu 500 mar- kalla kokouksen kokoonkutsumisesta, niin hän ilkesi vie- lä julkisesti valittaa, että mainittu osuusk(aupan) hallinnon esimies tuli liikavähän sakotettua.

Entäs sitte mitä olisi sanottava sellaisesta Helanderin men- nettelystä, kun hän puuttui määräälemään yksityisten perhe- juhlien vietosta, kieltäen esim tanssin, ellei vierailta kerätä kolehtia erästä vissiä tarvetta varten. Useasti ei myöskään saatu tanssia toisessa talossa, jos häitä pidettiin toisessa ta- lossa jne.

Omavaltaisesti kielsi Helander kokonaan seuroilta ja yhdis- tyksiltä vapaailtamien pidon, pakottaen siten sotaveron sel- laisistakin juhlista, jotka oli aiottu jäsentenvälisiksi.

Metsäpirtissä pakotettiin ulosoton uhalla, poliisi Kuopan ja ulosottoapulaisen Aapro Viskarin kautta, lunastamaan Lää- ninhallituksesta tilattujen rahtieväitten kuljetuslupia Keisa- rikuntaan, kantaen niistä ei ainoastaan lunastuksen 2:40 p:iä, vaan vielä lisäksi 4:- ja joskus enemmänkin, tahtoo Sakkolan kunta lopullisesti täten saada esille tuoda sen vaa- timuksen, että Heikki W Helander on Sakkolan nimismies- piiristä ikuisiksi ajoiksi erotettava.

Kun se oli julki luettu, niin ilmoittivat kaikki läsnä olevat kuntalaiset yksimielisesti olevansa kysymyksen alaisessa asiassa aivan samaa mieltä ja yhtyvänsä kaikin puolin Kop- pasen kirjeessä mainittujen seikkojen esiintuomiseen näh- den häneen.

Edelleen lausui kokous yksimielisesti, että kun Nimismies H W Helanderin toiminta on koko Sakkolassa oloajan ollut sellaista röyhkeää ja virkavaltaista ym suomalaiselle virka- miehelle aivan sopimatonta toimintaa, niinkuin edellä jäl- jennetyssä kirjeessä on jo osaksi ilmituotu, jollainen käytös ja toiminta on kuntalaisissa synnyttänyt sietämätöntä kat- keruutta ja halveksumista häneen, niin on Nimismies H W Helander ehdottomasti ainaiseksi virastaan erotettava ja et- tei hän milloinkaan saa tulla kysymykseen nihinkään Suo- men valtion virkoihin.

Tätä kuntalaisten lausuntoa Nimismies H W Helanderin suhteesta kansalaisiin ja hänen virasta erottamistaan sekä

lähempiä asian selvityksiä ja toiveita herra Kuvernöörille esiin tuomaan ja toivottuun loppuun saattamaan kuntalais- ten tahdon mukaan, valittiin ja valtuutettiin kuntakokouksen esimies Mikko Lamppu, kauppias E J Koppanen ja pienti- lallinen, seppä Juho Rumme ja varalle kauppias Matti Sipi- läinen ja välittäjä Yrjö Warvas.

Tämän jälkeen toimitettiin kokouksen pyynnöstä ääniluet- telon mukainen laskelma, jolloin havaittiin, että 523 kun- nan äänivaltaista jäsentä oli itse tahi edusmiehensä kautta kokouksessa läsnä.

Samalla huomautetaan että, kun tähän kokoukseen oli ylei- söä saapunut niin runsaslukuisesti, ettei kokousta tilanah- tauden takia voitu kunnan huoneustossa pitää, niin siirryt- tiin kunnan huoneuston edustalle pitämään kokousta.

Tämä kokouksen päätös lasketaan voimaan valitusajasta huolimatta.

§ 3

Pöytäkirjaa tarkastamaan esimiehen kotona maanantaina, kuluvan kuun 14 päivänä, valittiin kauppias Santeri Ollikai- nen ja Nahkuri Mikko Paakkarinen.

Ilmoitettiin, että tyytymätön näihin päätöksiin saa 30 päi- vän sisällä tarkastuspäivästä lukien, valittaa Viipurin läänin herra Kuvernöörille.

Kuntakokouksen puolesta:
Mikko Lamppu

Tarkastettu ja hyväksytty Sakkolassa 14.05.1917
Santeri Ollikainen
Mikko Paakkarinen

Otteen oikeaksi todistaa
Mikko Lamppu
kuntakok esim

Käkisalmen Sanomat 11.06.1917

Voimistelu- ja urheiluseura Jäntevä

Suuret Piirikunnalliset Urheilukilpailut asianomaisella lu- valla toimeenpanee Kiviniemessä kesäkuun 31 pnä ja hei- näkuun 1 päivänä, josta yhteensattumisen varalta ilmoite- taan.

Lähemmin myöhemmin

Toimikunta

Käkisalmen Sanomat 13.06.1917

Täten ilmoitan

että se henkilö, joka on heittänyt haltuuni viime syksynä Laatokan sään takia rikkoutuneita haaksirikoon joutuneita ankkuri- y. m. tarpeita, joiden omistajaksi on allekirjotta- jalle ilmoitettu Aleksander Mirnahoff, niin käyköön lunas- tamassa 14 vuorokauden sisällä, tai muuten minettelen kuin omieni kanssa.

Heikki Heikinp. Hyytiä,
Metsäpirtti Saaraisi

Karjalan Aamulehti 21.06.1917

Maalausurakka

Julkisella itse paikalla ensi heinäkuun 7 p:nä klo 11 ap. pidettävällä huutokaupalla tarjotaan Metsäpirtin kirkon ja kelloputulin katon maalaus toimitettavaksi kuluvan kesän aikana seurakunnan tarpeista, ja ilmoitetaan, että urakoitsijan tulee jättää pätevä takaus työn kunnollisesta, määräaikaaisesta suorituksesta sekä etukäteen annettavista rahoista. Kirkkoneuvosta pidättää oikeuden hyväksyä tai hyljätä tehdyt tarjoukset.

Metsäpirtissä kesäkuun 22 p:nä 1917.

Kirkkoneuvosto

Käkisalmen Sanomat 25.06.1917

Metsänpaloja Metsäpirtissä ja Raudussa

Noin viikko sitten tapahtui Metsäpirtin ja Raudun rajalla metsäpalo, jossa tuhoutui usean talon mersät. Palo kesti pitemmän aikaa ja uhkasi jo Raudun puolella osaa Palkealan kylästä, mutta suurilla ponnistuksilla saatiin tulen valta rajoitetuksi niin alussa, etteise ihmisasunnoille päässyt mitään tekemään. Tulen tuottama vahinko on suuri.

Viime lauantaina oli pienempi metsäpalo Raudun pitäjän Palkealan kylässä. Palo saatiin sammumaan siksi ajoissa, ettei se ehtinyt kovin suurta vahinkoa tehdä.

Eilen oli suurehko metsäpalo Raudun ja Venäjän rajamailla. Mustaa savua sieltä nousi sakeana koko päivän. Lähempiä tietoja paloalueesta ja tulen tuottamista tuhoista emme onnistuneet saamaan.

Käkisalmen Sanomat 02.07.1917

Heinähuutokauppoja

Keskiviikkona tämän kuun 18 p. klo 9 ap. myydään huutokaupalla tämän kesän kasvva heinä vuokraamaltamme Petäjärven hovin niityltä Lapanaisissa sekä Vaskelassa opettaja Koskivaaran heinämaita huutokauppatilaisuudessa lähemmin määrättävillä ehdoilla.

Metsäpirtti 6 p:nä heinäkuuta 1917

J. Koskivaara H. Myöhänen

Tiistaina kuluvan heinäkuun 17 päivänä klo 10 ap. myydään vapaaehtoisella huutokaupalla rva Emmy Juntsonin perillisten heinänurmet Metsäpirtin Koselan kylässä, josta täten halukkaille ostajille ilmoitetaan. Maksuista ja muista ehdoista lähemmin huutokauppatilaisuudessa.

Metsäpirtin Koselassa 9 p:nä heinäkuuta 1917

Vilho ja Elsa Juntsenin perilliset

Keskiviikkona kuluvan heinäkuun 18 päivänä klo 10 ap. myydään vapaaehtoisella huutokaupalla heinnurmia tiluksillani Metsäpirtin Koselan lietteellä, josta täten halukkaille ostajille ilmoitetaan. Maksuehdoista lähemmin huutokauppatilaisuudessa.

Metsäpirtin Hatakalassa 9 p. heinäkuuta 1917.

Aapro Hatakka,

Maanviljelijä

Käkisalmen Sanomat 11.07.1917

Kuulutus: Metsäpirtin Paloapuyhdis-

tyksen kokous

Sakkolan ja Metsäpirtin kuntien Paloapuyhdistyksen osaksten ylimääräinen kokous pidetään Vilakkalan majatalossa ensi tulevan elokuun 6 päivänä klo 11 e. pp, jossa keskustellaan ja päätetään sanotun yhdistyksen sääntöjen muuttamisesta ja Salomon Miettisen lisäkorvauksen anomisesta ym sattuvista asioista; josta täten yhdistyksen osakkaille ilmoitetaan.

Sakkolassa, heinäk 10 päivänä 1917.

Sakkolan ja Metsäpirtin kuntien Paloapuyhdistys

Käkisalmen Sanomat 23.07.1917

Väliaikainen Miesopettaja-johtajan virka

Metsäpirtin kunnan Kirkonkylän kansakoulun johtokunta julistaa täten mainitun kansakoulun väliaikaisen Miesopettaja-johtajan viran johtokunnalta haettavaksi 15 päivän kuluessa tästä päivästä lukien. Virkaa, johon on astuttava heti kutsun saatua, seuraa tavallisen valtioavun lisäksi kunnalta 533 mk. 33 p. rahapalkka, vapaa asunto, polttopuut, öljyvalo, viljeltyä peltomaata hehtaarin ala, sekä niittyä noin puolen hehtaarin ala ynnä hakamaata kahdelle lehmälle. Koulurakennus on uusi ja ajanmukainen ja oli siinä viime vuotena 3 opettajaa.

Metsäpirtissä 24 pnä heinäkuuta 1917.

Johtokunta

Käkisalmen Sanomat 25.07.1917

Puolueriennot

Iltaman järjestää Metsäpirtin työväenyhdistys Koselassa Martti Tuokon talossa elok. 12 p:nä. Juhlaan on lupautunut puhujaksi m.m. hra E. Wiinikainen Käkisalimesta. Muusta ohjelmasta tarkemmin vast'edes tämän lehden ilmoitusosastossa. Paikkakuntalaiset saapukaa joukolla iltamaan.

Työ 31.07.1917

Monni saatu Laatokasta

17 kilon painoisen, tuntemattoman kalan saivat Metsäpirtissä Hyytiän veljekset viime viikolla isosta merirysästä. Sikäläisistä kalastajista ei kalaa kenkään tuntenut, mutta arvelivat muutamat sitä monniksi. Moista mötkälettä ei viilä tähän asti muista kenkään Metsäpirtin rannikolta saaneensa.

Käkisalmen Sanomat 08.08.1917

Elintarpeitten kuljetuskielto

Senaatin päätöksen mukaan viime heikuun 11 p:ltä ei sellaisia tawaroita, joiden wienti Suomesta Wenäjälle on kielletty, saa ilman erikoista lupaa kuljettaa maitse eikä wesitse niissä pitäjissä Wiipurin ja Kuopion lääneissä, jotka rajoittuvat Wenäjään, Suomenlahteen ja Laatokkaan.

Tämä määräys ei koske paikallisia tuotteita, joita kuljetetaan toreille eikä myöskään tawaroita, joita paikalliset asukkaat kuljettavat omaa tarwettaan warten erissä, jotka kuwernoöri määrää kutakin tawaralajia warten. Wiipurin läänin elintarwekomitea on ...

Haminan lehti 09.08.1917

Myrskyn tihutöitä

Viime lauantai-iltana nousi äkkiä Laatokalla ankara myrsky, mikä aiheutti useita haaksirikkoja. Niinpä sattui Haahti Osakeyhtiön omistama hinaajalaiva 'Lennart' olemaan vahdissa erästä venäläistä proomua lastattavassa Miikkulaisten rannalla Venäjän puolella rajaa. Myrsky nousi niin äkkiä, ettei laiva ennättänyt viedä proomua suojaan, vaan ajautui se rannalle ja pirstoutui. Hinaajalaiva 'Lennart' oli myös vaarassa hukkaa, sillä aallot löivät rikki erään ikkunanventtiilin laivan kupeessa ja vettä tulvi aikalailla laivaan. Kuitenkin onnistuttiin jossain määrin tukkimaan reikää ja laiva pääsi pelastumaan Sortanlahteen, vaikkakin puolessa vesilastissa.

Samaan aikaan sattui samalla kohdalla hinaajalaiva 'Syd', joka on vuokrattu Venäjän kauppa- ja teollisuusministeriön asettamalle erikoispolttoainekometealle hinaamaan yhtä mainitun komitean vuokraamaa venäläistä proomua ja oli sen jätettävä proomu oman onnensa nojaan. Proomu ajautui rannalle ja särkyi.

Samoin komitean vuokraama hinaajalaina Petrograd hinasi kahta tyhjää proomua Pähkinälinnasta Sortanlahteen, mutta pirstoutuivat proomut jo Morjan kohdalla. Proomut olivat myös komitean vuokraamia ja omisti ne jokin venäläinen liikemies.

Osakeyhtiö Dubronkan hinaajalaiva 'Dubrovka 3' joutui jättämään hinaamansa Oy Dubrovkalle kuuluvan tukkilauttan samaan aikaan Miikkulaisten kohdalla myrskyn käsiin.

Laatokka 09.08.1917

Kaikenlaisia ilkitöitä on ruvettu tekemään Metsäpirtissäkin.

Eräänä yönä viime viikolla veivät yöpojat kauppias Hyytiän niityltä heinäreen noin kolmen kilometrin päähän, josta se löydettiin. Erään toisen maanviljelijän herneen olivat samanlaiset yökyöpelit luoneet läjään. Sietäisipä moiset rötökäleet saattaa edesvastuuseen teoistaan.

Käkisalmen Sanomat 10.08.1917

Varkauksia Metsäpirtissä

Joku aika takaperin varastettiin Metsäpirtissä kauppias Hyytiältä Vaskelan kosken laivalaiturilta toistakymmentä kiloa kahvia. Varas on ollut kahvin tuntija, koska ei ottanut huonompaa lajia, vaan parasta, mitä saatavissa oli.

Samoin viime viikolla varastettiin tal. Salomon Hyytiältä saloniityltä kääntöaura, arvo noin parisataa markkaa. Varkauden tekijöistä ei ole tietoa. Pienempi määrä ruutia varastettiin muutama päivä takaperin kaup. A. Hyytiän puodin eteisestä.

Käkisalmen Sanomat 10.08.1917

Kiertokoulunopettajattaren toimi

Metsäpirtin seurakunnassa julistetaan haettavaksi ennen tämän elokuun 25 päivää Kirkkoneuvostolta. Virkaa, johon on astuttava tulevan syyskuun 1 päivänä, seuraa 506 markan suuruinen vuosipalkka 50 markan korotuksella 5 ja 10 vuoden nuhteettoman viran hoidon jälkeen, vapaa asunto,

lämpö ja valo kouluaikana koulupaikassa sekä vapaa kyyti koulupaikasta toiseen. Opetusaika on 36 viikkoa vuodessa. Ohjesääntö löytyy koulua varten. Hakemukset ovat lähetettävä allekirjoittaneelle os. Metsäpirtti.

Metsäpirtissä 25, 7, 1917,

J. K. Sakkinen,
kirkkoherra

Kotimaa 10.08.1917

Niilo

Katkeralla surulla ilmoitamme, että rakas poikamme Niilo hukkui Viisjokeen Metsäpirtissä t.k.8 p:nä klo 4,30 ip. 11 vuoden 2 kuukauden 14 päivän ikäisenä, jättäen suuren surun murtamana, mutta jälleen näkemisen toivossa äidin, isän ja kaksi siskoa y.m. sukulaiset.

Kaarina, Kaisla, Mimmi ja Mauno Martelius,
Tutkimattomat ovat herran tiet

Kouvolan Sanomat 15.08.1917

Kansakoulut

Metsäpirtin kunnan Kirkonkylän kansakoulun opettajaksi lukuvuodeksi 1917-1918 on valittu ja lopullisesti hyväksytty kansakoulunopettaja Kaarlo Sihvo.

Suomalainen Wirallinen Lehti 22.08.1917

Kuntakokous: 27.08.1917

Pöytäkirja tehty Metsäpirtin kunnan kuntakokouksessa kunnan tuvassa 27 pnä elokuuta 1917

1 §

Kun kokous oli tunnistettu lailliseksi, otettiin käsiteltäväksi A. Laulajaisen eronpyyntö kunnan Elintarvelautakunnasta. A. Laulajaisen eronpyyntöön suostuttiin yksimielisesti ja hänen sijaansa valittiin myöskin yksimielisesti Maanviljelijä Simo Laulajaisen Taipaleen kylästä.

2 §

Kihlakunnan lautamiesten Jooseppi Eevan ja Simo Hämäläisen vuotuiseksi kunnanpalkaksi kokous päätti kummallekin Sataviisikymmentä (150) markkaa vuodessa.

3 §

Luettiin kuvernöörin päätös, koskeva liikakarjan otosta sotilastarpeisiin, johon kuvernöörin päätökseen kokous yksimielisesti yhtyi ja hyväksyi sen.

4 §

Luvettiin kuvernöörin päätös uskottujen miesten palkasta ja matkarahoista maamittaustoimituksissa.

Luettiin valitusosotus.

Kokouksen puolesta

Korhonen

Albert Hatakka, Salomon Hämäläinen, Matti Ahtiainen

Kansanpuolueen kokouksia

Kansanpuolueella oli eilen kokous Sakkolassa, jossa osanottajia oli erittäin runsaasti. Päätettiin perustaa kansanpuolueen valitsijayhdistys ja paikallisehdokkaaksi asetettiin opettaja Matti Valkonen, joka tulee listalla ensimmäiselle sijalle. Toisten paikkain täyttäminen jätettiin tänään Viipurissa pidettävän kokouksen ratkaistavaksi. Viipurin kokoukseen edustajiksi valittiin kauppiat E J Koppanen ja M Sipiläinen sekä maanv. M Laamanen.

Metsäpirtissä pidettiin kansanpuolueen kokous eilen. Päätettiin perustaa puolueen paikallisosasto kuntaan, jonka toimikuntaa valittiin puheenjohtajaksi kirkkoherra I K Skkinen ja jäseniksi opettaja T Toiviainen, kauppa A Hatakka, kauppa I Hyytiä ja opettaja Laurila. Sitäpaitsi valittiin toimikuntaan viisi varajäsentä. Keskusteltiin valitsijayhdistyksen perustamisesta ja lausuttiin toivomuksena, että Metsäpirtti, Sakkola, Pyhäjärvi ja Rautu muodostaisivat yhteisen valitsijayhdistyksen. Paikallisehdokkaina mainittiin Matti Valkonen Sakkolasta, Albert Hatakka Metsäpirtistä ja A Nuora Muolaasta. Lopullisen päätöksen teko paikallisehdokkaista jätettiin Viipurin kokoukselle, johon edustajaksi valittiin opettaja T Toiviainen. Yleisehdokkaiksi toivotaan saatavan joko agronomi E Pullinen tai maisteri O Nissinen. Kokouksessa oli runsaasti osanottajia ja kaikki puhujat kannattivat kansanpuolueeseen liittymistä.

Kansanpuolueen kokous pidettiin Räisälässä eilen. Osanottajia oli runsaanlaisesti. Keskusteltiin valitsijayhdistyksen perustamisesta paikkakunnalle ja paikallisehdokkaana mainittiin kuntakokouksien puheenjohtaja Matti Kauppinen. Viipurin kokoukseen edustajaksi valittiin maanv T Jääskeläinen. Valitsijayhdistys perustettane tänä iltana pidettävän maamiesseuran kokouksen yhteydessä.

Käkisalmen Sanomat 27.08.1917

Metsäpirtin Maanviljelijäin Yleinen kokous

pidetään ensi sunnuntaina syysk 2 päivänä nuorisoseuran talolla kohta jumalanpalveluksen jälkeen.

Tärkeitä asioita!

Toimikunnan kokous on vähän aikaisemmin.

Toimikunnan puolesta:
Jooseppi Eeva

Käkisalmen Sanomat 29.08.1917

Maataloustuottajain paikallisosasto Metsäpirttiin

Tämän kuun 2 päivänä pidettiin maataloustuottajain paikallis-osaston perustava kokous Metsäpirtin nuorisoseuran talolla.

Jäseniksi yhdistykseen kirjotautui kolmattakymmentä maanviljelijää. Toivottavasti paikkakuntalaiset miehissä liittyvät yhdistykseen, joka valvoo heidän taloudellisia etujaan.

Yhdistyksen toimikuntaan valittiin maanviljelijät J. Eeva, J.

Koskivaara ja H. Hatakka, varalle A. Hatakka, J. Ahtiainen ja K.A. Sihvo. Tilintarkastajiksi valittiin kirkkoherra J.K. Sakkinen ja opettaja T. Toiviainen sekä varalle Salomon Susi ja Jaakko Hyytiä. Yhdistyksen puheenjohtajaksi valitsi toimikunta J. Eevan, varapuheenjohtajaksi J. Koskivaaran ja sihteeriksi ja rahastonhoitajaksi opettaja K.A. Sihvon. Samassa kokouksessa keskusteltiin järjestyksen valvomisesta kunnassa. Kokous asetti erikoisen valiokunnan laatimaan ehdotusta järjestysmiesten valitsemisesta, joka ehdotus jätetään kuntakokouksen vahvistettavaksi.

Käkisalmen Sanomat 7.9.1917

Hylätty anomus

Senaatti on hylännyt Metsäpirtin seurakunnan anomuksen saada manttaalin mukaan osuus Sakkolan seurakunnan lukkari-urkurin virkatalosta.

Käkisalmen Sanomat 07.09.1917

Lehmä kadonnut laitumelta

Viime viikon aikana katosi laitumelta isonpuoleinen lehmä, rautakello kaulassa kaksinkertaisessa nahkakantimessa, jossa on iso vaskinen solki. Lehmä on vaalean ruskea, valkea juono selässä, otsaan päin käyrät sarvet. Jos ken siitä jotakin tietäisi, niin pyydetään palkintoa vastaan ilmoittamaan allekirjoittaneelle kirjeellisesti tai puhelimella kauppa Heikki Pärssiselle, Sakkolan Taipaleeseen.

Juho Nuora
Sakkola Koukunniemi

Käkisalmen Sanomat 07.09.1917

Metsäpirtin osasto

Metsäpirtin paikalliseen järjestystoimikuntaan valitsi perustava toimikunta allamainitut henkilöt ja pyydetään ne koontumaan ns talolle tk 16 p:nä klo 3 ip, jolloin tarkemmin päätetään toiminnasta.

Toimikunnan jäsenet

Arkuntanhua: Nikolai Jeremejeff (Kaihoniemi, s. 1900), Matti Koskivaara (s. 1889), Wasili Laurila (s. 1887), Iwan Kastinen, Mikko Ip Jäske (s. 1895), Wasili Rohimoff, Aleks Taskinen (s. 1871), Heikki Laurila (Feodor Laurila, s. 1892), Iwan Jäske

Raaju: Antti Jp Lamppu (s. 1878), Juho Lamppu (s. 1879), Albert Lamppu (s. 1899), Pekko Korpelainen (s. 1877), Simo Tuokko (s. 1884)

Koukunniemi: Santeri Myöhänen, Heikki Jp Myöhänen, Aleks Ep Myöhänen (s. 1897), Aapro Mp Myöhänen, Aleks Wiili (s. 1896), Jooseppi Tp Myöhänen, Salamon Käkönen (s. 1881), Wille Loponen, Arvi Ukkonen (s. 1896), Juho Hynnä (s. 1891), Heikki Loponen (s. 1891)

Terenttilä: Kaapro Wiskari (s. 1881), opett Toiviainen (Tuomas Toiviainen, s. 1883), Aatam Suokas (s. 1878), Juho Jortikka (s. 1880 Kaarnajoki), Mikko Jortikka (s. 1890)

Taipale: Emil Laulajainen (s. 1896), Antti Tuokko (s. 1874), Heikki Laulajainen

Neusaari: Matti Pulakka (s. 1882), Mikko Kemppe (s. 1870), Tahvo Kaasalainen (s. 1878)

Kosela: Martti Eewa, Heikki Ap Koppanen (s. 1892), Aapro Ap Eewa, Ab Sp Eewa. Eemel Np Eewa, Heikki Ep Eewa, Heikki Ap Eewa, Paawo Wiskari (s. 1897), Juho Mp Tuokko, Juho Mp Eewa, Tuomas Tuokko, Simo Jp Laulajainen (s. 1889), Paawo Orawa, Pekka Orawa, Matti Lamppu (s. 1881)

Lapanainen: Aapro Mp Lemmetti, Walter Leinonen, Jaakko Tp Lemmetti, Mikko Mp Hatakka, Wilppo Susi wanh., Juho Sp Jäske

Metsäpirtti: Simo Mp Kuoppa (s. 1892), Martti Paussu (s. 1888), Aapro Paussu (s. 1890), kanttori Korhonen (Emil Johannes Korhonen, s. 1882), Simo Sp Susi, Juoseppi Sp Susi, Aapro Mrp Tuokko, Martti Ap Tuokko, Juho Itonen, opett Sihwo (Kaarlo Sihvo, s. 1891)

Hatakkala: Jalmari Hatakka, Martti Mp Hatakka, Aatami Meskanen, August Hp Hatakka, Aleks Hatakka, Alb Hp Hämäläinen, x Pitronen

Paukunmäki: Antti Sp Kuoppa (s. 1893), Tuomas Mp Hämäläinen, Aapro Sp Peltonen

Sunikkala: Aleks Mp Myöhänen, Martti Peltonen, Salamon Hämäläinen, Salamon Haapsaari

Joentaka: Aleks Jp Paukku, seppä Pusa, Mikko Mp Puikkonen, Jalmar Susi, Aleks Lemmetti, Aleks Jp Hyytiä (s. 1886), Juho Tp Hiltunen

Wiisjoki: Jooseppi Saarinen, Juho Karwonen, Juho Pp Ahtiainen, Kusta Hinkkanen, Tahvo Mp Peltonen, Martti Ap Peltonen, Simo Tp Ahtiainen

Saaroinen: Antti Peltonen, Heikki Peltonen, Oskari Ahtiainen (s. 1896), Juho Ahtiainen, Heikki Sp Ahtiainen, Matti Kiiski, Aapro Mp Hyytiä (s. 1872), Aapro Hyytiä (s. 1870), Heikki Mp Ahtiainen, Nikolai Timofejeff (s. 1892), Aapro Jp Peltonen, Salamon Hyytiä, Simo Hämäläinen, Juho Kurri (s. 1887), Maunu Hämäläinen, Jaakko Hatakka, Simo Susi, Matti Pullinen, August Hämäläinen

Wanhajaama: Simo Hämäläinen, Taawetti Hämäläinen, Juho Jp Hämäläinen, Antti Pajari (s. 1862), Simo Pettersson, Heikki Hyytiä, Aatami Hämäläinen, Simo Susi, Juho Paukku, Simo Kiiski, Juho Soponen, Juho Rp Hämäläinen

Salo: Salamon Peltonen, Matti Susi, Mikko Leppänen, Aatam Kyllästinen (s. 1873), Antti Kiiski, Matti Jantunen, Kaapre Pohjolainen

Käkisalmen Sanomat 10.09.1917

Tyttöjen käsitöiden ohjaajan toimi

Metsäpirtin kunnan Saaroisten kansakoulun Tyttöjen käsitöiden ohjaajan toimi julistetaan haettavaksi syys. 22 p:ään mennessä. Toimeen, joka täytetään epämääräiseksi ajaksi, on astuttava lokakuun 1 pnä. Palkka 150 mk. vuodessa.

Metsäpirtissä 7 p syysk. 1917
Johtokunta

Ilmoitus

Metsäpirtin kunnan omavaraistalollisia, joilla on ylijäämää viljaa, pyydetään myymään Elintarvelautakunnalle ennen syyskuun 15 päivää, joista maksetaan 10 penniä enemmän kilolta kuin mikä on rajahinta. Heti sen jälkeen pidetään tarkka inventaario ja otetaan ylijäämät pois rajahinnasta, ja jos epärehellisuutta huomataan, niin saatetaan rangaistukseen Elintarvelain säätämässä järjestyksessä.

Metsäpirtissä syyskuun 4 päivänä 1917
Elintarvelautakunta

Käkisalmen Sanomat 10.09.1917

Maamiesten kokouksia Metsäpirtissä

T.k:n 13 päivänä klo 2 j.pp. Raajussa Aapro Paksun talossa ja samana päivänä klo 6 j.pp. Vaskelassa Paavo Jeremejeffin talossa.

T.k:n 14 päivänä klo 2 j.pp. Koselassa Juho tuokon talossa ja samana päivänä klo 6 j.pp. Metsäpirtin kirkolla Heikki Aapronp. Tuokon talossa

T. k:n 16 päivänä klo 3 j.pp. Korholan Jaamassa Aapro Hämäläisen talossa ja samana päivänä klo 4 j.pp. Sakkolan Lapinlahdella maalaisliiton juhlilla.

T. k:n 17 päivänä klo 6 j. pp. Metsäpirtin Haapsaareissa Tahvo Haapsaaren talossa.

T.k:n 18 päivänä klo 2 j. pp Joentaan kylässä Jalmari Tahvonp. Suden talossa ja samana päivänä klo 6 j.pp. Viisjoella Heikki Albertinp Peltosen talossa.

T. k:n 19 päivänä klo 2 päivällä VanhassaJaamassa Manu Hämäläisen talossa ja samana päivänä klo 6 illalla Saaroissa Paavo Pekanp. Ahtiaisella.

Saapukaa joukolla!

Käkisalmen Sanomat 12.09.1917

Ottakaa kiinni

Noin heinäkuun puolivälissä katosi ruskea 2 vuotias TAMMASÄLKEVÄ. Tuntomerkit: kooltaan yli 150 cm korkea, lyhyehkö kahdenpuolen kaatuva harja, soikea valkoinen tähti otsassa, valkeita karvoja toisessa leukapielessä (muistin muk oik. puol), lautasissa myös harvakseltaan valkeita karvoja joukossa, häntä ruskea, pitkä, vähäjouhinen. Palkintoa vastaan pyyd. ilmoittamaan osoitteella:

Salamon Taav. Peltonen Metsäpirtti Tappari

Käkisalmen Sanomat 12.09.1917

Saaroisten kansakoulun tyttöjen käsitöiden ohjaajan toimi

Julistetaan haettavaksi syysk. 22 päivään mennessä. Toimeen, joka täytetään epämääräiseksi ajaksi, on astuttava lokakuun 1 pnä. Palkka 150 mk vuodessa.

Johtokunta

Käkisalmen Sanomat 12.09.1917

Kuntakokous: 15.09.1917

Pöytäkirja tehty Metsäpirtin kunnan varsinaisessa kuntakokouksessa kunnan tuvassa syyskuun 15 pnä 1917.

1 §

Kokous tunnustettiin lailliseksi.
Lähet. ote valituille 16.10.1917

2 §

Kunnallislautakuntaan valittiin ensi kolmivuotiskaudeksi vuorossa eroava Tahvo Mikonp Haapsaari uudelleen ja Mikko Heinosen tilalle talollinen Juho Lamppu Raajusta.
Lähet. ote valituille 16.10.1917

3 §

Kunnallistilien tarkastajiksi valittiin vuorossa eroavat Simo Salomoninp. Laulajainen ja opett Tuomas Toiviaisen tilalle, joka oli jäävi kuntakokouksen esimiehen toimen nojalla, kauppias Heikki Myöhänen kahdeksi vuodeksi eteenpäin.

Lähet. ote asianom koulunjohtokunnalle 16.10.1917

4 §

Kirkonkylän kansakoulun johtokunnasta olivat erovuorossa kanttori E. J. Korhonen ja taloll Mikko Heinonen. Korhosen tilalle hänen kieltäytyttyään valittiin majatalon emäntä Miina Kuoppa. Mikko Heinonen valittiin uudelleen, kumpikin kolmeksi vuodeksi tammik 1 pstä 1918 alkaen.

Ilmoitettiin valituille 16.11.1917

5 §

Terenttilän kansakoulun johtokuntaan valittiin eroavan Simo Hynnän tilalle taloll Juho Kiuru ja eroavan Samuli Kaasalaisen tilalle talollinen Matti Käppi Neusaaresta.

Lähet. ote asianom johtokunnalle 18.10.1917.

6 §

Saaroisten kansakoulun johtokunnasta olivat eroamassa Jaakko Hyytiä ja Martti Peltonen, jotka molemmat valittiin uudelleen kolmeksi vuodeksi eteenpäin.

7 §

Maanviljelysrahaston johtokuntaan valittiin erovuorossa olevat maanviljelijät Aapro Hatakka ja Jaakko Hyytiä molemmat uudelleen kolmeksi vuodeksi eteenpäin.

Ote annettu Säästöpankin kamreerille 22.11.1917

8 §

Kunnan Säästöpankin isännistöstä olivat erovuorossa Aatami Hämäläinen, Pekka Paakkinen, Mikko Ahtiainen ja Matti Eeva, jotka kaikki valittiin uudelleen kolmeksi vuodeksi eteenpäin.

9 §

Kunnan holhouslautakunnasta oli erovuorossa Kauppias Abram Hatakka jonka tilalle valittiin opettaja Jaakko Koskivaara kolmeksi vuodeksi eteenpäin.

Ilmoitus läh. valituille 16.1.1918

10 §

Rokotustodistajan toimesta oli erovuorossa Pekka Paakkinen, jonka tilalle valittiin Heikki Eljaksenp Eeva Koselasta kolmeksi vuodeksi eteenpäin.

Ote S. Tuokolle lähet 23.19.1917, N: 66

11 §

Vaivahoidon tarkastelijan toimesta oli erovuorossa opettaja Jaakko Koskivaara, jonka kieltäytyttyä, valittiin taloll Simo Tuokko Raajusta kolmeksi vuodeksi eteenpäin.

Ote kunnallislautak lähet 18.10.1917

12 §

Takseerauslautakuntaan valittiin kunnallislautakunnan lisäksi seuraavat henkilöt:

Lapanaisista Juho Vilponp Susi
Vaskelasta Juho Jeremejeff
Raajusta Matti Antinp Korpelainen
Koukuniemestä Aleksanteri J Myöhänen
-- Manu Loponen
Terenttilästä Kaapre Viskari
Taipaleesta Heikki Aleks.p. Laulajainen
Neusaaresta Tahvo Kaasalainen
Koselasta Simo Heikinp Eeva
-- Pekka Orava
Metsäpirtistä Salomon Susi
-- Salomon Kuoppa
-- Antti Susi
Hatakkaalasta Aapro Hatakka, maanvilj
Martinkorholasta Martti Kautiainen
Sunikkala Juho Sipronp Korkka
Haapsaaresta Juho Pusa
Korholanjaamasta Juho Vehviläinen
Malakista Pekko Hyytiä
Joentakaa Paavo Pusa
-- Martti Vaskelainen
Viisjoelta Heikki Pekonp Peltonen
Saaroisista Simo Kustaanp Hämäläinen
-- Mikko Ahtiainen
-- Kaupp Antti Hyytiä
-- Juho Heikinp Peltonen
Vanhajaamasta Kaarlo Kalvesmäki
-- Aapro Kaarlenp Hämäläinen
Salosta Matti Susi
Simo Hynnä
Juho Laukkanen

13 §

Tutkijalautakuntaan valittiin puheenjohtajaksi kuntakok esimies T. Toiviainen sekä jäseniksi kunnallislautak esimies Albert Hatakka, Mikko Ahtiainen Saaroisista, Pekka Orava Koselasta, Antti Susi Metsäpirtistä, Jaakko Koskivaara

Vaskelasta, Jalmari Tahvonp Susi Joentakaa, Matti Koira-
nen Raajusta, Antti Pekonp Tuokko Taipaleesta, Simo Pul-
linen Arkuntanhuasta, Jaakko Hyytiä Vanhajaamasta ja Ju-
ho Kiuru Koukunniemestä.

Ote lähet kunnallislautakunnalle 18.10.1917

14 §

Päätettiin antaa kunnallislautakunnalle toimeksi rakentaa
Kaarjoen silta kivistä muut osat paitsi kansi puusta.

Ote lähet kunnallislautakunnalle 18.10.1917

15 § Päätettiin Oskari Rajahalmeelle maksaa Pekka Nuor-
ran hoitamisesta 7 markkaa vuorokaudelta, luettuna syysk
1 päivästä 1917 vuoden loppuun.

16 §

Luettiin Käkisalmen maamiesseuran valtuutettujen kirjelmä
elok 22 päivältä, koskeva kuntainvälistä elintarveyhtymää,
jonka johdosta keskusteltua päätettiin ottaa osaa viljan han-
kintayhtymään Käkisalmen, Kurkijoen ja Äyräpään kihla-
kuntain kuntien kanssa, jonka johdosta päätettiin myöntää
satatuhatta (100000) markkaa kunnan puolesta valitun val-
tuutetun käytettäväksi, jonka summan kunnallislautakunta
tarpeen tullen saapi hankkia mistä edullisimmaksi katsoo.

17 §

Kuntainväliseen elintarpeiden hankintakomiteaan valittiin
kuntakokouksen esimies opettaja Tuomas Toiviainen täy-
sillä valtuuksilla tehdä kunnan puolesta sitoumuksia sa-
dantuhannen (100000) Suomen markan edestä elintarpei-
den hankkimiseksi kuntainvälisessä yhtymässä. Valtakir-
jaksi hänelle annetaan ote tästä pöytäkirjasta.

Kihlakunnan yhteiseen kuntakokoukseen valittiin kunnan
edustajiksi kuntakokouksen puheenjohtaja opettaja Tuomas
Toiviainen, kauppias Heikki Myöhänen, Maanvilj. Aapro
Hatakka, opettaja Jaakko Koskivaara ja mäkitupal Antti
Susi, sekä varalle Simo Ukkonen ja Mikko Peltonen.

Ilmoitettiin, että tyytymätön näihin päätöksiin saapi lailli-
sessa järjestyksessä valittaa Viipurin läänin Kuvernöörille.

Kokouksen puolesta
Tuomas Toiviainen

Kokouksessa läsnä olleina:
Juho Korkka, Martti Korkka, Albert Hatakka,

12 venekuntaa metsäpirttiläisiä kalas- tajia tuuliajolla Laatokalla

Yksi venekunta kateissa, toiset pelastuneet

Yöllä tk. 5 päivää vasten joutui 12 venekuntaa metsäpirt-
tiläisiä kalastajia myrskyn käsiin ja tuuliajolle Laatokalla.
Kalastajat, kaikki Metsäpirtin Saaroisten kylästä kotoisin,
olivat noin viiden peninkulman päässä rannasta kun hei-
dät yllätti niin ankara myrsky, että sitä vastaan ei mitenkään
voinut pitää puoliaan vaan täytyi antautua tuuliajolle
pimeälle ulapalle. Neljä venekuntaa pelastui, kauhean yön

myrskyn käsissä vietettyään, Haapaniemen majakalle ja sa-
moin neljä venekuntaa Morjan joen suulle, sekä kaksi Miik-
kulaisten jokeen, kaikki Venäjän puolelle. Yksi venekun-
ta, johon kuuluivat kalastajat Heikki Martinp. Ahtiainen ja
Aukusti Virtanen, on vieläkin kadoksissa. Kalastaja Ville
Laulajainen, joka kulkeutui veneessä yli Laatokan Sarnoven
lahteen, näki siellä lähellä rannikkoa tyhjän veneen tuulia-
jolla, joka tekotavasta päättäen on juuri kadonneiden kalas-
tajain vene. Näin ollen on jotensakin varmaa, että he ovat
myrskyn kanssa kamppaillessaan hukkuneet.

Jos Taipaleenluodon majakka olisi ollut paikallaan, kuten
muina syksyinä, olisivat kalastajat voineet ponnistella sitä
kohden, mutta ahnasta Surmaluotoa peläten eivät he uskal-
taneet yrittää Taipaleeseen, vaan katsoivat paremmaksi an-
taa myrskyn kuljettaa itsensä Venäjän puolelle.

Käkisalmen Sanomat 19.09.1917

Metsäpirtin osasto

Ensi kuntakokoukseen tk 24 p:ksi on m m ilmoitettu käsi-
teltäväksi kuntamme elintarvelautakunnan ero. Jos kokous
mainittuun anomukseen suostuu, on tietysti samassa tilai-
suudessa uuden valitseminen.

Kaiketi kuntalaiset, etenkin nyt ne jotka olette tämän viras-
ton kanssa tulleet tekemisiin jossain muodossa olette huo-
manneet, kuinka tärkeätä olisi saada elintarvelautakuntaan
jäsenet, jotka katsoisivat toistenkin, eikä ainoastaan omaa
parasta. Lieneekö juuri toisessa kunnassa maassamme elin-
tarpeiden jakelu järjestetty niin kuin Valkjärvellä, vaikka
tavaroita jokaisena arkipäivänä on näihin asti jaettu, selit-
tää nykyinen elintarvelautakunta, ettei niitä riitä jaettavak-
si kuin yhdessä ainoassa paikassa, nimittäin kirkolla. Mi-
ten suuria kustannuksia yksityisille tarvitsijoille, pitäjäm-
me ääriellä saakka asuville pieniä annoksia viikottain hakien,
onkaan tämä menettely tuottanut. Kallis työaika ja korkeat
maksut hevosrahdistä tekevät huikeita summia. Kauppiat
olisivat kyllä ottaneet elintarpeet jaettavakseen kohtuulli-
sesta palkkiosta, joten tarvitsijat olisivat saaneet elintar-
peensa aivan ääreltään, mutta tämän järkevän menettelyn
elintarvelautakunta katsoi tulevan kalliiksi. Olisi hauskaa
suotta tietää, ja onko tämä jakelutapa, jota nyt on nouda-
tettu, on tullut paljoakaan halvemmaksi. Sitä kuitenkin on
syytä epäillä.

... on meidän tarvitsijain vaadittava uudelta elintarvelauta-
kunnalta kokonaan tarkoitustaan vastaavat menettelyt jake-
luun kuin myös moneen muuhunkin seikkaan nähden. Ah-
taasta ajasta on muutoinkin kärsimistä ja kyllin taakkaa ja
kun sitä vielä ehdoin tahdoin lisätään, menee se kerrassaan
sietämättömäksi. Entä esim se virkavaltainen esiintyminen,
jota muutamit mainitun wiraston miehet kuntalaisille osoit-
tavat, on säädetty kamaritoimituskunnan kirjelmässä?

Käkisalmen Sanomat 19.09.1917

Metsäpirttiläiset

Nuorsuomalaisen puolueen vaalipuhuja opettaja K. A. Sih-
vo pitää vaalipuheita seuraavasti:

Lauantaina tk. 22 päivänä klo 4 ip Koselassa talossa, josta
siellä lähemmin ilmoitetaan.

Sunnuntaina tk. 23 pnä klo 6 ip Saaroisten kansakoululla.

Maanantaina tk 24 päivänä klo 6 ip Vaskelassa Koskivaaran talossa.

Saapukaa mieslukuisina kokouksiin. Aika on tärkeä.

Käkisalmen Sanomat 21.09.1917

Vuoksen laskemisesta kulunut 60 vuotta

Viime maanantaina tuli kuluneeksi 60 v siitä merkkitaipauksesta, jolloin Vuoksi sai itselleen uuden laskuväylän Kiviniemen kosken ja Suvannon kautta Laatokkaan.

Ainaiset kevättulvat saivat suuria vahinkoja aikaan kaikkialla Vuoksen rantamilla ja aikaiseen olivat vuoksenranta-alueet havainneet vaaran vältyvän Kiviniemen kannaksen kanavoimisella. Uutta vauhtia sai aie viime vuosisadan alkupuolella onnellisesti suoritetuista Suvannon ja Simpeleen laskemisista. Asian johdosta pidettiin kokous, johon oli saapunut edustajia Jääskestä, Antreasta, Muolasta, Valkjärveltä, Sakkolasta, Räisälästä, Kaukolasta ja Käkisalimesta. Ylimalkaisten tutkimusten mukaan piti laskun tulla muutamassa vuodessa peittämään laskukustannukset. Suunnitelman mukaan olisi laskun toimittanut 100 miestä yhdessä päivässä. Sillä kertaa siis kuitenkin raukesi suvannonranta-alueiden vastustusten takia. He pelkäsivät näet menettävänsä äsken saamansa vedenjätömaat ja sitäpaitsi oli odotettavissa suuria riitoja syystä ettei isojakoa oltu vielä toimitettu. Asian raukenemiseen vaikuttivat myöskin varojen puute ja eräiden maallamme ja sen hyvälle vieraiden aineiden vastustus. Vuosisatojen vaihtuessa oli kalastus näille seuduille lahjoitettu Aleksander Newskin luostarille Pietarin piispastuimelle ja osaksi myöskin Laatokan luostareille. Tämä seikka tuli sitten kauan olemaan jarruna hankkeen toteuttamisessa.

Suomalaisella itsepäisyydellä toimitettiin 1830 luvulla tutkimuksia, jolloin kustannusarvio nousi pariin miljoonaan markkaan. Kustannusten pienentämiseksi ehdotti insin. Berving, että annettaisiin luonnon itsensä puhkaista tie Suvannosta Laatokkaan välittämättä vahingosta minkä se saisi aikaan. Kaikeksi onneksi hylkäsi hallitus tämän ehdotuksen.

Kun tulva jälleen 1840 luvulla oli saanut suuria vahinkoja aikaan, saivat laskun hommaaja paroni v. Kothenista innokkaan puoltajan asialleen. Hän koetti yksityisesti vaikuttaa niihin joista luvan saanti riippui selittämällä että kysymys on käynyt paikkakunnalla niin polttavaksi, että kansa on valmis käyttämään vaikka väkivaltaa tuuman toteuttamiseksi.

1850-luvulla ryhtyi asian johtoon eversti Stjärnvall, joka myöskin laati yksityiskohtaisen suunnitelman. Hänen mukaansa piti kanavoimisen tapahtua varovaisesti, kosken synny olisi estettävä ja uusi uoma mutrattava Taipaleen luona. Täten tulisi purjehduskelpoisuus taataksi Laatokalta Jääsken kirkolle tai ainakin Paakkolan virralle.

Monet turhat ponnistukset alkoivat kantaa hedelmiä. Yhä uusia vaikutusvaltaisia kannattajia ilmaantui. M.m. Topelius kirjoittaa, että Kiviniemen kanavoiminen on tullut paik-

kakunnan elinkysymykseksi.

Kysymys oli kuitenkin vaikeasti ratkaistavissa. Valtiolainojaksi oli vaikea saada ja kustannukset olisivat nousseet yli viidesosa valtion vuosituloista. Lisäksi tarvittiin kaikki ammattimiehet Saimaalta kanavan rakennustöistä.

Itämainen sota pani tarkemmin ajattelemaan Suomen puolustusta. Itsestään oli selvää, että Itämeren laivasto oli voimaton länsivaltojen merivoimia vastaan. Siksi oli maan puolustus järjestettävä sitä tehokkaammaksi. Tärkeintä oli helpottaa joukkojen kuljetusta maamme kaakkoiskulmassa, jonka varustaminen oli varsin tärkeää pääkaupungin puolustukselle. Siksi päätettiinkin Vuoksen kanavoiminen heti sodan loputtua.

Keisarillinen määräys 23 päivänä maaliskuuta 1856 ratkaisikin vihdoinkin tämän 'gordilaisen solmun'. Sopimuksen mukaan piti tilanomistajien suorittaa päivätöitä sekä toimittaa lankkuja ja pajahiiliä. Valtio puolestaan otti vastuulleen työn johdon, sitoutui kustantamaan työkalut, huolehti maan välttämättömien rakennusten siirrosta ja lunastamaan Aleksander Newskin luostarin kalastuksen. Muut pienemmät kalastukset oli valtio jo aikaisemmin lunastanut.

Kaikesta päättäen pidettiin asiaa kiireellisenä, koska jo viikko jälkeen päätöksen päivämäärää purettiin Vuoksen ja Kottilampea yhdistävän salmen yli vievä maantiesilta. Työkalut ja muut tarpeet tuotiin juuri valmistuneelta Saimaan kanavalta. Suvannon väkivaltaisesta laskemisesta viisastuneena noudatettiin nyt suurta varovaisuutta kaivutöissä. Vuoksen puolelle laitettiin pitkä suojuspato, jonka suljettavista luukuista päästettiin tarvittava vesimäärä syövyttämään maakerrosta, kun ensin oli kivikkoinen kannas kaivettu Vuoksen vedenpinnan tasoon. Kovimmissa maakerroksissa autettiin vettä lapiolla. Välillä aina suljettiin luukut siksi ajaksi kun irtokivet korjattiin pois.

Samalla syvennettiin Taipaleen joen koskia, ettei vahingoitettaisi Suvannon rantalaisia. Erikoisiin varovaisuustoimenpiteisiin ryhdyttiin Taipaleen kylän suojaamiseksi, ettei sitä tarvinnut siirtää. Työn suuruutta kuvaa parhaiten se päivätyömäärä - 27000 -, joka syyskuun lopussa oli käytetty rakennustöihin.

Syyskuun 17 p määrättiin vihdoinkin avajaispäiväksi. Sanomalehdet saivat ilmoittaa sen yleisölle, joka varmaankaan ei unohtaisi saapua joukolla katsomaan tätä suurenmoista näytelmää.

Paitsi kenraalikuvernööriä ynnä muita johtohenkilöitä oli Viipurista, Käkisalimesta ja naapuripiiristä saapunut monituhattuluinen juhlapukuinen yleisö katsomaan tätä insinöörityömaiden ihmetyötä.

Suurissa töissä tapahtuu usein suuria laskuvirheitäkin. Tässäkin oli laskettu että voimakas vesivirta veisi irtomaan ja kivet mennessään ja siten vähitellen pyöryttäisi maata alhaalta Vuoksea kohti. Kohta alussa muuttui kuitenkin vesi 'komennettavasta' komentajaksi. Runsaslukuinen katselijajoukko sai katsella suurenmoista luonnonilmiötä järjestetyn laskun asemasta.

Suunnitellusta purjehdusreitistä Pietarista Jääsken ei tullut

mitään, sillä jo 24 pñä syyskuuta ilmoittaa johtava insin. eversti Appelberg kanavan asemasta syntyneenkin tasaisesti viettävän kosken.

Turhaan ei työ ollut kuitenkaan mennyt. Viljelykselle voitettiin kymmeniä tuhansia hehtaareja hyväkasvuista maata ja Vuokselle saatiin uusi lyhyempi laskuväylä. Muutamassa päivässä laski Vuoksi tuntuvalla tavalla. Rouhialan koksi 60 cm. Suvanto kohosi 1 1/2 m, joka oli paljon pienempi laskettua määrää.

Tapahtuman vaikutuksia kuvaavat sattuvasti muutamat johtavan insinööriin lausunnot: 'Vesi koko Suvannossa muistuttaa saviliejuja ja Taipaleen jokea syö se niin nopeaan, että sen vesi on niin paksua kuin puuro'.

Myöhemmin syksyllä oli Kiviniemen koski hyvän joukon yli 100 m leveä.

Alussa v 1859 oli Ylä-Vuoksi laskenut yli 6 m. Keski-Vuoksi n 4 m ja Käkisalmen tienoot n 1 1/2 metriä.

Samana kesänä tuli todellakin eräs pieni höyrylaiva Pietarista Taipaleen jokea pitkin Suvantoon ja siitä peratun Kiviniemen kosken kautta Jääskeen. Sama koe uudistettiin seuraavana kesänä, mutta mitään säännöllistä laivakulkua ei syntynyt.

Santeri Koskivaara

Käkisalmen Sanomat 21.09.1917

Kenraalikuvernööri Stahowitsh Suomen kysymyksestä

Herra Stahowitsh toivoo Suomen saavuttavan mitä laajimman autonomian.

Djenin aputoimittaja on haastatellut kenraalikuvernööri Stahowitshia, joka on lausunut mm seuraavaa:

Minä en salaa, että minä haikkealla mielellä jätän paikkani sillä minä tunnen totisesti sympatioja suomea kohtaan. Minä olen koko ajan harrastanut, loukkaamatta Wenäjän oikeutta toimia kaikkien Suomen laillisten toivomusten täyttämiseksi. Minä luulen, että olisi viipymättä muodostettavakomitea Suomen ja Wenäjän demokratisista edustajista laatimaan ehdotusta Wenäjän ja Suomen vastaisista suhteista. Tämä komitea voisi olla yhteisvaikutuksessa sen suomalaisen komitean kanssa, johon kuuluu entisiä edusmiehiä, oppineita ym huomattavia toimihenkilöitä ja joka komitea nykyään valmistele samantapaista ehdotusta. Yleinen ehdotus olisi lähimmässä tulevaisuudessa valmistettava annettavaksi uusille valtiopäiville Tämä ehdotus voidaan sitten jättää myöskin lakia säätävälle perustavalle kokoukselle. Minä mieskohtaisesti puolustan mitä laajinta autonomiaa Suomelle aina itsenäisyyteen saakka muutamilla rajoituksilla. Suomelle voidaan varata oikeus vieläpä valita presidentin, ehdolla että kaikki ulkomaan politiikkaa koskevat kysymykset ratkaisee valtakunnallinen hallitus, Niinikään olisi Venäjälle varattava oikeus sota-aikana käyttää linnoituksia, satamia ja paikallista suomalaista sotaväkeä, jotka rauhan aikaan voivat olla paikallisten viranomaisten käytettävänä.

Mitä asemaan maassa tulee, sanoi Stahowitsh, että se on kaikkialla rauhallista. Mitä tulee hälytysshuhuihin saksalaisten mainhinlaskusta Suomessa, levottomuuksista maassa ym, niin ovat nämä huhut riidattomasti kumotut. Saksalaista agitatsionia ei Suomessa ole. Saksalaiset agentit liikuskelevat kaikkialla Ruotsissa ja Suomen rajaseuduilla, mutta itse Suomeen eivät ne ole ilmaantuneet. Suomalaiset ovat Venäjää kohtaan täysin lojaalisia.

Mitä vaalien tuloksiin tulee, oli Stahovitsh sitä mieltä, että sosialidemokrateilla on suuret toiveet saada voitto porvarillisista.

Kysymyksestä koskeva hajoitettujen valtioäiväin hyväksymiä lakiehdotuksia juutalaisten tasa-arvosta, 8-tuntisesta työpäivästä ja kunnallislaista, lausui Stahowitsh, että nämä lait eivät voi tulla väliaikaisen hallituksen vahvistettaviksi, koska valtioäivät olivat niiden väliaikaiselle hallitukselle esittämistä vastaan. Hajoitettut valtiopäivät olivat sitä mieltä, että vain Suomen valtiopäiväin on vahvistettava tällaisia lakeja.

Käkisalmen Sanomat 21.09.1917

Metsäpirtistä

Sokerin puute on Metsäpirtissä ankara, joten jos missä kaksi tai kolme kokoontuu, siinä heti alkaa kuulua valittelu sokeripulasta.

Kalansaalis Metsäpirtissä on viime viikolla ollut huononlainen. Kovat tuulet ovat suuresti sitä vaikeuttaneet ja saalista huonontaneet.

Rukiin varkauksia on Salmen myllyllä tapahtunut. Tämän syksyn kuluessa on sieltä useita säkkejä ruista varastettu. Voroa ei ole saatu kiinni.

Sodan naapurinsa lehmii vastaan julisti muuan Metsäpirtin mies viime viikolla. Lehmät palasivat taistelusta voitettuina, päät verissä, sarvet irrallaan. Lautamies kuului seuraavana päivänä menneen rauhaa hieromaan.

Lampaista on varastettu metsistä usealta talolliselta tänä syksynä. Ketkä lampaiden pakko-ottoa harjoittavat ja tekevätkö he sen minkä komitean luvalla, ei ole tiedossa.

Vanha Aatami

Käkisalmen Sanomat 1917

Kuntakokous: 24.09.1917

Pöytäkirja tehty Metsäpirtin kunnan varsinaisessa kuntakokouksessa kunnan huoneessa 24 pñä syysk. 1917.

1 §

Elintarvelautakunta velvoitettiin ostamaan kunnasta ja mistä vaan saa kaikenlaisia elintarpeita yli rajahintojenkin harkintansa mukaan. Tämän päätöksen nojalla saa Elintarvelautakunta alkaa ostamaan heti ennen valitusajan loppua.

2 §

Kuntakokous päätti yhtyä Maataloustuottajain paikallisosaston toimikunnan päätökseen, jolla oli perustettu Kun-

nallinen järjestystoimikunta, joka toimikunta tulee toimimaan Kruunun nimismiehen käskyn alaisena.

3 §

Kätilölle tulevan valtion palkan anojaksi valtuutetaan kuntakokouksen esim.

4 §

Poliisikonstaapeli E Revon anomukseen saada kunnalta palkkiota esittämänsä laskun mukaan väliaikaisesta järjestystoimesta ajalla 25.3.-1.8.1917 ei kokous suostunut vaan ratkaistiin asia äänestyksellä, jolloin sai poliisi E Repo 157 ja häntä vastusti 984 ä.

5 §

Rokotustodistajalle Heikki Eevalle päätettiin maksaa kunnan palkka vuodessa Sata (100) Smkaa.

6 §

Vaivaishoidon tarkastajalle Simo Tuokolle päätettiin maksaa kunnan palkka vuodelta sata (100) Smkaa.

Ilmoitettiin, että tyytymätön näihin päätöksiin saapi laillisessa järjestyksessä valittaa Wiipurin I kuvernöörille.

Kokouksen puolesta
E Korhonen

Kokouksessa läsnäolleina
Jaakko Koskivaara
Jooseppi Eeva
Simo Ukkonen

Elintarpeiden puute Metsäpirtissä

Meille ilmoitetaan Metsäpirtistä, että jauhojen puute siellä on niin ankara, että monet kymmenet perhekunnat eivät viikkokausiin ole saaneet muuta kuin kauraleipää syödäkseen. Varsinkin kalastajat, joilla ei ole itsellään maanviljelystä, ovat vaikeassa asemassa.

Rajan takaa on koetettu saada edes pienempiä määriä jauhoja tuoduksi, mutta huonolla tuloksella. Jollei jauhoja pian saada suurempaa määrää Metsäpirttiin, on siellä kohta aivan täydellinen nälänhätä.

Käkisalmen Sanomat 05.10.1917

Kalastajia hukunut Laatokalla

Tuonnottain kerroimme, että kokonainen venekunta metsäpirttiläisiä kalastajia on kadonnut Laatokalle. Nyt on käynyt selville, että he kaikki ovat hukkuneet. Viime viikolla olleen ankaran myrskyn aikana on neljä Vuoleen Miikkulaisista kotoisin olevaa Laatokan kalastajaa hukunut kalastusmatkallaan.

Käkisalmen Sanomat 5.10.1917

Kolme kadoksissa ollutta metsäpirttiläistä kalastajaa

todettu hukkuneeksi. Joku aika takaperin kerroimme suu-

ren joukon metsäpirttiläisiä kalastajia, yhteensä 12 venekuntaa, joutuneen Laatokalla ankarana myrskyn käsiin, joka saattoi heidät tuuliajolle kuljetellen heitä venekunnittain minkä minnekin Laatokan rantamilla. Näiltä harhapoluilta palasivat kaikki muut onnellisesti takaisin paitsi yksi venekunta, jonka kohtalosta ei onnistuttu saamaan tietoa. Nytemmin on kuitenkin todettu, että kaikki kolme mainittuaan venekuntaan kuulunutta kalastajaa ovat myrskyssä hukkuneet. Hukkuneet ovat nimeltään Heikki Martinpoika Ahtiainen, Martti Heikinpoika Ahtiainen ja Aukusti Virtanen.

Wiipuri 06.10.1917

Seitsemän kalastajaa hukunut Laatokkaan

Joku aika sitten hukkui Laatokalla 3 myrskyn käsiin joutunut kalastajaa, jotka olivat kotoisin Metsäpirtistä

Viime viikon myrskyissä hukkui Laatokkaan jälleen neljä kalastajaa, jotka olivat kotoisin Vuoleen pitäjältä Inkeristä.

Turun Sanomat 06.10.1917

Haminan Lehti 06.10.1917

Vaalien tulokset

Metsäpirtti Kosela yhd. 209, sos 183, ml 230, yht. 622

Karjalan Aamulehti 10.10.1917

Vaalien tulokset

Metsäpirtin Saaroinen: sos-dem. 142, ml 99, yhd. porv. 100, villit 3, hylj. 5, yht. 349

Metsäpirtin Hatakala: sos-dem 101, ml 116, yhd.porv. 157, villit 2, hylj. 3, yht. 379

Työ 12.10.1917

Maanteiden ja kyläteiden syyskatselmus

Lain säätämä maanteiden ja kyläteiden syyskatselmus toimitetaan tässä nimismiespiirissä seuraavasti:

1) Maanantaina tk 29 pñä Sakkolan kirkola Vilakkalaan, Lohijoelle, Taipaleeseen ja Koukunniemeen

Käkisalmen Sanomat 22.10.1917

Kuntakokous: 22.10.1917

Pöytäkirja tehty Metsäpirtin kunnan kuntakokouksessa kunnan tuvassa lokakuun 22 päivänä 1917.

1 §

Kokous tunnustettiin lailliseksi.

2 §

Saaroisten Kansakoulun johtokunnan pyynnön johdosta päätettiin yksimielisesti perustaa apuopettajattaren virka mainittuun kansakouluun. Apuopettajattaren kunnalta tulevaksi palkaksi määrättiin, paitsi asuntoa koulun omissa

huoneissa, lämpöä ja valoa rahassa yhtä paljon kuin kirkonkylän koulun vakinaisella opettajattarella. Valtion apua opettajattaren palkkaamiseen anomaan valittiin saman koulun johtokunnan esimies Simo Hämäläinen. Päätöksen saapi panna toimeen ennen valitusajan loppua.

Ote lähetetty Saar.k.koulun johtokunnalle 23.10.1917 N:o 65

3 §

Luettiin Viipurin Karjakauppa Osuuskunnan kirjelmä lokak 2 päivältä, jonka johdosta kuntien yhteiseen kokoukseen Viipurissa t.k. 25 päiväksi valittiin talollinen Jaakko Hyytiä, missä kokouksessa on käsiteltävänä Viipurin linnoitusväen lihan tarpeen tyydyttäminen ensi talven aikana. Valtuudeksi Hyytiälle ote tästä pöytäkirjasta.

Ote J. Hyytiälle 22.10.1917 N:o 68

4 §

Kaapre Viilin anomuksesta saada lisäkorvausta lauttausurakkaan päätti kokous yksimielisesti suoritettavaksi lisäkorvausta mainittuun urakkasummaan 756 markkaa vuodessa, vuosilta 1917 ja 1918.

5 §

Kaapre Suden anomukseen saada vapautusta kunnalta saastaan 100 markan sairashuoneavustuksesta takaisin maksuvelvollisuudella kunnalle päätti kokous vapauttaa Suden mainitusta maksusta ja rahamäärän poistaa tileistä.

Tyytymätön näihin päätöksiin saapi laillisessa järjestyksessä valittaa Viipurin läänin kuvernöörille, mikä julistettiin.

Kokouksen puolesta,
Tuomas Toivainen

Kokouksessa läsnä olleina
J. K. Sakkinen
Salomon Hämäläinen
Matti Myöhänen

Porvarien lahtarikaartipuuha

raukesi Metsäpirtissä, vaikka yrittivät sitä viime kuussa perustaa. Kokoukseen oli saapunut niin paljon työväestöä, että äänestivät isäntämiesten puuhut kumoon. Työläiset huomauttivat, että kunnan papat voivat kyllä tuoda ylijäämän viljansa kunnan viljamakasiiniin, niin voidaan sinne asettaa kyllä vartijat, ettei sieltä voi muuten viljaa viedä, paitsi mitä korteilla jaetaan.

Työ 23.10.1917

Huutokauppa

Vapaaehtoisella huutokaupalla myydään marraskuun 3 päivänä klo 11 ap. paikan päällä

Metsäpirtin Vaskelassa op. Koskivaaran talossa hyvässä kunnossa oleva asuinrakennus, sauna, viisiseinäinen vaateastia, hevonen, lemmiä, joukko erilaisia maanviljelyskaluja sekä 7000 kpl hyviä tiilejä y.m. rakennustarpeita ja ta-

louskaluja, josta ostohalullisille täten ilmoitetaan.

Samassa tilaisuudessa annetaan torpparioikeus Koisillan metsäpalstoilla, jos halullisia ilmaantuu.

Maksu- y.m. ehdoista lähemmin huutokauppatilaisuudessa.

Metsäpirtissä, 16 päivänä lokakuuta 1917
Jaakko Koskivaara

Käkisalmen Sanomat 24.10.1917

Käkisalmen Sanomat 26.10.1917

Sato läänissä

Wirallinen ketomus siitä.
(otteita Metsäpirtin osalta)

Wiipurin läänin kuvernööri on lähettänyt senaatille vuoden tulokertomuksensa ja ilmoittaa siinä seuraavaa:

Wehna, jota ...

Ruis on yleensä keskinkertaista tai sitä huonompi satoista. Valkjärven, Sakkolan ja Metsäpirtin pitäjissä on sato ollut warsin huono, vaan Taipalsaaren, Suomenniemen ja Miehikkälän pitäjissä taas on sato ollut keskinkertaista parempi.

Ohra ja kaurasato ...

Humalasta, liinasta ja pellowasta, joita ei wiljellä kuin wain muutamissa pitäjissä tässä läänissä, on yleensä tullut keskinkertainen tulos. Jaakkimassa, Walkjärwellä ja Sakkolassa on se ollut huono. Liina on ollut keskinkertaista huonompaa useimmissa pitäjissä. Muolassa, Heinjoella, Jaakkimassa, Parikkalassa ja Jääskessä sekä Rautjärwellä. Sakkolassa ynnä Metsäpirtissä sekä Uudellakirkolla on se ollut erittäin huonoa.

Kalastus ...

Wuodentulo on sen wuoksi jäänyt keskinkertaista huonommaksi. Muutamissa pitäjissä, joissa warsinkin Sakkola, Metsäpirtti, Jaakkima ja Uusikirkko tulokoon ennenmuuta mainituiksi, on wuodentulo ollut huolestuttavan huono. Tästä syystä, sekä ottaen huomioon wallitsewat waikeat ajat muutenkin, näyttää todennäköiseltä, että läänissä tulee olemaan suuri puute.

Eteenpäin 27.10.1917

Wuodentulo Wiipurin läänissä

Otteita laajasta kirjoituksesta:

Ruis on yleensä keskinkertaista tai sitä huonompi satoista Valkjärven, Sakkolan ja Metsäpirtin pitäjissä on sato ollut warsin huono, vaan Taipalsaaren, Suomenniemen ja Miehikkälän pitäjissä taas on sato ollut keskinkertaista parempi.

Ohra ja kaurasato on myöskin ollut joko keskinkertaine tai sen alle miltei koko Äyräpään kihlakunnassa sekä Jaakkima, Sakkolan ja Metsäpirtin pitäjissä on tulos niistä ollut huono. Uudenkirkon pitäjässä on näistä wiljalajeista tullut miltei täydellinen kato.

Tattari, herne ja virna, joita myöskin wain muutamissa pitäjissä huomattavammin wiljellään, eiwät missään kohdin tätä läänää antaneet hyvää satoa. Monissa pitäjissä ovat ne olleet huonoja.

Perunat ja muut juurikasvit, joita erittäinkin perunaa viljellään koko läänissä runsaassa määrässä, ovat kuluvana vuonna antaneet joko keskinkertaisen tai sen alle menevän sadon.

Humalasta, liinasta ja pellavasta, joita ei viljellä kuin vain muutamissa pitäjissä tässä läänissä on yleensä tullut keskinkertainen tulos. Jaakkimassa, Valkjärvellä ja Sakkolassa on se ollut huono. Liina on ollut keskinkertaista huonompaa useimmissa pitäjissä. Muolaassa, Heinjoella, Jaakkimassa, Parikkalassa ja Jääskessä sekä Rautjärvellä, Sakkolassa ynnä Metsäpirtissä sekä Uudellakirkolla on se ollut erittäin huonoa.

Kalastus, josta lohenpyyntiä voitiin harjoittaa vain muutamilla harvoilla seuduilla on yleensä ollut keskinkertaista ja nykyoloissa sen vuoksi jotenkin hyvin tuottavaa. Haiilen saanti on Kuolemajärvellä elokuun ja syyskuun aikana ollut erittäin runsasta. Käkisalmen ja Kaukolan pitäjissä on kalansaalis ollut varsin tyydyttävää. Jääsken kihlakunnassa ovat tulokset sensijaan olleet huonot. Kylmä kevät ja sittemmin vallinnut pitkäikäiset poudat sekä syyskesällä paikoittain käyneet hallat ovat vaikuttaneet haitallisesti satoon.

Vuodentulo on sen vuoksi jäänyt keskinkertaista huonomaksi. Muutamissa pitäjissä, joista varsinkin Sakkola, Metsäpirtti, Jaakkima ja Uusikirkko tulkoon ennen muuta mainituksi on vuoden tulo ollut huolestuttavan huono. Tästä syystä, sekä ottaen huomion vallitsevat vaikeat ajat muutenkin, näyttää todennäköiseltä, että läänissä tulee olemaan suuri puute.

Karjala 27.10.1917

Kuntakokous: 29.10.1917

Todistus

Koska siihen Metsäpirtin kunnan kuntakokoukseen, mikä oli kuulutettu pidettäväksi kunnan tuvassa lokak. 29 päivänä kello 1 päivällä, ei määräaikana saapunut kuntalaisia muuta kuin allekirjoittaneet, käsittelemään piirin ruunun nimismiehen lähetteenä Käkisalmen kihlakunnan ruunuvoudin kirjelmässä lokak 15 päiväältä 1917, No 2573 mainittuja asioita, jäi kokous pitämättä, mikä todistetaan.

Metsäpirtissä lokak 29 pnä 1917

Tuomas Toiviainen
Kuntakokouksen esimies

Alb Hatakka

Väkijuomain salakauppa

Viime viikolla saapui Metsäpirtin Taipaleeseen eräästä Pietarista tulleesta höyryaluksesta suurempi määrä väkijuomia. Taipaleen suojeluskarttilaiset saivat asiasta vihiä ja asettuivat vartioimaan sillä seurauksella, että laivasta ei todennäköisesti saatu väkijuomia maihin. Mutta salakuljettajilla oli nähtävästi aikaisemmin tuotuja väkijuomia jo maissakin johonkin piilotettuna, koskapa eräänä iltana hämärän tulen vartiomiehet tapasivat kaksi miestä, joista toinen kantoi väkijuomilla täytettyä säkkiä ja toinen, venäläinen sotamies, kulki hänen suojanaan, ladattu ase kädessä. Vartio-

miehet eivät näin ollen voineet väkijuomia saada haltuunsa, vaan vietiin ne laivarantaan ja sieltä toimitettiin Kiviniemeen. Asiasta ilmoitettiin Sakkolan nimismiehelle, joka ryhtyi väkijuomien etsintään Kiviniemestä, mutta sikäli kuin olemme kuulleet, ei niitä löydetty. Junassa tuotiin väkijuomia Käkisalmeen ja täältä ne toimitettiin edelleen.

Sikäli kuin nyt on saatu tietää, piti väkijuomia olla noin 16000 mk arvosta. Minkä verran niitä oli aluksessa, ei ole tietoa. Oikeinpa siis ase kädessä harjoitetaan väkijuomain kauppaa.

Käkisalmen Sanomat 1.11.1917

Metsäpirtin elintarvikelautakunnan kanslia kirkonkylän kansakoululla

Avoinna klo 8-9 ap ja klo 3-4 ip, jolloin kanslianhoitaja K A Sihvo on tavattavissa.

Elintarvikelautakunta

Käkisalmen Sanomat 09.11.1917

Lääkärin vastaanotot Metsäpirtissä

Käkisalmen Sanomat 14.11.1917

Ilmoitus

Koska Metsäpirtissä useissa kylissä pidetään yövartioita, niin on yleisöä ilmoitettava kysyttäessä millä asioilla se yöllä liikkuu, josta täten ilmoitetaan.

Järjestelytoimikunnan puolesta
K A Sihvo

Käkisalmen Sanomat 14.11.1917

Lääkäri

Asun nykyään Kiviniemessä, jossa otan vastaan sairaita arkipäivinä, paitsi ei perjantaisin. Sunnuntaisin vastaanotto Sakkolan Kirkonkylässä kunnantuvalla. Toistaiseksi 2:sti kuukaudessa Metsäpirtissä lauantaipäivinä.

Kunnanlääkäri Onni Lång

Käkisalmen Sanomat 14.11.1917

Yleislakko 14.-19.11.1917

Vuoden 1917 yleislakko (suurlakko, marraskuun lakko) alkoi Suomessa 14. marraskuuta 1917 ja kesti kuusi päivää päättyen 19. marraskuuta.

Lakon aikana järjestyskaartit pyrkivät riisumaan suojeluskuntalaiset aseista ja myös pidättivät suojeluskuntalaisia ja muita työväenliikkeen vastustajia. Tämä johti yhteenottoihin, ja lakon aikana menehtyi ainakin yhdeksän suojeluskuntalaista ja kolme työväenkaartilaista näiden välisissä yhteenotoissa. Kaiken kaikkiaan 34 ihmistä kuoli suurlakon aikaisissa levottomuuksissa

Wikipedia

Yleisölle tiedoksi

Koska olemme sijoittaneet yövartioston Metsäpirtin Raa-

juun, niin täten tiedoksi annamme, ettei viaton ansoihin heilahtaisi virkkamatta nimeään ja puhumatta asiaansa, jos mainitun kylän kohdalla öiseen aikaan sattuu. Lukuunottamatta niitä muutamia, jotka eivät ole ottaneet osaa yösuojelukseen, väittäen kokouksessa, jotta koska vorot eivät ole heitä tähänasti huomanneet, niin eivät he viitsi loukata sen tapaisia, nimittäin: Veljekset Koiraset, J Jalonen, Juho ja Matti Antinpojat Paksut.

Metsäpirtissä, 14 pnä marrask. 1917.
Raajun kylän yövartiosto

Käkisalmen sanomat 28.11.1917

Kuntakokous: 26.11.1917

1 §

Kokous tunnustettiin lailliseksi.

2 §

Kirkonkylän kansakouluun päätettiin ottaa ja virassa pysyttää toinen apuopettajatar täksi lukuvuodeksi jota virkaa on oikeus pysyttää tarpeen vaatiessa edelleenkin.

Toisen apuopettajattaren luokkahuoneena on nykyinen käsityöhuone. Opettajattarelle maksetaan asunnon vuokraa kunnalta 200 markkaa, sekä kunnan palkkaa 300 markkaa vuodessa.

Valtionapua anomaan opettajattaren palkkaukseen valittiin kanttori E. J. Korhonen.

Päätökset saapi panna toimeen ennen valitusajan loppua.

Ote annettu kirkonkylän k. koulun johtok. 27.11.1917.

3 §

Luettiin tohtori O. Löngin anomus saada vapautus Metsäpirtin kunnanlääkärin toimesta, mutta lykättiin asiasta päättäminen siksi, kunnes on saatu sopimus tehdyksi Raudun lääkärin kanssa kunnanlääkärin toimen hoitamisesta Metsäpirtissä.

Ote toht Löngille lähet 28.11.17.

Ilmoitettiin, että tyytymätön näihin päätöksiin saapi laillisessa järjestyksessä valittaa Viipurin läänin Kuvernöörille.

Kokouksen puolesta
Tuomas Toiviainen

Kokouksessa läsnä olleina
Simo Susi
Pekka Orava
J. K. Sakkinen

Ilmoitus

Yleisölle ilmoitetaan täten, että Metsäpirtin Vaskelan kyläkunta on asettanut aseellisen 6-miehisen yövartioston. Jos ken sattuisi yöaikana kylässä kulkemaan, pyydetään, että hän antaisi asioistaan tarpeellisen tiedon vartiostolle, ettei mitään väärinkäsityksiä tapahtuisi.

Metsäpirtissä, 16.11. 1917
Vaskelan kyläkunta

Käkisalmen Sanomat 01.12.1917

Uusi hallitus

Nyt on meillä siis vihdoinkin taas Suomessa hallitus kaksiviikkoisen täydellisen tyhjyyden jälkeen, täysilukuin hallitus yli kolmikuukautisen väliajan jälkeen, jolloin senaatti on, sosialistein siitä lähdettyä, toiminut puolella voimalla.

Meillä on nyt hallitus, ensimmäinen laatuaan, eduskunnan valitsema, itsenäisen Suomen oma hallitus, jonka kokoonpanoon ja pystyynsaantiin ei mikään venäläinen valta ole vaikuttanut, ja jonka edesvastuullisen yksin Suomen eduskunnalle, on toimittava maamme myrskyistä kehkeytyneen itsenäisyyden lujittamiseksi ja vakaannuttamiseksi ja sen saattamiseksi maailmanrauhan kautta taatuksi.

Tämä tulos murrostilassa olevan ajan pitkäkestävistä ja vaikeista synnytystuskista on omansa täyttämään mieleimme hyvillä toiveilla, avaamaan kansallemme valoisan ja vapaan tulevaisuuden näköpiiriä. Se olisi niin vielä enemmän, ellei kansamme tänä tärkeänä ajankohtana niin suuressa määrin potisi sisäistä särkymistä, että koko yhteiskunta, niin kuin sen vasta asetetu hallituskin, vielä liikkuu kuin tulivuoden juurella, ellei oikeusjärjestystämme ja olemuksemme lakipohjaista perustusta olisi luokkapuheiden ja hirmumellakain kautta niin pahasti järkytetty, että järjestyksen ja terveen kehityksen palauttaminen näihin oloihin näyttää melkein ylivoimaiselta tehtävältä. Kuinka toivorikas olisikaan asemamme, jos nyt voisimme seistä eheänä, kansallisista ja valtiollisista päämääristään tietoisena, vain niiden toteuttamiseen pyrkivänä kansana!

Järjestyksen ja oikeuspohjan palauttaminen täytyy joka tapauksessa olla uuden, vapaan Suomen hallituksen ensimmäisenä tehtävänä, sillä se on välttämätön edellytys, jotta saisimme suuren päämäärämme, itsenäisyydemme, turvaksi ja karikosta ohjatuksi selville vesille. Se on epäilemättä nykyoloissa ylen vaikea tehtävä. Mutta uusi hallitus tietää siinä pyrinössään nauttivansa kansamme voimakkaan, yleisen mielipiteen lämmintä tukea.

Tämä ensimmäinen tehtävä on välttämätön edellytys myöskin niiden muiden kaikista tärkeimpäin ja kiireellisimpäin toimenpiteiden onnistumiselle, joita kansamme sisäisiin oloihinsa nähden uudelta hallitukselta odottaa ja jotka se itse on ohjelmakseen ottanut. Jokaiselle, niin sosialistille kuin porvarille, täytyy olla selvää, että ellei järjestystä saada mahan palautetuksi, ellei jatkuvista ryöstöistä ja väkivallanteoista tule loppua, ei elintarveasiaa voida hallituksen parhaillakaan ponnistuksilla saada järjestetyksi järjelliselle kannalle siitä sekasorrosta ja seisahduksesta, johon se lakkolevottomuuksien kautta joutui, vaan kehittyä nälänhätä maassamme pian huutavaksi. Uhkaavan työttömyyden laita on sama. Hallituksen täytyy näihin hädän ilmiöihin käydä viipymättä ja terävästi käsiksi, mutta edellytys siihen on sisäisen rauhan, työrauhan, kotirauhan ja elintarpeiden kuljetus ja jakamisrauhan palauttaminen. Tästä siis myös hallituksen toiminnan mahdollisuus ja pystyssäpitäminen riippuu. Myöskin siihen uudistuslainsäädäntöön nähden, jonka aloitteet ovat kiireellisesti vireille pantavat ja jonka uusi se-

naatti on ottanut ohjelmaansa, on järjestyksen ja oikeuspohjan palauttaminen välttämätön.

Toivomme hartaasti, että uudella hallituksella on oleva kykyä ja voimaa suoriutua niistä tavattomista vaikeuksista, jotka nyt heti sen ensi taipaleella ovat edessä. Olisimme puolestamme suoneet, jotta edellytykset juuri mainittujen vaikeuksien voittamiseksi olisivat olleet mahdollisimman hyvät, uuden hallituksen kokoonpanon hiukan toisenlaiseksi. Mutta ne syyt, jotka tässä kohden olivat esteinä, ovat tunnetut. Ja uusi hallitus voi kyllä, täysin oivaltaen suuren tehtävänsä ja suuren edesvastuunsa maan yhteisöön kohtaan, teoilla osoittaa ne epäilykset, joita tässä kohden saattaa eri piireissä olla, turhiksi. Me tiedämme, että siltä ei siinä suhteessa hyvää tahtoa puutu ja että sillä on täysin selvänä toimintansa suuri kantavuus ja tarkoitus, pyrkimällä voittaa sisäisen särkymyksen viedä kansamme johdonmukaisesti ajan kuohujen läpi täydelliseen valtiolliseen itsenäisyyteen ja itsenäiselle kansalle välttämättömään järjestykseen. Tässä pyrkimyksessään sen täytyy saada nauttia eduskunnan, jolla nyt on korkein valta ja josta se on riippuvainen, enemmistön varmaa kannatusta, niinkuin sillä on maamme nykyisen aseman oivaltavain kansalaisten luja kannatus.

Käkisalmen Sanomat 01.12.1917

Suomi tasavallaksi

Senaatin ehdotus laiksi itsenäisen Suomen hallitusmuodon perusteista

Tiistaina jätettiin eduskunnalle hallituksen esitys laiksi Suomen hallitusmuodon perusteista. Ehdotuksen kokonaisuudessaan julkaisemme huomenna. Ehdotus sisältää sen, että Suomi on itsenäinen tasavalta, jossa lainsäädäntövalta on eduskunnalla, ylin toimeenpaneva valta tasallan presidentillä ja yleistä hallintoa hoitaa valtioneuvosto, jonka muodostavat pääministeri ja tarpeellinen määrä muita ministereitä. Tuomiovaltaa käyttävät riippumattomat tuomioistuimet.

Käkisalmen Sanomat 07.12.1917

Eduskunta julistanut Suomen tasavallaksi

Sosialistit haluavat jättää Suomen kysymyksen suomalais-venäläisen sekakomitean käsiteltäväksi
Esitys uudeksi hallitusmuodoksi
Muutosehdotus vaalilakiin

jatkuu ...

Käkisalmen Sanomat 07.12.1917

Sosialistit ja Suomen itsenäisyys

Sosialistien epäisänmaallinen kanta paljastuu

Kun eduskunnassa tehtiin ehdotus Suomen julistamisesta tasavallaksi olivat sosialistit sitä mieltä, ettei tätä tärkeää asiaa saisikaan rakaista tällä tavalla, vaan olisi muodostettava erityinen suomalais-venäläinen sekakomitea, jossa asia käsiteltäisiin. Missä tarkoituksessa tällainen ehdotus sosialistiemme taholta tehtiin, kävi selville mm seuraavista viime päivään tapahtumista.

Viime perjantain iltana, asevelvollisuuskysymyksen ollessa alustavasti esillä eduskunnassa, lausuiivat sosialistit ajatuksia, joista U Päivän mukaan kävi mm selville, että venäläisen sotaväen oleskelu maassamme on tarpeen Pietarin demokration suojaamiseksi täältä päin uhkaavaa vaaraa vastaan ja Suomen sosialidemokratian turvaamiseksi. Edustaja Sirolan lausunnosta ilmeni myöskin, että tästä toiminnassa tulevat Suomen sosialistit avustamaan venäläistä sotaväkeä.

Näistä lausunnoista siis selviää täydellisesti se, miksi sosialistit asestautuvat ja miksi venäläinen sotaväki auttaa heitä näissä hankkeissa. Että asestautumista jatketaan aivan suunnitelman mukaisesti ja jotakin missä tarkoituksena varten, todistaa sekin, että komisario Rahjan toimesta tuotiin viime torstaina 86 kuularuiskua, jotka kuuluvat viedyn Lahteen. Aselähetysten mukana seurasi kymmenkunta punakaartilaisista, joten ei voitane väittää, ettei aselähetys ollut punakaartilaisille tarkoitettu.

Hbl on saanut luotettavalta taholta tietää, että syynä elintarpeilla lastattujen vaunujen pidättämiseen Valkeasaarella on salainen käsky, että viljaa ei saa viedä Suomeen. Kiellolla kotetaan tehdä porvarillinen senaatti kyvyttömäksi varustamaan maata elintarpeilla ja siten pakoittaa se eroamaan. Pietarista on ilmoitettu, että eduskunnan sosialistit ovat tästä tietoisia.

Käkisalmen Sanomat 10.12.1917

Huutokauppa Martti Peltosella

Kuulutus

Suuri vapaaehtoinen irtaimiston huutokauppa pidetään Metsäpirtin pitäjän Sunikkalan kylässä tilallisen Martti Peltosen talossa maanantaina kuluvan joulukuun 17 p:nä klo 10 ap alkaen, jossa myydään hevosia, lehmiä, niittokone, harava, auroja, y. m. talouskaluja, kuin myös heinää. Luotetuille ostajille annetaan maksuaikaa huutokauppatilaisuudessa, lähemmin sovitaan.

Metsäpirtissä 10 p. joulukuuta 1917

Salomon Kuoppa

Huutokaupan toimittaja

Käkisalmen Sanomat 12.12.1917

Suomen senaatin itsenäisyysjulistus 06.12.1917

Kun Svinhufvudin senaatti nimitettiin 27. marraskuuta, sen tärkeimpänä ja ensimmäisenä tehtävänä pidettiin Suomen itsenäisyyden pikaista järjestämistä, sillä eduskunnan porvarillinen enemmistö halusi irtautua mahdollisimman nopeasti Venäjältä, jossa bolševikit olivat nousseet valtaan.

Joulukuun neljäntenä senaatin puheenjohtaja P. E. Svinhufvud luki itsenäisyysjulistuksen eduskunnalle. Koska korkeinta valtaa ylläpiti eduskunta, piti tuo julistus vielä tuoda eduskunnan käsittelyyn hyväksymistä varten. Tämä tapahtui 06.12.1917. Porvarilliset puolueet äänestivät kyseisen esityksen puolesta ja sosiaalidemokraatit oman vastaesityksensä puolesta; äänet jakautuivat 100–88 ensinmainitun hyväksi. Sosiaalidemokraattien esityksessä kannatettiin myös Suomen itsenäisyyttä, mutta ei yksipuolisella julistuksella

vaan neuvottelemalla Neuvosto-Venäjän kanssa. Porvarien silmissä tämä vaikutti kyseenalaiselta itsenäisyyden jarruttamiselta.

Wikipedia

Postinkulut Metsäpirttiin

Metsäpirttiin tulee posti kulkemaan Raudusta kolmasti viikossa, nim maanantaisi, keskiviikkoisin ja lauantaisin. Posti lähtee Metsäpirtistä aamupäivällä ja Raudusta heti junan tultua.

Käkisalmen Sanomat 19.12.1917

Ilmoitus

Koska allekirjoittanut on tämän kuun 15 päivänä tehdyllä kauppakirjalla ostanut talolliselta Martti Peltoselta Metsäpirtistä tilan Sunikkala N:o 1, pyydän kaikkia niitä, jotka ovat tehneet tilaa koskevia suullisia sopimuksia entisen omistajan kanssa, sopimaan niistä allekirjoittaneen kanssa. Metäpirtissä 18 päivänä joulukuuta 1917

Jalmari Hatakka,
Hatakka

Käkisalmen Sanomat 21.12.1917

Kuntakokous: 22.12.1917

Pöytäkirja tehty Metsäpirtin kunnan varsinaisessa kuntakokouksessa kunnan tuvassa joulukuun 22 päivänä 1917

1 §

Kokous tunnustettiin lailliseksi.

2 §

Kunnallislautakunnan laatiman kunnan tulo- ja menoarvioehdotuksen vuodeksi 1918, mikä kokouksessa julkiluettiin, hyväksyi kokous yksimielisesti.

3 §

Saaroisten kansakoulun apuopettajattaren palkka kunnalta päätettiin yksimielisesti korottaa neljänsataan markkaan vuodessa.

4 §

Kunnan kaikille kansakoulunopettajille myönnettiin kalliin ajan palkanlisäystä 25 markkaa kuukaudessa elok 1 päivästä 1917 elok 1 päivään 1918. Tätä päätöstä tehdessä johti kokouksessa puhetta taloll Pekka Paakkinen.

5 §

Luettiin läänin kuvernöörin kirjelmä marrask 23 päivältä 1917, No 2120, jonka johdosta kunnan Metsälautakuntaan varsinaisiksi jäseniksi valittiin taloll Jaakko Hyytiä Vanha-jaamasta, taloll Salomon Susi Metsäpirtistä ja opettaja Jaakko Koskivaara Vaskelasta. Varamiehiksi valittiin taloll Juho Lamppu Raajusta, Simo Tahvonp Susi Metsäpirtistä ja Kaapre Pohjalainen Korholanjaamasta.

6 §

Sokerin hankinta ja jakelu kunnassa päätettiin antaa Elin-tarvelautakunnan tehtäväksi.

7 §

Luettiin Koulutoimen kylähallituksen kirje 12 päivältä lokak 1917, No 299, jonka johdosta kunnallinen alakansakoulukysymys siirrettiin tuleviin aikoihin.

8 §

Luettiin Suomen kätilöyhdistyksen lähettämä kiertokirje kunnille koskeva kunnankätiön ja rokottajan palkan uudelleen järjestämistä, jonka johdosta päätettiin, ettei kirjelmä kokouksen puolelta anna aihetta mihinkään toimenpiteisiin.

9 §

Kunnallisten asiain ilmoittaminen sanomalehdissä kunnan puolelta päätettiin lakkauttaa ensi vuoden alusta.

10 §

Luettiin Suomen Senaatin sisäasiaintoimituskunnan kirjelmä marrask 27 pltä 1917, No 5681 sekä Läänin kuvernöörin lähete No 5061 koskien tulevia kunnallisvaaleja, mikä johdosta päätettiin ilmoittaa, että koska vaaliluetteloiden saanti kuntaan riippuu asianomaisesta henkikirjoittajasta, ei kunta voi määraaikkaa xx vaan kunta voipi kunnalliset vaalit toimittaa heti kun asianmukaiset vaaliluettelot on kunnalle saatu mahdollisesti jo ensi maaliskuussa.

Julistettiin valitusosoitus.

Kokouksen puolesta
Tuomas Toiviainen

Kokouksessa läsnä olleina:

P. Paakkinen
Abram Hatakka
K Pohjalainen
Juoseppi Eeva

Metsäpirtin Nuorisoseuran iltamat 30.12.1917

Iltaman toimeenpanee Metsäpirtin Nuorisoseura omalla talollaan sunnuntaina tk 30 päivänä hausalla ohjelmalla. Alkaa klo 6 ip.

Toimikunta

Hevosmiehet Huom!

Pitempiaikaista halonajoa saapi Raudussa

Raudun aseman läheisyydessä hyvillä ajopaikoilla. Lähempiä tietoja palkoista ym saapi allekirjoittaneelta tahi Raudun telefoonisentralista.

Salomon Susi,
Metsäpirtti

Käkisalmen Sanomat 28.12.1917

Henkilöluettelo

Ahtiainen, Heikki, 23, 26
 Ahtiainen, J, 20
 Ahtiainen, Juho, 1
 Ahtiainen, Martti, 6, 15, 26
 Ahtiainen, Mikko, 16
 Ahtiainen, Paavo, 6
 Ahtiainen, Tahvo, 7

Eeva, Heikki, 26
 Eeva, J, 13, 20
 Eeva, Jooseppi, 2, 10, 20
 Eeva, Matti, 2, 11

Hämäläinen, Aleksanteri, 4
 Hämäläinen, Aune, 11
 Hämäläinen, Juho, 6, 11
 Hämäläinen, Manu, 16
 Hämäläinen, Martti, 14
 Hämäläinen, Simo, 2
 Haapsaari, Tahvo, 2, 15
 Haikonen, H, 13
 Haikonen, Heikki, 12
 Hatakka, A, 14, 15, 20
 Hatakka, Aapro, 4, 18
 Hatakka, Abram, 3, 4
 Hatakka, Albert, 2, 7, 9
 Hatakka, H, 20
 Hatakka, Jalmari, 31
 Helander, Heikki, 10, 15, 16
 Helin, Henrik, 1
 Henttonen, J, 13
 Henttonen, Juho, 12
 Hinkkanen, Tahvo, 6
 Hopia, Juho, 15
 Hyytiä, Emma, 14
 Hyytiä, Heikki, 17
 Hyytiä, Jaakko, 7, 20, 23, 27, 31
 Hyytiä, Jooseppi, 6
 Hyytiä, kauppias, 19
 Hyytiä, Salomon, 19
 Hyytiä, Simo, 2
 Hyytiä, Tahvo, 1

Ilonen, Matti, 6

Jääskeläinen, Viljo, 1
 Jalonen, J, 29
 Jeremejeff, Paavo, 4, 14, 16
 Jortikka, Agnes, 13
 Jortikka, M, 14
 Jortikka, Matti, 16
 Juntsen, Emmy, 18

Karjalainen, E, 13
 Karjalainen, Emmanuel, 12
 Karjalainen, Juho, 12
 Karppanen, A, 13
 Karvonen, Vilhelm, 7
 Kiiski, Jaakko, 6
 Koiranen, 29

Koppanen, Antti, 13
 Koppanen, E, 16, 17
 Koppanen, S, 13
 Koppanen, Simo, 12
 Korpelainen, J, 13
 Koskivaara, J, 18, 20
 Koskivaara, Jaakko, 27
 Koskivaara, Santeri, 6, 25
 Kuivalainen, O, 6, 12, 13
 Kuoppa, Filemon, 3
 Kuoppa, poliisi, 17
 Kuoppa, Salomon, 30
 Kuparinen, J, 13
 Kuparinen, M, 14
 Kyllästinen, H, 13

Lång, O, 15
 Lång, Onni, 28
 Lagström, Eevert, 12, 13
 Lamppu, A, 14
 Lamppu, Antti, 14
 Lamppu, Juho, 16
 Lamppu, Matti, 3, 9
 Lamppu, Mikko, 17
 Laulajainen, A, 15
 Laulajainen, Aapro, 7
 Laulajainen, Juho, 4
 Laulajainen, Simo, 2, 22
 Laulajainen, Ville, 23
 Lemmetti, Tahvo, 6

Mäki, Simo, 16
 Majuri, H, 13
 Majuri, Heikki, 12
 Martelius, Niilo, 19
 Meskanen, Adam, 16
 Meskanen, Tahvo, 16
 Myöhänen, Aleksanteri, 16
 Myöhänen, Elias, 10
 Myöhänen, H, 13, 15, 18
 Myöhänen, Heikki, 1, 3
 Myöhänen, Pekka, 14

Nuija, Juho, 16
 Nuora, Juho, 20

Orava, A, 13
 Orava, Aleksanteri, 16
 Orava, Matti, 10

Pärssinen, Heikki, 20
 Paakkinen, Pekka, 4, 6, 16
 Paavilainen, T, 11
 Paksu, Aapro, 6
 Paksu, Juho, 29
 Paksu, Matti, 29
 Palovaara, K, 14, 15
 Paraske, Larin, 8
 Paukku, Juho, 4, 6
 Paukku, V, 13

Paukku, Ville, 12
Peiju, Heikki, 1
Peltonen Martti, 30
Peltonen, Heikki, 11
Peltonen, Martti, 2
Peltonen, Salamon, 21
Peltonen, T, 15
Puikkonen, Samuli, 16

Repo, Eljas, 7

Saarnio, 15
Sakkinen, J, 11
Sakkinen, J K, 15
Sihvo K A, 23
Sihvo, K. A., 20
Sihvo, Kaarlo, 19
Sihvo, M, 14
Suokas, M, 13
Susi, Salomon, 20, 31
Sutinen, M, 13

Timofejeff, A, 14
Timofejeff, Nikolai, 1, 4
Toiviainen, T, 15, 20
Toiviainen, Tuomas, 31
Toivio, Eero, 3, 13, 15
Tuokko, Aapro, 6
Tuokko, Aleks, 11
Tuokko, Aleksei, 4
Tuokko, J, 13
Tuokko, Juha, 7
Tuokko, Juho, 6, 12
Tuokko, Martti, 12
Tuokko, Paavo, 16
Tuokko, S, 13
Tuokko, Simo, 4, 26
Tuokko, T, 13
Tuokko, Tuomas, 12

Ukkonen, M, 13
Ukkonen, Matti, 12

Valkonen, M, 15
Viili, Kaapre, 14
Viinikainen, E, 18
Virtanen, Aukusti, 23, 26
Viskari, A, 3, 15
Viskari, Aapro, 14, 17
Viskari, Aatami, 2
Viskari, G, 13

Metsäpirtin kunnanvaltuuston pöytäkirjat

1917

1917-08-27, 19
1917-09-15, 22
1917-09-24, 25
1917-10-22, 26
1917-10-29, 28
1917-11-26, 29
1917-12-22, 31

Laatokkaa koskevat artikkelit

1917

12 venekuntaa metsäpirttiläisiä kalastajia tuuliajolla Laatokalla, 23

Kalastajia hukkunut Laatokalla, 26

Kalastusolot Laatokalla tätä nykyä, 14